

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร
จังหวัดหนองคาย

นายรัชพงศ์ พิลาคุณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2560

The Effects of Using a Guidance Activities Package for Reducing Anxiety
in Speaking Japanese Language of Upper Secondary Students of
Pathumthep Wittayakarn School in Nong Khai Province

Mr. Ratchaphong Pilakun

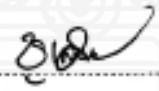
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Educational in Guidance and Psychological Counseling
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University
2017

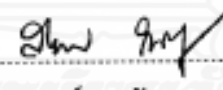
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร
จังหวัดหนองคาย

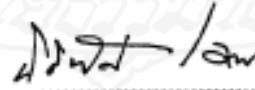
ชื่อและนามสกุล นายรัชพงศ์ ทิลาคุณ
แขนงวิชา การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.ลัดดาวรรณ ณ ระนอง
2. รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร

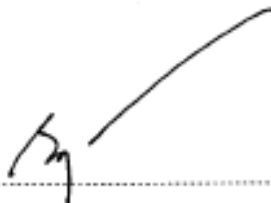
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศรี เลิศรัตน์เตชากุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ลัดดาวรรณ ณ ระนอง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา รุ่งโรจน์วณิชย์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร
จังหวัดหนองคาย

ผู้วิจัย นายรัชพงศ์ พิลาคุณ **รหัสนักศึกษา** 2592800532 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร. ลัดดาวรรณ
ณ ระนอง (2) รองศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร **ปีการศึกษา** 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย ก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และ (2) เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคายภายหลังการทดลองและในระยะติดตามผล

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร ปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น และแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .86 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองมีระดับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นน้อยลงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ระดับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของกลุ่มทดลอง หลังการทดลองกับในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว ความวิตกกังวล การพูดภาษาญี่ปุ่น มัธยมศึกษาตอนปลาย

Thesis title: The Effects of Using a Guidance Activities Package for Reducing Anxiety in Speaking Japanese Language of Upper Secondary Students of Pathumthep Wittayakarn School in Nong Khai Province

Researcher: Mr. Ratchaphong Pilakun; **ID:** 2592800532;

Degree: Master Education (Guidance and Psychological Counseling);

Thesis advisors: (1) Dr. Laddawan Na Ranong, Associate Professor;

(2) Dr. Nitipat Mekkhachorn, Associate Professor; **Academic year:** 2017

Abstract

The objectives of this research were (1) to compare the levels of anxiety in speaking Japanese language of upper secondary students of Pathumthep Wittayakarn School in Nong Khai province before and after the experiment of using a guidance activities package for reducing anxiety in speaking Japanese language; and (2) to compare the levels of anxiety in speaking Japanese Language of upper secondary students of Pathumthep Wittayakarn School at the end of the experiment and during the follow up period.

The research sample consisted of 30 randomly selected upper secondary students who enrolled in the Japanese Language Course of Pathumthep Wittayakarn School in the second semester of the 2017 academic year. The employed research instruments were a guidance activities package for reducing anxiety in speaking Japanese language, and a scale to assess anxiety in speaking Japanese language, with .86 reliability coefficient. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings revealed that (1) the post-experiment level of anxiety in speaking Japanese language of the experimental group students decreased significantly from their pre-experiment counterpart level at the .05 level of statistical significance; and (2) the levels of anxiety in speaking Japanese Language of the experimental group students at the end of the experiment and during the follow up period were not significantly different.

Keywords: Guidance Activities Package, Anxiety, Speaking Japanese Language, Upper Secondary

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล ประธานกรรมการการสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ลัดดาวรรณ ณ ระนอง และรองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำในการปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ อาจารย์วิชิต บุญเชื้อ อาจารย์ศิริรัตน์ จันทระ อาจารย์ตุลย์พร นาครทรรพ อาจารย์สุรัสวดี อ่อนเจริญ และอาจารย์จารุณี คำกำจร ที่กรุณาสละเวลาในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย อาจารย์วรรณวิมล คำเชื้อ ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือในการทำวิจัยของผู้วิจัยมาโดยตลอด และนักเรียนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร ที่ให้ความร่วมมือตลอดการทำวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

รัชพงศ์ พิลาคุณ

สิงหาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
ความวิตกกังวล	7
ชุดกิจกรรมแนะแนว	14
การพูดภาษาญี่ปุ่น	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประเภทและแบบการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการ	45
เครื่องมือการวิจัยและวิธีการพัฒนาเครื่องมือวิจัย	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	54
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบวัด	56
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	57
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
สรุปการวิจัย	59
อภิปรายผล	61
ข้อเสนอแนะ	62
บรรณานุกรม	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	66
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	67
ข แบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น	69
ค ผลการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าอำนาจจำแนก	75
ง ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น	77
ประวัติผู้วิจัย	113

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงรูปแบบการวิจัย	44
ตารางที่ 3.2 ตารางเปรียบเทียบชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวล ในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	48
ตารางที่ 3.3 เกณฑ์การประเมินผลแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ด้านสถานการณ์ทางลบ	52
ตารางที่ 3.4 เกณฑ์การประเมินผลแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ด้านสถานการณ์ทางบวก	53
ตารางที่ 3.5 โครงพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น	53
ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลเพศผู้ทำแบบวัด	56
ตารางที่ 4.2 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลอายุผู้ทำแบบวัด	56
ตารางที่ 4.3 จำนวนและค่าร้อยละของระดับชั้นการศึกษาของผู้ที่ทำแบบวัด	57
ตารางที่ 4.4 ตารางเปรียบเทียบแบบวัดก่อนการวิจัยและหลังการวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย	57
ตารางที่ 4.5 ตารางเปรียบเทียบแบบทดสอบหลังการทดลองและระยะติดตามผล เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย	58

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ภาพที่ 2.1 แผนภูมิการประเมินผล 1 (Assessment Profile)	38

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ประเทศญี่ปุ่น” ถือเป็นประเทศที่มีสัมพันธไมตรีที่ดีกับประเทศไทยมาอย่างยาวนาน ไม่ว่าจะเป็นด้านการค้าขาย เศรษฐกิจ การศึกษา และการท่องเที่ยว เป็นต้น ทำให้ปัจจุบันชาวญี่ปุ่นได้มาลงทุนทางด้านเศรษฐกิจกับประเทศไทยมากขึ้นเรื่อยๆ อีกทั้ง ประเทศญี่ปุ่นยังได้เข้าร่วมเป็น 1 ใน สมาชิกของประชาคมอาเซียน หรือเรียกว่า อาเซียนบวก 3 “ภาษาญี่ปุ่น” จึงเป็นเสมือนกุญแจสำคัญในการสื่อสารกับชาวญี่ปุ่น เพราะการรู้ภาษาญี่ปุ่นจะทำให้คนไทยมีความรู้ความสามารถในด้านการค้า การลงทุน การต่อรองต่างๆ การท่องเที่ยว รวมถึงการศึกษาของไทยในขณะนี้ ก็มีผู้สนใจศึกษาภาษาญี่ปุ่นเพิ่มมากขึ้นทุกๆ ปี โรงเรียนทั้งของรัฐ และเอกชน ต่างก็ตื่นตัว และตระหนักที่จะเปิดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น หลังจากที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 การแข่งขันทางด้านต่างๆ ก็คงยิ่งสูงขึ้น ดังนั้นทางสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเล็งเห็นความสำคัญของภาษาญี่ปุ่น และได้จัดตั้งโครงการทุนข้าราชการครูภาษาต่างประเทศที่สองขึ้น เพื่อให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สอง โดยเฉพาะภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาเพิ่มมากขึ้น และยังเป็นการวางรากฐานอนาคตของประเทศไทย เพื่อให้ก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างสง่างาม

ความวิตกกังวล เป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่ง Shives (2012) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “เป็นความรู้สึกไม่มั่นคง ความไม่สบายใจ ความหวาดหวั่น ความตึงเครียดที่บุคคลได้ตอบสนองต่อสิ่งคุกคามที่ไม่ทราบสาเหตุ ไม่ทราบสถานการณ์ที่เป็นต้นเหตุของความรู้สึก ความรู้สึกที่จะสู้หรือจะหลีกเลี่ยงเป็นการตัดสินใจที่ยากลำบากของบุคคลในการก้าวข้ามผ่านความรู้สึกที่ขัดแย้ง เคร่งเครียดและอึดอัดใจ โดยสเตรง (Strang, 1957, p. 248) ได้ศึกษาวิจัยในสหรัฐอเมริกา พบว่าสิ่งที่ชาวอเมริกาหวาดกลัว และเกิดความประหม่าตื่นเต้นมากที่สุด คือ ความกลัวในการพูดหน้ากลุ่มคนหรือพูดต่อหน้าชุมชน ซึ่งมีค่าสูงสุดถึงร้อยละ 40.6 และศึกษาความวิตกกังวลในด้านการเรียนของเด็ก พบว่า เด็กแสดงความกลัวออกมาในเรื่องการสอนและการพูดหน้าชั้นเรียน ฉะนั้นการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความสำคัญต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะตระหนักว่าภาษาญี่ปุ่นจะเป็นหนทางที่ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ข่าวสาร และพัฒนาศักยภาพของตนด้วยสำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น) สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นไว้ว่า “เป็นการใช้ภาษาญี่ปุ่นในการฟัง พูด อ่าน เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ สรุปความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม” (ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น, 2556, น. 2) การจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นทักษะด้านการพูดภาษาญี่ปุ่น ถือเป็นทักษะที่สำคัญเพื่อใช้ในการสื่อสาร การโต้ตอบโดยการพูดภาษาญี่ปุ่น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น มีความกล้าพูดกล้าแสดงออก มีความมั่นใจในการสื่อสารกับชาวญี่ปุ่นมากขึ้น และจะส่งผลให้มีการพัฒนาทักษะการเรียนด้านอื่นๆ

ตามมา แต่ในปัจจุบัน นักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเข้าใจและสามารถทำข้อสอบได้ กลับไม่กล้าสนทนา ไม่กล้าพูดสื่อสารโต้ตอบ เพียงเพราะนักเรียนกลัวที่จะพูดผิด วิตกกังวล มีอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ รู้สึกไม่มั่นคง กระวนกระวายใจ ไม่สบายใจ หวาดหวั่น หวาดระแวงสับสน เครียด รวมถึงตื่นเต้น ประหม่า และ ความอายที่พูดตอบสนองต่อบุคคล โดยเมธินี โอ คอนเนอร์ (2559) ได้ศึกษาความวิตกกังวลในการพูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า 1) สาเหตุของความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษที่พบบ่อยที่สุดสำหรับนักเรียนทั้ง 3กลุ่ม คือ ฉันทประหม่าตื่นเต้นเวลาที่ฉันทพูดโดยที่ไม่ได้เตรียมตัวในวิชาภาษาอังกฤษ ตามด้วย ฉันทรู้สึกตื่นเต้น (สั่น) เวลาที่รู้ว่าจะต้องถูกเรียกในห้องเรียนภาษาอังกฤษตามลำดับ และ 2) นักเรียนทั้ง 3 ประเภท มีความวิตกกังวลทางการพูดภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ปัจจุบันผู้วิจัยได้ปฏิบัติการสอนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นให้แก่ นักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ที่โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ซึ่งทำให้คุณเคยและเข้าใจธรรมชาติของนักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นอย่างดี จากการสังเกตพฤติกรรมในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เลือกเรียนภาษาญี่ปุ่นจำนวนทั้งหมด 75 คน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ มีผลคะแนนการพูด การสนทนา การตอบคำถาม หรือการอภิปรายหน้าชั้นเรียนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้ที่นักเรียนเหล่านั้นมีความตั้งใจ ใฝ่เรียนรู้ และมีผลการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น (การเขียน การฟัง) อยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดี นักเรียนมีความวิตกกังวลไม่กล้าที่จะสนทนาโต้ตอบ ขาดความมั่นใจในการตอบคำถาม อายเมื่อพูดผิด กระวนกระวายใจ เครียด และประหม่าเมื่อต้องออกไปพูดรายงานอภิปรายหน้าชั้นเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนไม่กล้าพูดภาษาญี่ปุ่น

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดความวิตกกังวลดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นมามีใช้ลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ซึ่งชุดกิจกรรมเป็นเครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วย กิจกรรมหลายๆ กิจกรรม ที่นำมารวมกันเข้าอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว จำนวน 10 กิจกรรม ในการจัดกิจกรรมจัดโดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น กระบวนการกลุ่ม การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง และสื่ออุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมขึ้น จึงควรให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น ถ้านักเรียนสามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้อย่างคล่องแคล่ว ฉะฉาน ไร้ความวิตกกังวล จะทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ ไม่กระวนกระวายใจ ไม่เครียด และไม่ประหม่า เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้ไปสู่เป้าหมายตามที่ต้องการ พบว่าชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถลดความวิตกกังวลได้ เช่น งานวิจัยของณัฐกานต์ มหาวรรณ (2538) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความวิตกกังวลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว กับไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนวิชาเลือกคณิตศาสตร์- วิทยาศาสตร์ โรงเรียนผดุงปัญญา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว มีความวิตกกังวลแตกต่างจากนักเรียนที่ไม่ได้ร่วมกิจกรรม แนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และงานวิจัยของฉวีวรรณ แวงแสง (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผ่อนคลายความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2558 พบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผ่อนคลายความเครียด มีระดับความเครียดลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผ่อนคลายความเครียด มีการผ่อนคลายความเครียดสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ (3) นักเรียน

กลุ่มทดลองมีระดับความเครียดลดลงภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวจะช่วยให้แก่นักเรียนลดความวิตกกังวลลงได้ แต่ทั้งนี้ยังไม่มีการวิจัยใดที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ดังนั้น จากความสำคัญของชุดกิจกรรมแนะแนวและความต้องการลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นให้แก่นักเรียน และจากสภาพปัญหาของนักเรียนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาเรื่อง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร ภายหลังการทดลองและระยะติดตามผล

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 นักเรียนกลุ่มทดลองมีความวิตกกังวลลดลงภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

4.2 ภายหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น นักเรียนกลุ่มทดลองมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกันกับระยะติดตามผล

5. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียว วัดก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลัง โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

5.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 75 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย

5.3 ตัวแปรในการศึกษา ประกอบด้วย

5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น หมายถึง อารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ความรู้สึกที่ไม่มั่นคง ความกระวนกระวายใจ ความไม่สบายใจ ความหวาดหวั่น ความหวาดระแวงสับสน ความตึงเครียด รวมถึงความตื่นเต้น ความประหม่า และความอายที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งคุกคามที่ไม่ทราบสาเหตุ ซึ่งเป็นความกังวลในการจดจำคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการออกเสียงภาษาญี่ปุ่น ตลอดจนความกลัวต่อความคิดของครูชาวญี่ปุ่น การเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตนเองกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ความคุ้นเคยกับวัฒนธรรมและแนวคิดของคนญี่ปุ่น ความคิดในเชิงลบที่มีต่อกิจกรรมในชั้นเรียน รวมถึงความรู้สึกกลัวความผิดพลาด ความไม่มั่นใจในตนเอง ความคิดในเชิงลบที่มีต่อความสามารถของตนเอง และการแสดงพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยผู้วิจัยพิจารณาแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 การวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมาย

ด้านที่ 2 การวางแผนและดำเนินการตามแผน

ด้านที่ 3 การประเมินผลและสรุปผลแผน

6.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ที่นำมารวมกันตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว โดยมีจำนวน 10 กิจกรรม ประกอบไปด้วย คู่มือครู ซึ่งมีคำชี้แจงแผนการจัดกิจกรรม สื่อหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรม กิจกรรมจัดโดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น กระบวนการกลุ่ม การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง และสื่ออุปกรณ์ต่างๆ ใช้เวลาในการดำเนินครั้งละ 50 นาที ในแต่ละกิจกรรม โดยทุกกิจกรรมจะมีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้นกิจกรรม และ 3) ชี้นสรุป เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมขึ้น

6.3 นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ได้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อนำมาลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย

7.2 ได้ทราบผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ช่วยลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย

7.3 ใช้เป็นแนวทางในการต่อยอดทางสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่น และวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเพื่อทำการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นฐานและแนวทางในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ความวิตกกังวล
 - 1.1 ความหมายของความวิตกกังวล
 - 1.2 ประเภทของความวิตกกังวล
 - 1.3 สาเหตุของความวิตกกังวล
 - 1.4 ลักษณะของความวิตกกังวล
 - 1.5 ระดับความวิตกกังวล
 - 1.6 ปัจจัยที่มีผลต่อระดับ ความวิตกกังวล
 - 1.7 ผลของความวิตกกังวล
 - 1.8 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความวิตกกังวล
 - 1.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.1 ความหมายของการแนะแนว
 - 2.2 ความสำคัญของการแนะแนว
 - 2.3 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.4 องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.5 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.6 เทคนิคที่ใช้ในชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.7 ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การพูดภาษาญี่ปุ่น
 - 3.1 ความหมายของการพูด
 - 3.2 ความสำคัญของการพูด
 - 3.3 รูปแบบวิธีการพูด
 - 3.4 ความหมายของการพูดภาษาญี่ปุ่น
 - 3.5 สารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น)
 - 3.6 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น
 - 3.7 การวัดและประเมินความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น
 - 3.8 ประโยชน์ของการพูดภาษาญี่ปุ่น
 - 3.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความวิตกกังวล

1.1 ความหมายของความวิตกกังวล

ความวิตกกังวล หมายถึง ความรู้สึกไม่มั่นคง ความไม่สบายใจ ความหวาดหวั่น ความตึงเครียด ที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งคุกคามที่ไม่ทราบสาเหตุ ไม่ทราบสถานการณ์ที่เป็นต้นเหตุของความรู้สึก ความรู้สึกที่จะสู้หรือจะหลีกเลี่ยงเป็นการตัดสินใจที่ยากลำบากของบุคคลในการก้าวข้ามผ่านความรู้สึกที่ ชัดแย้ง เคร่งเครียดและอึดอัดใจ (Varcarolis, 2013; Shives, 2012)

วิตกกังวล (Anxiety) เป็นอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์อันเกิดจากความยุ่งเหยิงภายในจิตใจ มักเกิดขึ้นพร้อมกับพฤติกรรมทางประสาท เช่นความวิตกกังวลทางกาย, ความแปรปรวนทางอารมณ์ และ ภาวะคิดร้าย ความวิตกกังวลเป็นความรู้สึกเชิงลบที่เป็นนามธรรม เกิดขึ้นได้เมื่อครุ่นคิดคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะ เกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ การคิดเรื่องที่ตนเองจะตาย และการคิดคำนึงถึงเรื่องต่างๆ ความวิตกกังวลเป็น อารมณ์ที่ต่างกับความกลัว ซึ่งความกลัวเป็นการตอบสนองต่อเหตุการณ์ใกล้ตัว และเป็นรูปธรรมมากกว่า ส่วนความวิตกกังวลเป็นความรู้สึกกระวนกระวายและกังวลใจ ผู้ที่มีอาการนี้มักจะตอบสนองต่อภาวะถูก คุกคามต่างๆ อย่างเกินจริง

ความวิตกกังวลนอกจากจะส่งผลทางด้านจิตประสาทแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดความตึง เครียดในกล้ามเนื้อและความอึดโรยของร่างกายได้อีกด้วย ความวิตกกังวลหาได้เกิดจากความนึกคิดได้อย่าง เดียว

กล่าวโดยสรุป ความวิตกกังวล หมายถึง อารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ความรู้สึกที่ไม่มั่นคง ความกระวนกระวายใจ ความไม่สบายใจ ความหวาดหวั่น ความหวาดระแวงสับสน ความตึงเครียด รวมถึง ความตื่นเต้น ความประหม่า และความอายที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งคุกคามที่ไม่ทราบสาเหตุ

1.2 ประเภทของความวิตกกังวล

สปีด เบอเกอร์ และคณะ (Spiel berder, et al., 1983) ได้แบ่งความวิตกกังวลออก เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ความวิตกกังวลขณะเผชิญ (State anxiety or S-Anxiety or A-state) คือ ความวิตก กังวลที่เกิดขึ้นในเวลาเฉพาะเมื่อมีสถานการณ์เข้ามากระทบและมีแนวโน้มว่าจะทำให้เกิดอันตรายหรือ คุกคามบุคคล เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นชั่วคราว ทำให้บุคคลนั้นเกิดความรู้สึกตึงเครียด หวาดหวั่น กระวน กระวาย ลักษณะอารมณ์ สรีระ และพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อความวิตกกังวลแบบเผชิญจะสังเกตเห็นได้ และผู้ที่ มีความวิตกกังวลสามารถบอกได้ ความรุนแรงและระยะเวลาที่เกิดความวิตกกังวลจะแตกต่างกันไปในแต่ละ บุคคลขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพการเรียนรู้และประสบการณ์ในอดีตของแต่ละบุคคล

2. ความวิตกกังวลแฝง (Trait anxiety or T-Anxiety or A-trait) คือ ความวิตกกังวลที่ เกิดขึ้นกับบุคคลในสถานการณ์ต่างๆไป เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นลักษณะประจำตัวของแต่ละบุคคล และเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ (Personality trait) จำไม่ปรากฏออกมาในลักษณะของพฤติกรรมโดยตรง แต่จะเพิ่มความรุนแรงของความวิตกกังวลขณะเผชิญ บุคคลที่มีความวิตกกังวลแฝงสูงจะรับรู้ แปลความ และประเมินสถานการณ์ก่อให้เกิดความวิตกกังวลได้เร็วกว่าผู้ที่มีความวิตกกังวลแฝงต่ำ

ความวิตกกังวลทั้ง 2 ชนิด มีความสัมพันธ์กัน คือ เมื่อมีสิ่งเร้าเข้ามากระทบบุคคล กระบวนการทางปัญญา เช่น ความคิด ความเชื่อ รวมทั้งความวิตกกังวลแฝง จะทำหน้าที่ประเมินสิ่งเร้าที่มา

1.4.2 อาการแสดงด้านอารมณ์ ผู้ที่มีอาการวิตกกังวลอาจแสดงออกอาการทางอารมณ์ที่มีความแตกต่างกันไปลักษณะอารมณ์ที่พบ ได้แก่ หงุดหงิดง่าย กระสับกระส่าย โกรธง่าย รู้สึกตนเองไม่มีค่า ไม่มีความสำคัญ เศร้า เสียใจง่าย ร้องไห้บ่อย สงสัยบ่อย จะซักถามมากขึ้น พักผ่อนได้น้อย หวาดหวั่น แยกตัว ขาดความสนใจ ขาดความคิดริเริ่ม ร้องไห้ง่าย แม้เรื่องเพียงเล็กน้อย เรียกร้อง ฟังพหูผู้อื่น ตานิ-
ติเตียนผู้อื่นวิจารณ์ตัวเองและผู้อื่น มีความโน้มเอียงที่จะทำร้ายตัวเอง ฝันร้าย ไร้อารมณ์ แยกตัว
สัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นเปลี่ยนแปลงไป

1.4.3 อาการแสดงด้านพฤติกรรม ได้แก่ เดินไปเดินมา ลูกลี้ลুকน นั่งไม่ติดที่ เอามือ
ม้วนเส้นผม รมัถระวังตัวมากเป็นพิเศษ

1.4.4 อาการแสดงด้านความคิด ความจำ และการรับรู้ ได้แก่ สมองง่าย ครุ่นคิด หมกมุ่น
การคิดและการใช้ภาษาผิดพลาด การตัดสินใจไม่ได้ ความคิดติดขัด ไม่ค่อยมีสมาธิ ไม่สนใจเรื่องราวที่ควร
จะเป็น ครุ่นคิดแต่อดีตไม่ค่อยรับรู้ต่อสิ่งกระตุ้นต่างๆ ไม่มีความคิดที่จะทำสิ่งใดๆ ขาดผลผลิต ความสนใจ
ลดลง การพูดติดขัด เปลี่ยนเรื่องพูดบ่อย หรือไม่พูดเลย การรับรู้ผิดพลาด มีความคิดและการกระทำซ้ำๆ
โดยไม่สามารถห้ามได้

1.5 ระดับความวิตกกังวล

ความวิตกกังวลสามารถเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง แต่ระดับความรุนแรงย่อมมีความ
แตกต่างกันไปความวิตกกังวลในระดับเล็กน้อยถึงปานกลางส่งผลให้บุคคล มีการตื่นตัว มีความรู้สึก
กระตือรือร้นซึ่งส่งผลให้บุคคลเกิดการพัฒนาตนเองเพื่อแก้ไขปัญหา (ฉวีวรรณ สัตยธรรม, แผ จันทรสุข
และศุภรใจ เจริญสุข, 2556) ซึ่งการจำแนกระดับความวิตกกังวล จะจำแนกตั้งแต่ระดับปกติ จนถึงระดับ
วิตกกังวลแบบหวาดกลัวรุนแรง (Panic) การจำแนกระดับความวิตกกังวลระดับความวิตกกังวลแบ่งเป็น
5 ระดับ ได้แก่

1.5.1 วิตกกังวลระดับปกติ (Normal) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกมาให้
บุคคลรับรู้ว่ามีอาการไม่สบายใจ มีความรู้สึกหวาดหวั่น ซึ่งเป็นระดับที่บุคคลจะรู้สึกต้องเตรียมพร้อมในการ
ป้องกันตนเองจากสิ่งที่คุกคาม (Shives, 2012)

1.5.2 วิตกกังวลระดับน้อย (Mild anxiety) ความวิตกกังวลในระดับน้อยสามารถเกิด
ได้ในชีวิตประจำวันของบุคคล บุคคลจะแสดงออกถึงความตื่นตัวจากความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายใน หรือจาก
สิ่งแวดล้อม ในระยะนี้บุคคลจะมีความสามารถในการรับรู้ความจริง จะเห็น จะได้ยิน และรับรู้ข้อมูลได้มาก
ความวิตกกังวลในระดับนี้บุคคลจะเรียนรู้ที่จะหาวิธีในการแก้ไขปัญหา และอาจมีการแก้ไขปัญหาได้ดี
(Vancarolis, 2013) ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีลักษณะจำเพาะที่สามารถผ่อนคลายได้มากหรือน้อยต่างกันไป บาง
คนไม่สามารถลดระดับความวิตกกังวลได้เลย จนกว่างานหรือภารกิจจะเสร็จสิ้น (Shives, 2012)

1.5.3 วิตกกังวลระดับปานกลาง (Moderate anxiety) บุคคลที่มีความวิตกกังวล
ระดับปานกลางจะมีการรับรู้ทางประสาทสัมผัสต่างๆ ทั้งการมองเห็นการฟังมีประสิทธิภาพลดลง ความสนใจ
และสมาธิลดลง การรับรู้แคบลง (Vancarolis, 2013; Shives, 2012) บุคคลจะมีอาการพูดเสียงสั้นๆ พูดเร็ว
ขึ้น เริ่มมีอาการการเต้นของหัวใจเพิ่มขึ้น ความดันโลหิตเพิ่มขึ้น ยังมีความสามารถแก้ไขปัญหาได้แต่ต้องใช้
สมาธิมากขึ้น (Shives, 2012)

1.5.4 วิตกกังวลระดับสูง (Severe anxiety) บุคคลที่มีความวิตกกังวลระดับสูงจะรับรู้
เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้น้อยลง ความสนใจจดจ่ออยู่กับแค่บางสิ่งบางอย่าง ไม่สามารถอธิบายสิ่ง

ที่ต้องการพูดได้ พูดจาไม่รู้เรื่อง กระบวนการคิดไม่ตี สับสน อาจเกิดช่วงก่อนที่บุคคลจะมองหาความช่วยเหลือ (Shives, 2012)

1.5.5 วิตกกังวลระดับหวาดกลัวรุนแรง (Panic state) บุคคลที่มีความวิตกกังวลระดับหวาดกลัวรุนแรง ความสามารถในการรับรู้จะหยุดชะงัก พูดไม่รู้เรื่อง ไม่สามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่มีความสามารถในการทำสิ่งต่างๆ อารมณ์ผิดปกติ การรับรู้ผิดไปจากความเป็นจริง (Shives, 2012)

นอกจากการประเมินระดับความวิตกกังวลแล้ว ระยะเวลาของอาการยังส่งผลต่อการวินิจฉัยว่าบุคคลมีโรคกังวลหรือไม่ ซึ่งโรควิตกกังวล (Generalized Anxiety Disorder) นี้พบได้ประมาณร้อยละ 3-5 ของประชากรทั่วไป และพบในผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย อย่างไรก็ตามการวินิจฉัยว่าเป็นโรควิตกกังวล (Generalized Anxiety Disorder) วินิจฉัยโดยการประเมินอาการของบุคคลร่วมกับระยะเวลาที่เกิดอาการ หลักการวินิจฉัยคือ ผู้ป่วยต้องมีอาการวิตกกังวลมากผิดปกติติดต่อกันเป็นเวลานานอย่างน้อย 6 เดือน มีอาการอย่างน้อย 3 อาการร่วมด้วย ได้แก่ อาการกระวนกระวาย เหนื่อยง่าย ขาดสมาธิ หงุดหงิดง่าย ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ นอนไม่หลับ ซึ่งการรักษาจะรักษาด้วยยากกลุ่ม Lorazepam ร่วมกับการทำจิตบำบัดเพื่อให้ผู้ป่วยหาสาเหตุความวิตกกังวล เปิดโอกาสให้ระบายความในใจ ให้กำลังใจ นอกจากนี้การใช้พฤติกรรมบำบัดในการฝึกคลายเครียดลดความกังวลก็สามารถนำมาใช้รักษาร่วมกันได้ (สมภพ เรื่องตระกูล, 2553)

1.6 ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความวิตกกังวล

1.6.1 ปัจจัยด้านชีวภาพ (Biological factors)

1) **พันธุกรรม (Heredity)** จากการศึกษาของไอแซค มาร์ค (Isaac Marks, 1986) พบว่า ความกลัว ความวิตกกังวลถูกควบคุมโดยยีนส์ และมักพบความวิตกกังวลผิดปกติบ่อยๆ ในกลุ่มญาติของผู้มีปัญหาทางอารมณ์มากกว่าในกลุ่มควบคุม โดยเฉพาะในญาติใกล้ชิด

2) **สารเคมี (Chemical Substances)** สารบางอย่าง เช่น Caffeine, Lactate, Isoproterenol, Yohimbine และ Piperoxane สารเหล่านี้จะเพิ่มการทำงานของสมองบริเวณ Locus ceruleus บุคคลที่ได้สารเหล่านี้จะมีความวิตกกังวลเพิ่มขึ้น

3) **การคุกคามต่อความมั่นคงของร่างกาย (Threats to physical integrity)** เกิดจากมีสิ่งคุกคามความสามารถในการทำกิจกรรมประจำวัน หรือการทำหน้าที่ของร่างกาย สิ่งคุกคามนั้นอาจมาจากภายในการทำกิจกรรมประจำวัน หรือการทำหน้าที่ของร่างกาย สิ่งคุกคามนั้นอาจจะมาจากภายในหรือภายนอกของร่างกาย เช่น ความล้มเหลวของกลไกของร่างกาย การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย การติดเชื้อ ได้รับสารพิษ การขาดสิ่งจำเป็นพื้นฐานของชีวิต เป็นต้น

1.6.2 ปัจจัยด้านจิตสังคม (Psychosocial factors)

1) **ทฤษฎีจิตวิเคราะห์** ฟรอยด์ (Freud, 1963) เชื่อว่าความวิตกกังวลมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ โดยจัดความวิตกกังวลออกเป็น 2 ชนิด คือ Primary และ Subsequent ซึ่ง Primary anxiety เป็นความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นครั้งแรกจากการที่ทารกถูกกระตุ้นและกระทบกระเทือนทันทีทันใดในการคลอด เมื่ออายุมากขึ้น และ Ego มีพัฒนาการมากขึ้นทำให้มีความวิตกกังวลชนิดใหม่เกิดขึ้น คือ Subsequent anxiety เป็นความขัดแย้งทางอารมณ์ระหว่างบุคลิกภาพสองส่วน

คือ Id และ Superego โดย Ego จะเป็นส่วนประนีประนอมระหว่างความต้องการทางสัญชาตญาณและความต้องการทางคุณธรรม วัฒนธรรมทางสังคม

2) *ทฤษฎีการคงอยู่* เคอร์คีการ์ด (Kierkegaard, 1957) กล่าวว่า คนทุกคนต้องการความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนา ซึ่งเป็นสิ่งใหม่สำหรับบุคคลจึงเป็นสิ่งที่น่ากลัว น่าวิตกกังวล

3) *ทฤษฎีระหว่างบุคคล* ซัลลิแวน (Sullivan, 1953) เชื่อว่า ความวิตกกังวลเป็นผลจากการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลโดยในระยะแรกความวิตกกังวลเกิดจากความทางอารมณ์ระหว่างมารดาและทารก ความวิตกกังวลจะถ่ายทอดจากมารดาสู่ทารก ในระยะต่อมาความวิตกกังวลเกิดขึ้นเมื่อบุคคลเกรงว่าจะไม่ได้รับการยอมรับ หรือสูญเสียความรักจากบุคคลที่เขาให้ความสำคัญ

1.7 ผลของความวิตกกังวล

ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้น มีผลต่อบุคคลหลายประการ ได้แก่ ผลต่อจิตใจ อารมณ์และการเปลี่ยนแปลงทางสรีระทางวิทยา รวมทั้งเกิดพฤติกรรมแสดงออกทั้งหลาย (Behaviors manifestation) โดยมีรายละเอียดดังนี้ (วิลสัน แสงสี, 2543, น. 7)

1.7.1 ผลต่อจิตใจ ถ้าบุคคลมีความวิตกกังวลในระดับอ่อน (Mild anxiety) มีผลทำให้บุคคลมีจิตใจที่ตื่นตัวขึ้น ท่าทางกระฉับกระเฉงดี ว่องไว มีการรับรู้ดีขึ้น การจดจำมากขึ้น สมาธิดีเพราะประสาทสัมผัสทั้ง 5 เตรียมตัวเพื่อรับรู้ ถ้าบุคคลมีระดับความวิตกกังวลปานกลาง จะตื่นตัวและกระฉับกระเฉงว่องไวมากขึ้น จนดูเกือบจะลนลานลุกลี้ลุกกลน การรับรู้ถูกจำกัดให้แคบลง อยู่ในขอบเขตของสิ่งกระตุ้นที่ตนกำลังสนใจ ถ้ามีความวิตกกังวลระดับรุนแรง บุคคลจะอยู่ไม่นิ่ง ท่าทางกระสับกระส่าย ลุกลี้ลุกกลน พุดมากและเร็วขึ้น หรืออาจพูดไม่ออกเลย เสียสั่นร้าว การรับรู้แคบมาก แต่ถ้าความวิตกกังวลรุนแรงมากที่สุด สภาพจิตใจของบุคคลนั้นจะอยู่ในภาวะตกใจ ตื่นกลัวสุดขีด (panic) ทำให้บุคคลมีพลังงานมากที่สุด ประสาทสัมผัสทั้ง 5 จะทำหน้าที่ได้ไม่เต็มที่ การรับรู้จะน้อยมาก ในภาวะนี้ต้องระวังบุคคลอาจแสดงความก้าวร้าวอย่างรุนแรงที่อาจเป็นอันตรายต่อตนเองและบุคคลอื่นได้

1.7.2 ผลต่ออารมณ์ ความวิตกกังวลทำให้บุคคลมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงรวดเร็วไวต่อสิ่งกระตุ้นอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้โดยอัตโนมัติ ได้แก่ อารมณ์โกรธ ขุ่นเคือง หงุดหงิด โมโหง่าย ไขว่คว้าป้องกันตนเองมากเกินไปและไม่เหมาะสม เช่น กล่าวโทษผู้อื่น (Projection) การอ้างเหตุผลเข้าข้างตัวเอง (Rationalization) ปฏิเสธ (Denial) และลงโทษตัวเอง (Introjection) เป็นต้น เมื่ออารมณ์เปลี่ยนแปลงเร็วทำให้ขาดสติในการพิจารณาไตร่ตรองสภาวะที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง ทำให้การตัดสินใจผิดพลาด และถ้ามีบุคคลหรือสภาพการณ์บางอย่างเข้ามาจู่โจมอย่างกะทันหัน จะก่อให้เกิดอันตรายหรือผลเสียต่อบุคคลที่มีความวิตกกังวลนี้ได้

1.7.3 ผลต่อการเรียนรู้และการปรับตัว ความวิตกกังวลในระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ถ้าบุคคลนั้นมีทักษะอยู่แล้วเขาจะสามารถใช้ทักษะนั้นช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เขาสามารถที่จะสังเกตวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของสองอย่าง ตรวจสอบความคิดเห็นกับคนอื่น ๆ ทดสอบดูและสามารถใช้ประสบการณ์เก่าๆ ได้ ความวิตกกังวลในระดับรุนแรงถึงรุนแรงสุดขีด พฤติกรรมของเขาจะเป็นไปในรูปของขจัดภาวะวิตกกังวล ซึ่งโดยมากเป็นพฤติกรรมอัตโนมัติที่ไม่ต้องคิดก่อน

1.7.4 ผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก เมื่อเกิดความวิตกกังวลพฤติกรรมแสดงออกโดยมากจะเป็นพฤติกรรมแบบอัตโนมัติที่เห็นบ่อยๆ คือ หงุดหงิด โมโหง่ายและโกรธ กล่าวกันว่าความโกรธนั้นเป็นอนุพันธ์ของความวิตกกังวล เป็นพฤติกรรมที่พบได้บ่อยรองจาก หงุดหงิด โมโหง่าย การบ่นจู้จี้

ไม่อดทน สนใจตนเองมากก็เป็นการแสดงออกของภาวะวิตกกังวลเหมือนกัน เมื่อใดก็ตามที่มีภาวะวิตกกังวลเกิดขึ้น บุคคลนั้นจะต้องมีการปรับและเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดหรือขจัดภาวะวิตกกังวลเสีย

1.8 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความวิตกกังวล

กลไกการเกิดความวิตกกังวลเกิดจากหลากหลายสาเหตุด้วยกัน จำแนกได้ตามความเชื่อในแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานที่มีความแตกต่างกันไป (Shives, 2012, pp. 255-256) ได้แก่

1.8.1 ทฤษฎีพันธุศาสตร์ มีการศึกษาความเกี่ยวพันของกรรมพันธุ์ต่อความวิตกกังวลและโรคในกลุ่มวิตกกังวล ในสมาชิกครอบครัวเดียวกัน ซึ่งบางงานวิจัย อธิบายว่า ความเป็นครอบครัว หรือเครือญาติสามารถอธิบายรูปแบบของความวิตกกังวลของบุคคลได้

1.8.2 ทฤษฎีชีววิทยา โดยทั่วไปมีการเชื่อมโยงสารสื่อประสาทบางตัว ที่ส่งผลต่อภาวะวิตกกังวล เช่น Serotonin เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่า ในผู้ป่วยที่มีภาวะวิตกกังวลพบการเพิ่มขึ้นของสาร Epinephrine, nor epinephrine ในร่างกาย

1.8.3 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ซิกมันด์ ฟรอยด์มีความเชื่อว่าความวิตกกังวลเป็นผลมาจากแรงขัดแย้ง แรงขับที่ต้องการแสดงออกมาแต่ไม่สามารถแสดงออกได้และถูกเก็บกดไว้ในจิตไร้สำนึกซึ่ง Ego พยายามใช้กลไกทางจิตเพื่อจัดการกับความวิตกกังวล ซึ่งอาจใช้กลไกทางจิตรูปแบบต่างๆ ในการจัดการกับความกังวล เช่น จิตไร้สำนึกที่ขัดแย้งตั้งแต่ในวัยเด็ก อาทิ การสูญเสียครอบครัว ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลมีความวิตกกังวลในวัยเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่ตอนต้น

1.8.4 ทฤษฎีแนวคิดและพฤติกรรม Aaron Beck ให้ข้อเสนอแนะว่า ความวิตกกังวลเป็นปฏิกิริยาตอบสนองจากการเรียนรู้ หรือ เงื่อนไขของการรับรู้ความเครียด รับรู้ถึงอันตราย ซึ่งเป็นทฤษฎีที่เชื่อเรื่องรูปแบบความคิดต่อการพัฒนาความวิตกกังวล

1.8.5 ทฤษฎีไอโอวา สเปนซ์ (Spence, 1936) สรุปได้ว่า ความวิตกกังวลเปรียบเสมือนเป็นแรงขับ หรือแรงจูงใจ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้อินทรีย์เกิดพลัง หรือเกิดแรงจูงใจที่ทำพฤติกรรมบางอย่าง ดังนั้น ความวิตกกังวลจึงมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ เพิ่มความเร็ว และประสิทธิภาพในการทำงาน ความวิตกกังวลจะช่วยให้เกิดความเข้มในการตอบสนองสำหรับการเรียนรู้ที่สลับซับซ้อน ผลของความวิตกกังวลอาจจะขัดขวางการเรียนรู้ในระยะแรกๆ แต่เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้จนคุ้นเคย หรือสร้างนิสัยในการเรียนรู้ถูกต้องแล้ว ความวิตกกังวลจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในที่สุด

1.8.6 ทฤษฎีเยล เลวิตซ์ (Levitt, 1938) อธิบายว่า ความวิตกกังวลจะมีผลต่อคนเราอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์สิ่งเร้า รวมทั้งลักษณะของบุคคลด้วย อันได้แก่ เป้าหมายและค่านิยมของเขา ดังนั้น ความวิตกกังวลอาจมีทั้งผลดีและผลเสียนอกจากนี้บุคคลอาจพัฒนาวิธีการตอบสนองต่อความวิตกกังวล ซึ่งวิธีการตอบสนองนั้นอาจสัมพันธ์หรือไม่สัมพันธ์กับงานที่ทำก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของงาน และขึ้นอยู่กับว่าบุคคลรับรู้งานในลักษณะอย่างไร

1.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปวริศ เพชรจันทร์ (2555) ได้ศึกษาความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของนักเรียนหญิงผู้บกพร่องทางการมองเห็น ณ ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอด จำนวน 20 คน พบว่าระดับความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของนักเรียนหญิงผู้บกพร่องทางการมองเห็น ณ ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอดอยู่ในระดับสูง เนื่องจากความวิตกกังวลด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ การขาดความมั่นใจในตนเอง ความกลัวที่จะทำผิดพลาด ความกลัวในการพูดต่อหน้าคนอื่น โดยใช้แบบทดสอบความวิตกกังวลใน

การเรียนภาษาต่างประเทศ (FLCAS) และผลจากการศึกษาจากการสัมภาษณ์พบว่าบทบาทของผู้สอนและบทบาทของเพื่อนยังมีผลต่อความวิตกกังวลของนักเรียนผลการศึกษาคั้งนี้ไม่เพียงแต่เป็นประโยชน์ต่อผู้สอนและบุคคลที่เกี่ยวข้องในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่จะช่วยลดความวิตกกังวลของนักเรียนหญิงผู้ปกครองทางการมองเห็นแต่ยังเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาด้านความวิตกกังวลในการเรียนภาษาในบริบทของผู้พิการด้านอื่นๆ

พินดา ตาสี (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ พบว่าโดยภาพรวมความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้พบว่านักศึกษามีความเห็นวาระดับการประเมินการพูดที่ต่ำเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความวิตกกังวลมากกว่าความวิตกกังวลในการสื่อสารและความกังวลเกี่ยวกับการสอบนอกจากนี้ยังพบว่ามีความแตกต่างกันของความวิตกกังวลในการพูดด้านเพศของนักศึกษาด้านการรับรู้ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและด้านบุคลิกภาพของ นักศึกษาโดยพบว่านักศึกษาเพศหญิงมีความวิตกกังวลในการพูดมากกว่านักศึกษาเพศชาย นักศึกษาที่รับรู้ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของตนเองระดับต่ำมีความวิตกกังวลในการพูดมากกว่าผู้ที่รับรู้ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของตนเองในระดับสูงและนักศึกษาที่มีบุคลิกแบบแสดงตัวมีความวิตกกังวลในการพูดมากกว่าผู้ที่มีบุคลิกแบบเก็บตัว สำหรับวิธีการคลายความวิตกกังวลในการพูดนั้น พบว่าทั้งนักศึกษาที่มีความวิตกกังวลในการพูดอยู่ในระดับสูงและนักศึกษาที่มีความวิตกกังวลในการพูดอยู่ในระดับต่ำใช้วิธีการที่คล้ายกัน เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูด ได้แก่ วิธีการที่ใช้ในการลดความกังวลด้านจิตใจและวิธีการที่ใช้ลดความกังวลด้านกายภาพ ส่วนวิธีที่อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ใช้เพื่อช่วยให้นักศึกษามีความวิตกกังวลในการพูดน้อยลงนั้น ได้แก่การช่วยเหลือด้านจิตใจและการให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพูด

เจนจิรา ชัยปาน ทราญขวัญ พรหมแก้ว และสิทธิ ศรีนาค (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ชั้นปีที่ 4 จำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล พบว่านักศึกษามีความวิตกกังวลหากสอบไม่ผ่านรายวิชาการพูด ภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) 2) ระดับความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล สาขาภาษาต่างประเทศ ชั้นปีที่ 4 ปี การศึกษา 2556 พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

เมธิณี โอ คอนเนอร์ (2559) ได้ทำการศึกษาความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) การตรวจสอบสาเหตุของความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคมในจังหวัดบุรีรัมย์แยกตามประเภทของแต่ละโปรแกรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนกับครูเจ้าของภาษาจาก 3 โปรแกรม โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและการสามอย่างง่าย เครื่องมือเป็นแบบสอบถามความวิตกกังวลในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ (FLCAS) ที่พัฒนาโดยฮอร์ วิทซ์และคณะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน one-way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า 1) สาเหตุของความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษที่พบบ่อยที่สุดสำหรับนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม คือ ฉันทประหม่าตื่นเต้นเวลาที่ฉันทพูดโดยที่ไม่ได้เตรียมตัวในวิชาภาษาอังกฤษ ตามด้วย ฉันทรู้สึกตื่นเต้น (สั่น) เวลาที่รู้ว่าจะต้องถูก

เรียกในห้องเรียนภาษาอังกฤษตามลำดับ และ 2) นักเรียนทั้ง 3 ประเภทมีความวิตกกังวลทางการพูด ภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2. ชุดกิจกรรมแนะแนว

2.1 ความหมายของการแนะแนว

การแนะแนว (Guidance) มีความหมายว่า การชี้แนะทาง หรือการชี้ช่องทางเพื่อให้บุคคลแต่ละคนรู้จักตนเองอย่างดี รู้ถึงความสามารถและขอบเขตแห่งความสามารถของตน ตลอดจนรู้จักโอกาสและช่องทางต่างๆที่จะใช้ความสามารถที่ตนมีอยู่ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และสังคมที่อาศัยอยู่ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (อนนต์ อนัตตรังสี, 2517, น. 1-3)

พนม ลีมาอารีย์ (2548, น. 3) กล่าวว่า การแนะแนว หมายถึง การแนะ การชี้ช่องทางให้การบอกแนวทางให้ เพื่อช่วยให้ผู้ที่มีปัญหาให้ตัดสินใจได้ แต่มิใช่การแนะนำ เพราะแนะนำนั้น ผู้ให้ความช่วยเหลือจะทำหน้าที่เป็นผู้เลือกหรือทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินใจให้ ส่วนการแนะแนวนั้น ผู้ให้ความช่วยเหลือหรือนักแนะแนวไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้เลือก ทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินใจให้ แต่ทำหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลต่างๆ แล้วให้ผู้ที่มีปัญหาทำหน้าที่เลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง

ลักขณา สรีวัฒน์ (2543, น. 349) ให้ความหมายของ การแนะแนวว่า คือ กระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเอง เรียนรู้ที่จะเข้าใจสภาพแวดล้อม รู้จักวิธีการที่จะเผชิญกับปัญหาตัดสินใจเลือกวิธีการที่เหมาะสม สามารถวางแผนและปรับตัวเข้ากับสังคม การแนะแนวเป็นวิธีการที่จะช่วยพัฒนาบุคคลไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางของชีวิต

รวีวรรณ ชินะตระกูล (2539, น. 26) ได้อธิบายความหมายของ การแนะแนว คือ กรรมวิธีอย่างหนึ่งที่บุคคลหนึ่งให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลหนึ่งจะทำให้บุคคลได้รู้จักใช้ความคิด โดยต้องแท้ รู้จักตัดสินใจว่าจะทำประการใดกับปัญหาของตน การให้ความช่วยเหลือนี้ อาจจะขยายกว้างออกไปถึงบุคคลต่างๆ โดยไม่คำนึงถึงวัยและฐานะทางสังคม การให้ความช่วยเหลือนี้ อาจจะเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับปัญหาหนึ่งปัญหาใดก็ได้ ความก้าวหน้าทางการศึกษา หรือการปรับตัวทางสังคมหรือทางด้านอารมณ์

การแนะแนวสามารถให้ความหมายได้ 3 นัย ได้แก่

1. ความหมายตามรูปศัพท์ หมายถึง การชี้แนะ การชี้ช่องทางให้ การบอกแนวทางให้ เพื่อช่วยให้ผู้ที่มีปัญหาตัดสินใจได้ แต่มิใช่การ แนะนำ (Advise) เพราะการแนะนำนั้นผู้ให้ความช่วยเหลือจะทำหน้าที่เป็นผู้เลือกหรือทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินใจให้ ส่วนการแนะแนวนั้นผู้ให้ความช่วยเหลือหรือนักแนะแนวไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินใจให้ แต่เป็นผู้ให้ข้อมูลต่างๆ แล้วให้ผู้มีปัญหาทำหน้าที่เลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง

2. ความหมายในแง่กระบวนการ หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือให้เข้าใจตนเอง และโลกของตนโดยมีสิ่งที่ต้องพิจารณาอยู่ 4 อย่าง ได้แก่

2.1 กระบวนการ (Process) หมายถึง ปรัชญาการณซึ่งแสดงการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และคำว่ากระบวนการแสดงให้รู้ว่า การแนะแนวมิใช่เหตุการณ์เดี่ยว แต่เกี่ยวข้องกับชุดของการกระทำหรือลำดับขั้น ซึ่งก้าวหน้าไปเรื่อยๆ สู่เป้าหมาย

2.2 การช่วยเหลือ (Helping) หมายถึง การช่วย การอนุเคราะห์ การสงเคราะห์ การให้ประโยชน์ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ (Helping Occupations) เป็นจำนวนมาก เช่น จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ ต่างมีวัตถุประสงค์สำคัญอยู่ที่การป้องกัน (Prevention) การซ่อมเสริม (Remediation) และการเยียวยาแก้ไข (Amelioration) ความยุ่งยากและความยากลำบากของมนุษย์

2.3 บุคคล (Individuals) หมายถึง นักเรียนที่อยู่ในสถานศึกษา และยิ่งไปกว่านั้นการแนะแนวจัดว่าเป็นการช่วยเหลือที่จัดให้กับนักเรียนปกติ (Normal) ซึ่งต้องการความช่วยเหลือ สำหรับพัฒนาการที่เป็นปกติ

2.4 การเข้าใจตนเองและโลกของตน (Understand themselves and their world) หมายถึง การที่บุคคลรู้ว่าตนเป็นใคร รู้ถึงเอกลักษณ์ของตน (Personal Identity) รับรู้ธรรมชาติของตนอย่างกระจ่าง มีประสบการณ์เกี่ยวกับโลกของตนสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องและผู้คนที่มีปฏิสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งและสมบูรณ์ (Shertzer and Stone, 1976, p. 38)

3. ความหมายในแง่บริการ คือ บริการอย่างหนึ่งที่ทางโรงเรียนและนอกโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม เพื่อช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ สามารถเลือกและตัดสินใจได้อย่างฉลาด แก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (Hil, 1965, p. 9)

กล่าวโดยสรุป การแนะแนว หมายถึง กระบวนการที่ผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการแนะแนวให้บริการช่วยเหลือแก่บุคคลโดยไม่จำกัดเพศ วัย ชั้น วรรณะ ซึ่งสามารถทำได้ทั้งรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มแล้ว แต่กรณีเพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง ในสถานที่แท้จริงของตนเองเองว่ามีความสามารถ ความถนัด สติปัญญา เจตนาคติ ศักยภาพอย่างไรเพื่อให้สามารถตัดสินใจได้

2.2 ความสำคัญของการแนะแนว

ปัจจุบัน การแนะแนวได้เข้ามามีบทบาทในการศึกษามากขึ้น เนื่องจากการแนะแนวมีจุดมุ่งหมายและหลักการที่สอดคล้อง หรือเหมือนกันกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ การช่วยให้เยาวชนของชาติเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาในทุกๆ ด้าน มุ่งตอบสนองความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน

การที่วิชาการแนะแนว หรือจิตวิทยาการแนะแนว เข้ามามีบทบาทในการศึกษามากขึ้น เพราะ “เยาวชน” คือ ผู้ที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติ และจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต ซึ่งจะต้องรับผิดชอบประเทศชาติต่อไป จึงสมควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้สมบูรณ์เต็มความสามารถ

2.3 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว

สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545, น. 81) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ผู้ให้บริการแนะแนวจัดให้กับผู้รับบริการในเวลาเรียนหรือนอกเวลาเรียน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับงานบริการแนะแนวด้านต่างๆ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ รู้จักและเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ได้ค้นพบความสามารถ ความถนัดความสนใจและความต้องการของตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน การปรับตัว ตลอดจนการวางแผนในอนาคตด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม

กรมวิชาการ (2542, น. 1) ได้กล่าวถึงกิจกรรมแนะแนวว่า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี

ประดินันท์ อุปรมัย (2545, น. 5) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกระบวนการในการจัดบริการด้านต่างๆ ให้แก่นักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถป้องกันปัญหา แก้ไขปัญหา และพัฒนาตนให้บรรลุศักยภาพสูงสุด

จากความหมายของกิจกรรมแนะแนว สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งเพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.4 องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว

ทิตินา แคมมณี (2543, น. 10-12) กล่าวว่า องค์ประกอบของชุดกิจกรรมนั้นมี ความสำคัญต่อการสร้างชุดกิจกรรมเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมให้เป็นไปอย่างมีระบบและสมบูรณ์ในตัวเอง และควรประกอบด้วย

1. ชื่อกิจกรรม ประกอบด้วยหมายเลขกิจกรรม ชื่อของกิจกรรม และเนื้อหาของกิจกรรม
2. คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายความมุ่งหมายหลักของกิจกรรม และลักษณะของการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้น
3. จุดมุ่งหมาย เป็นส่วนที่ระบุจุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรมนั้น
4. ความคิดรวบยอด เป็นส่วนที่ระบุเนื้อหาหรือมโนทัศน์ของกิจกรรมนั้นส่วนนี้ควรได้รับการย้ำและเน้นเป็นพิเศษ
5. สื่อ เป็นส่วนที่ระบุถึงวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรม เพื่อช่วยให้ครูทราบว่าต้องเตรียมอะไรบ้าง
6. เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่ระบุโดยประมาณว่า กิจกรรมนั้นควรใช้เวลาเพียงใด
7. ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุในการจัดกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งนอกจากจะสอดคล้องกับหลักวิชาแล้วยังเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ครูในการดำเนินการ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - 7.1 ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน
 - 7.2 ขั้นกิจกรรม เป็นส่วนที่ทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้เกิดประสบการณ์นำไปสู่การเรียนรู้ตามเป้าหมาย
 - 7.3 ขั้นอภิปราย เป็นส่วนที่ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำเสนอประสบการณ์ที่ได้รับจากขั้นกิจกรรมมาวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและอภิปรายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางออกไปอีก
 - 7.4 ขั้นสรุป เป็นส่วนที่ครูและผู้เรียนประมวลข้อความรู้ที่ได้จากขั้นกิจกรรม และขั้นอภิปราย สรุปหาสาระสำคัญที่สามารถนำไปใช้ต่อไป
 - 7.5 ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนในกิจกรรมไปฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม

7.6 ชั้นประเมินผล เป็นส่วนที่ได้รับความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนหลังจากการฝึกปฏิบัติครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว โดยได้ทำแบบฝึกกิจกรรมทบทวนท้ายชุดกิจกรรม

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2546, น. 52) กล่าวว่า ชุดการสอนมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการได้แก่

1. คู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นคู่มือหรือแผนการสอนสำหรับผู้สอนใช้ศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียดชี้แจงไว้อย่างชัดเจน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การจัดชั้นเรียน บทบาทผู้เรียน เป็นต้น ลักษณะของคู่มืออาจจัดทำเป็นเล่มหรือแผนพับก็ได้

2. บัตรคำสั่งหรือบัตรงาน เป็นเอกสารที่บอกให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมแต่ละอย่างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บรรจุอยู่ในชุดการสอน บัตรคำสั่ง หรือบัตรงานจะมีครบตามจำนวนกลุ่มหรือจำนวนผู้เรียน ซึ่งจะประกอบด้วย คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษาคำสั่งให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมและการสรุปบทเรียน การจัดทำบัตรคำสั่งหรือบัตรงานส่วนใหญ่นิยมใช้กระดาษแข็ง

3. เนื้อหาสาระและสื่อการเรียนประเภทต่างๆ จัดไว้ในรูปของสื่อการสอนที่หลากหลาย อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 ประเภทเอกสารสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร บทความ ใบความรู้ (Factsheet) ของเนื้อหาเฉพาะเรื่อง บทเรียนโปรแกรม เป็นต้น

3.2 ประเภทโสตทัศนูปกรณ์ เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนภูมิ สมุดภาพ เทปบันทึกเสียง เทปโทรทัศน์ สไลด์ วีดิทัศน์ ซีดีรอม โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

4. แบบประเมินผล เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดและประเมินความรู้ด้วยตนเองทั้งก่อนและหลังเรียน อาจจะเป็นแบบทดสอบชนิดจับคู่ เลือกตอบ หรือกาเครื่องหมายถูกผิดก็ได้

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2551, น. 18-19) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของชุดการเรียนการสอน คือ

1. คำชี้แจงในการใช้ชุดการเรียนการสอน เป็นคำชี้แจงให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์ ของการเรียน ศึกษาชุดการเรียนการสอนและส่วนประกอบของชุดการเรียนการสอน เช่น ประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรปฏิบัติการ บัตรเนื้อหา บัตรฝึกหัดและบัตรเฉลย บัตรปฏิบัติการและบัตรเฉลย บัตรทดสอบ และบัตรเฉลยบัตรทดสอบ

2. บัตรคำสั่ง เป็นการชี้แจงรายละเอียดของการศึกษาชุดการเรียนการสอนนั้นว่าต้องปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างไร

3. บัตรกิจกรรมหรือบัตรปฏิบัติการบางชุด การเรียนการสอนอาจออกแบบให้มีบัตรกิจกรรมหรือบัตรปฏิบัติการ ซึ่งเป็นบัตรที่บอกให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่างๆ

4. บัตรเนื้อหา เป็นบัตรที่บอกเนื้อหาที่ให้ผู้เรียนศึกษา สิ่งที่ควรมีในบัตรเนื้อหาคือ หัวเรื่อง สูตร นิยาม และคำอธิบาย

5. บัตรแบบฝึกหัดหรือบัตรงาน เป็นแบบฝึกหัดที่ให้ผู้เรียนทำหลังจากได้ทำกิจกรรมและศึกษาเนื้อหาจนเข้าใจแล้ว

6. บัตรเฉลยบัตรแบบฝึกหัด เมื่อผู้เรียนทำบัตรแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว สามารถตรวจสอบความถูกต้องจากบัตรเฉลยบัตรแบบฝึกหัด

7. บัตรทดสอบ เมื่อผู้เรียนได้ทำบัตรแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ผู้เรียนจะมีความรู้ในหัวข้อที่เรียนนั้นๆ ต่อจากนั้นจึงให้ผู้เรียนทำบัตรทดสอบ

8. บัตรเฉลยบัตรทดสอบ เป็นบัตรที่มีค่าเฉลยของบัตรทดสอบที่ผู้เรียนได้ทำไปแล้วเป็นการตรวจสอบหรือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในการศึกษาชุดการเรียนการสอนนั้น

2.5 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนว

การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนว โดยทั่วไปจะใช้อยู่ 2 วิธีการ คือ

2.5.1 ใช้วิธีทางเหตุผล (Rational Approach) เป็นการตรวจสอบคุณภาพโดยใช้การพิจารณาเชิงเหตุผล (ก่อนนำไปใช้จริง) โดยอาศัยหลักเกณฑ์หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้เก็บข้อมูลเพื่อวิจัยต่อไปหรือไม่

2.5.2 ใช้วิธีทางสถิติ (Empirical Approach) เป็นการตรวจสอบเพื่อกำหนดคุณภาพเครื่องมือออกมาเป็นตัวสเกลต่างๆ ซึ่งจะสร้างขึ้นหลังจากที่นำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่วิจัย หรือกับกลุ่มที่เป็นแบบอย่างหรืออุดมคติเพื่อการหาสเกลเป็นมาตรฐานในการเปรียบเทียบการใช้วิธีการทางสถิตินี้ อาจให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบก่อนแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างก็จะเป็นการตรวจสอบคุณภาพที่ดี ทำให้ได้เครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพ

การประเมินคุณภาพของเครื่องมือทั้งฉบับนั้น โกลด์ มีคูน (2545, น. 286-287) สรุปไว้ว่า “คุณภาพที่มักพิจารณาประเมินคือ ความตรงของเครื่องมือมี 3 ประเภท คือ ความตรงตามเนื้อหา ประเมินได้โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ ความตรงตามโครงสร้าง ประเมินได้หลายวิธี เช่น ใช้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสัมพันธ์กับเกณฑ์ หรือการวิเคราะห์องค์ประกอบ ความตรงเชิงสหสัมพันธ์กับเกณฑ์ ซึ่งประเมินได้โดยเปรียบเทียบผลการวัดจากกลุ่มที่สภาพจริงต่างกันอยู่แล้ว เป็นต้น”

ในที่นี้ขอสรุปเฉพาะด้านความตรงตามเนื้อหาตามโครงสร้างซึ่งสามารถตรวจสอบได้โดยผู้เชี่ยวชาญโดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือโดยวิเคราะห์องค์ประกอบหรือนิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อได้เครื่องมือที่ต้องการวัด
2. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบว่า มีความตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัดและโครงสร้างตามองค์ประกอบหรือนิยามเชิงปฏิบัติการหรือไม่
3. ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็น โดยเสนอความเห็น ว่า ตรง (+1) ไม่ตรง (-1) หรือตัดสินไม่ได้ (0)
4. นำความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาความสอดคล้องการประเมินโดยอาจหาค่า IOC (Index of concordance)
5. นำความเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุง

จากข้อมูลข้างต้น การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นการสร้างเครื่องมือเพื่อพัฒนาผู้รับบริการชนิดหนึ่ง สามารถเลือกใช้วิธีในการหาประสิทธิภาพได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นกับวัตถุประสงค์ของผู้สร้าง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่ากิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้ตรงตามองค์ประกอบของแนวคิดดังกล่าวได้ จึงเลือกการหาประสิทธิภาพโดยหาความตรงตามเนื้อหาและโครงสร้างตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2.6 เทคนิคที่ใช้ในชุดกิจกรรมแนะแนว

มีผู้ศึกษาได้ให้ความหมายและขั้นตอนเกี่ยวกับเทคนิคต่างๆ ไว้ดังนี้

2.6.1 กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ (Group Dynamics) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการรวมตัวกันของกลุ่มเพื่อปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งการปฏิบัติงานจะเป็นไปในทิศทางใดนั้นขึ้นอยู่กับพลังผลักดันที่เกิดขึ้นจากองค์ประกอบ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในกลุ่มและปัญหาต่างๆ ของกลุ่ม (ทิตินา แซมมณี, 2545, น. 139-147) โดยมีขั้นตอนกระบวนการและลำดับขั้นของการเรียนรู้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ดังนี้

1) ขั้นตอนกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ดังนี้

(1) กำหนดจุดมุ่งหมาย

เพื่อให้การจัดกิจกรรมไม่หลงทางหรือออกนอกกลุ่มนอกทาง ครูจำเป็นต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนให้ชัดเจน โดยกำหนด 2 ลักษณะคือ จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ ซึ่งในลักษณะหลังนี้ นิยมเขียนในเชิงพฤติกรรม (Behavior or Performance Objectives) ครูควรกำหนดจุดมุ่งหมายออกเป็น 2 ส่วนคือ เป็นจุดมุ่งหมายด้านเนื้อหาส่วนหนึ่ง และจุดมุ่งหมายด้านกลุ่มสัมพันธ์อีกส่วนหนึ่ง การกำหนดเช่นนี้จะช่วยให้เกิดความสะดวกและชัดเจนในการจัดกิจกรรมและประเมินผล

(2) การกำหนดเนื้อหาหรือความคิดรวบยอด

ครูผู้สอนจำเป็นต้องทำ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระและความคิดรวบยอดที่จะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน และเขียนให้เข้าใจชัดเจน เพื่อใช้เป็นหลักในการออกแบบกิจกรรมสำหรับผู้เรียน

(3) การกำหนดกิจกรรมหรือประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้

ก. ขั้นนำ คือ การเตรียมความพร้อมในการเรียนให้แก่ผู้เรียน เช่น การทบทวนความรู้เดิม การสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ที่จะตามมา เป็นต้น

ข. ขั้นกิจกรรม คือ การให้ผู้เรียนลงมือทำกิจกรรมที่เตรียมไว้ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการเรียนของตน และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์หรืออภิปรายให้เกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนขึ้นได้ในภายหลัง

ค. ขั้นอภิปราย คือ การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิด ความรู้สึก และการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

ง. ขั้นสรุปและนำไปใช้ คือ การรวบรวมความคิดเห็นและข้อมูลต่างๆ จากขั้นกิจกรรมและอภิปราย จนได้ข้อสรุปที่ชัดเจน รวมทั้งการกระตุ้นให้ผู้เรียนนำเอาการเรียนรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติหรือใช้ในชีวิตประจำวัน

(4) การประเมินผล

เป็นการวัดผลให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มคน เช่น ธรรมชาติของกลุ่ม พฤติกรรมของบุคคล ลักษณะการรวมตัวของกลุ่ม องค์ประกอบที่สำคัญของกลุ่ม กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม แรงผลักดันต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่ม บทบาทของสมาชิกกลุ่ม กระบวนการตัดสินใจ การแก้ปัญหา ตลอดจนการแปลความหมายของพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่ม โดยการอาศัยประสบการณ์กลุ่มเป็นหลัก ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่ศึกษาได้เข้าใจเรื่องกลุ่มดีขึ้น นำความรู้เหล่านี้ไปใช้ในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของตน อันเป็นประโยชน์ในด้านการเสริมสร้าง

ความสัมพันธ์และปรับปรุงการทำงานของกลุ่มคนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ภาวดี บุญญวงค์, 2527, น. 130-134)

2) ลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ แบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

(1) **ขั้นมีส่วนร่วม** ระยะนี้นักเรียนจะเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม และเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ หรือคิดค้นแสวงหาสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลการเรียนรู้จะเกิดจากผู้เรียนโดยตรง ผู้ที่มีส่วนร่วมมากก็จะได้ผลการเรียนรู้มากขึ้นด้วย การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ดังนี้

ก. **ทางด้านร่างกาย** คือ การเรียนรู้ที่นักเรียนลงมือปฏิบัติหรือกระทำ กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือการค้นคว้าสืบสวนสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะต้องอาศัยการแสดงออกทางกาย วาจา ในการสื่อความหมายกับผู้อื่นเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

ข. **ทางด้านจิตใจ** คือ การที่นักเรียนเกิดความรู้สึกเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นนี้จะนำไปสู่การรับรู้แนวคิด และการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี และช่วยให้นักเรียนสามารถจำเนื้อหาวิชาได้นานอีกด้วย

ค. **ทางด้านสติปัญญาหรือสมอง** คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากการเห็นจริง มีการค้นพบสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ มีการสร้างแนวความคิดจากสิ่งที่รับรู้ นั้น จะทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้น และเป็นแนวทางในการพัฒนาความคิดและเหตุผลในการพิจารณาไตร่ตรองในการทำงาน การตัดสินใจ การวิเคราะห์และสรุปสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเอง

(2) **ขั้นวิเคราะห์** นักเรียนจะร่วมกันวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ค้นพบ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความรู้อย่างกว้างขวาง สามารถประเมินความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม วิธีการผลของการเรียนรู้ ตลอดจนช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเองดีขึ้น

(3) **ขั้นสรุปและประยุกต์หลักการ** นักเรียนจะรวบรวมแนวคิดที่ค้นพบ และแนวคิดที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นแล้วสรุปเป็นหลักการของตนเอง ซึ่งจะทำให้ได้ 2 ลักษณะ คือ

ก. การประยุกต์เพื่อการปรับปรุงบุคลิกภาพหรือการพัฒนาตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือการมีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น

ข. การประยุกต์เพื่อใช้กับการแก้ปัญหาต่างๆ ในอนาคต และเพื่อใช้ในการปรับปรุง ควบคุมธรรมชาติและสังคมให้ดีขึ้นกว่าเดิม ตลอดจนช่วยกันคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ ขึ้น

(4) **ขั้นประเมินผล** นักเรียนจะเป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและของกลุ่ม จากการอภิปรายให้ข้อเสนอแนะและติชมร่วมกับสมาชิกคนอื่นๆ ในกลุ่ม

2.6.2 การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) ดารกา วรรณนิช (254, น. 176-178) กล่าวถึงวิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนกว้างขึ้น โดยการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 4-8 คน

และให้ผู้เรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสบการณ์ในประเด็นที่กำหนด และสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม

1) วัตถุประสงค์ของการแบ่งกลุ่มย่อย

- (1) ผู้สอนสามารถรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ทั่วถึง
- (2) ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- (3) เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- (4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนเองเต็มที่
- (5) ส่งเสริมการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
- (6) เป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนอีกแบบหนึ่ง
- (7) ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- (8) ส่งเสริมในการระดมพลังสมองในการแก้ปัญหาต่างๆ
- (9) ผู้เรียนรู้จักอภิปรายและสรุปผลงานในประเด็นสำคัญได้
- (10) ผู้เรียนสามารถใช้ประสบการณ์จากกลุ่มพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้

2) ขั้นตอนการ

- (1) ขั้นเตรียมการอภิปราย
 - ก. หัวข้อและรูปแบบ
 - ข. ผู้เรียน
 - ค. ห้องเรียน
 - ง. สื่อการเรียน
- (2) ขั้นตอนการอภิปราย
 - ก. บอกหัวข้อหรือปัญหา
 - ข. บอกจุดประสงค์
 - ค. บอกเงื่อนไขหลักเกณฑ์
 - ง. ดำเนินการอภิปราย
- (3) ขั้นสรุป
 - ก. สรุปผลการอภิปราย
 - ข. สรุปบทเรียน
 - ค. ประเมินผลการเรียน

3) การนำการสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยไปใช้

- (1) เป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการสอนในกรณีปัญหาประเด็นความขัดแย้ง
- (2) เพื่อฝึกการใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิธีการแก้ปัญหา

ทิตานา เขมมณี (2545, น. 49-55) กล่าวถึงวิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆประมาณ 4-8 คน และให้ผู้เรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสบการณ์ในประเด็นที่กำหนดและสรุปผลเป็นข้อสรุปของกลุ่ม ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

วิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนกว้างขึ้น

2. องค์ประกอบสำคัญของวิธีสอน

2.1 จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละประมาณ 4-8 คน

2.2 มีประเด็นในการอภิปราย

2.3 พุดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และความ รู้สึกระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ตามประเด็นการอภิปราย

2.4 สรุปสาระที่สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายกันเป็นข้อสรุปของกลุ่ม

2.5 นำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียน

3. ขั้นตอนสำคัญ

3.1 ผู้สอนจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละประมาณ 4-8 คน

3.2 ผู้สอน/ ผู้เรียนกำหนดประเด็นในการอภิปราย

3.3 ผู้เรียนพุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามประเด็นการอภิปราย

3.4 ผู้เรียนสรุปสาระที่สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายกันเป็นข้อสรุปของกลุ่ม

3.5 ผู้สอนและผู้เรียนนำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียน

4. เทคนิคในการใช้วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย

4.1 การจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย จำนวนสมาชิกในกลุ่มย่อยควรมีประมาณ 4-8 คน จำนวนที่เหมาะสมที่สุดคือระหว่าง 4-6 คน ถ้ากลุ่มใหญ่เกินไปสมาชิกกลุ่มจะมีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้น้อย หรือได้ไม่ทั่วถึง การแบ่งผู้เรียนเข้ากลุ่มอาจจะทำโดยวิธีสุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ร่วมกลุ่มกับเพื่อนไม่ซ้ำกัน หรืออาจจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนที่เก่งช่วยเหลือ ผู้ที่เรียนอ่อน หรืออาจจัดผู้เรียนเข้าร่วมจำแนกตามเพศ วัย ความสนใจ ความสามารถหรือเลือกอย่างเจาะจงตามปัญหาที่มีก็ได้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้สอน และสิ่งที่จะอภิปราย เทคนิคที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มมีหลากหลาย เช่น ใช้การนับหมายเลข ใครนับหมายเลขเดียวกันให้รวมกลุ่มกัน หรือใช้การจับสลากซึ่งอาจเป็นหมายเลขหรือเป็นภาพเป็นข้อความ ผู้ที่จับสลากได้เหมือนกัน ให้รวมกลุ่มกัน หรือใช้เกมต่างๆ เทคนิคการจัดกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย ในการแบ่งกลุ่ม โดยเฉพาะเมื่อครูจำเป็นต้องแบ่งกลุ่มบ่อยๆ จะช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก และสนใจที่จะเรียนรู้ในกิจกรรมต่อไป เมื่อจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มแล้ว ผู้สอนควรดูแลให้กลุ่มจัดที่นั่งภายในกลุ่ม ให้เรียบร้อยให้อยู่ในลักษณะที่ทุกคนมองเห็นกันและรับฟังกันได้ดี นอกจากนั้นในกรณีที่มีหลายกลุ่ม ผู้สอนควรจัดกลุ่มให้ห่างกันพอสมควร เพื่อไม่ให้เสียงอภิปรายจากกลุ่มรบกวนกันและกัน

4.2 ประเด็นการอภิปราย จำเป็นต้องมีประเด็นในการอภิปรายมีวัตถุประสงค์ของการอภิปรายที่ชัดเจน ประเด็นการอภิปรายอาจจะมาจากผู้สอนหรือผู้เรียนก็ได้แล้วแต่กรณี การอภิปรายแต่ละครั้งไม่ควรมีประเด็นมากจนเกินไปเพราะจะทำให้ผู้เรียนอภิปรายได้ ไม่เต็มที่

4.3 การอภิปราย ผู้สอนควรเลือกใช้การจัดกลุ่มอภิปรายให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการอภิปรายที่ดีโดยทั่วไป ควรมีการกำหนดบทบาทที่จำเป็นในการอภิปราย เช่น ประธาน หรือผู้นำในการอภิปราย เลขานุการผู้จัดบันทึกการประชุม และผู้รักษาเวลา เป็นต้น นอกจากนั้นสมาชิกกลุ่ม ทุกคนควรมีความเข้าใจตรงกันว่า ตนมีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องช่วยให้กลุ่มทำงานให้สำเร็จ มิใช่ปล่อยให้

ให้เป็นความรับผิดชอบของสมาชิกเพียงบางคน หากสมาชิกกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจว่า สมาชิกกลุ่มที่ดีควรทำอะไรบ้าง เช่น ให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ซักถามโต้แย้ง สนับสนุน ช่วยไม่ให้กลุ่มออกนอกเรื่องและสรุป เป็นต้น การอภิปรายจะเป็นไปได้ดี ผู้สอนจึงควรให้ความรู้ความเข้าใจหรือคำแนะนำแก่กลุ่มก่อนการอภิปราย และควรย้ำถึงความสำคัญ ของการให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการอภิปรายอย่างทั่วถึง ไม่ให้มีการผูกขาดการอภิปรายโดยผู้ใดผู้หนึ่งเพราะวัตถุประสงค์หลักของการอภิปรายก็คือ การให้ผู้เรียนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงและได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย อันจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่ลึกซึ้งและรอบคอบขึ้น การอภิปรายที่ดีควรดำเนินการไปที่ละประเด็น จะได้ไม่เกิดความสับสนและในกรณีที่มีหลายประเด็น ควรมีการจำกัดเวลาของการอภิปรายแต่ละประเด็น มิฉะนั้นการอภิปรายอาจยืดเยื้อ และประเด็นที่อยู่ท้ายๆจะไม่ได้รับการอภิปราย เพราะหมดเวลาเสียก่อน ประเด็นการอภิปรายกับเวลา ที่ให้ ควรมีความพอเหมาะกัน

4.4 การสรุปผลการอภิปราย ก่อนที่การอภิปรายจะยุติลง กลุ่มจะเป็นต้องมีการสรุปผล การอภิปราย เพื่อให้ได้คำตอบตามประเด็นที่กำหนด ผู้สอนควรบอกหรือให้สัญญาณแก่กลุ่ม อภิปรายประมาณ 3-5 นาที ก่อนหมดเวลา เพื่อกลุ่มจะได้สรุปผลการอภิปรายเป็นข้อสรุปของกลุ่ม ซึ่งหลังจากนั้นผู้สอนอาจให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายแลกเปลี่ยนกัน หรือดำเนินการในรูปแบบอื่นต่อไป

4.5 การสรุปบทเรียน เมื่อการอภิปรายสิ้นสุด ผู้สอนจำเป็นต้องเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้เรียนได้ร่วมกันคิดกับบทเรียนที่กำลังเรียนรู้ โดยมีการนำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียนด้วย

5. ข้อดีและข้อจำกัดในการใช้วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย

5.1 ข้อดี

5.1.1 เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนกลุ่มใหญ่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง

5.1.2 เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนได้ข้อมูลและความคิดเห็นที่หลากหลายช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขึ้น

5.1.3 เป็นวิธีสอนที่ช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะต่างๆ จำนวนมาก เช่น ทักษะการพูด การแสดงความคิดเห็น การโต้แย้ง การวิพากษ์วิจารณ์ และทักษะการคิด เป็นต้น

5.2 ข้อจำกัด

5.2.1 เป็นวิธีสอนที่ใช้เวลามาก

5.2.2 เป็นวิธีสอนที่ต้องอาศัยสถานที่หรือบริเวณที่กว้างพอจะจัดกลุ่มให้อภิปรายกันได้ โดยไม่รบกวนกัน

5.2.3 หากผู้เรียนไม่รู้หรือไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มที่ดีการอภิปรายอาจไม่ได้ผลดี

5.2.4 หากสมาชิกกลุ่ม และผู้สอนไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ดี อาจเกิดปัญหาการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มได้

2.6.3 การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์ และบทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริง มาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็น ผู้สอนจะใช้

การแสดงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน อันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้ง และรู้จักปรับหรือเปลี่ยนพฤติกรรม และแก้ไขปัญหิต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม (ดารกา วรณวนิช, 2549, น. 173-176)

1) ความมุ่งหมาย

มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะใช้บทบาทเป็นเครื่องมือในการดึงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด การรับรู้ เจตคติ หรืออคติต่างๆ ที่ซ่อนอยู่ในส่วนลึกของผู้แสดงออกมาเป็นข้อมูลในการเรียนรู้ โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออก ตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมที่สังเกตพบมาเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์กลุ่มแสดงของตนได้เป็นอย่างดี บทบาทสมมติทำได้ 2 วิธีคือ

วิธีที่ 1 กำหนดสถานการณ์การเรียนรู้ และแนวทางการแสดงไว้ก่อน

วิธีที่ 2 กำหนดสถานการณ์การเรียนรู้ แต่ไม่สามารถกำหนดแนวทางการแสดงไว้

2) ขั้นตอนการสอนแบบบทบาทสมมติทั้ง 2 วิธี มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

1. กำหนดขอบเขตของปัญหาและแจกแจงรายละเอียด
2. การกำหนดสถานการณ์สมมติและบทบาท

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงบทบาท ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. การอ่านเครื่อง การซักซ้อมความเข้าใจ การฟังคำอธิบาย สถานการณ์สมมติ ทำความเข้าใจให้ตรงกันระหว่างครูกับผู้เรียน

2. เลือกตัวแสดงตามความเหมาะสมหรือความสมัครใจ โดยปรึกษาหารือ

กันภายในกลุ่ม

3. จัดฉากการแสดง จัดขึ้นเป็นฉากสมมติให้ใกล้เคียงกับเรื่อง

4. เตรียมผู้สังเกตการณ์ และจัดผู้เรียนส่วนหนึ่งฝึกสังเกต วิเคราะห์

สถานการณ์

5. เตรียมความพร้อมของผู้แสดง โดยครูช่วยแนะนำ

6. การแสดงปล่อยให้ผู้แสดงทำอย่างอิสระ โดยไม่ขัด จังหวะการแสดง

7. การตัดบทแสดง เมื่อการแสดงผ่านไปช่วงหนึ่งแล้ว จะหยุดพักการแสดง

เมื่อเห็นว่าการแสดงนั้นอยู่ในสถานการณ์ ดังนี้

7.1 กรณีที่ได้ข้อมูลเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์หรืออภิปรายได้แล้ว

7.2 กรณีที่การแสดงพอจะได้เรื่อง รู้เรื่องโดยไม่จำเป็นต้องแสดง

ต่อไป

7.3 กรณีผู้แสดงไม่สามารถแสดงต่อไปได้

7.4 กรณีที่แสดงจบเรื่องแล้ว

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

โดยผู้เรียนอภิปรายร่วมกันทั้งผู้แสดง ผู้สังเกต ผู้ชมการแสดงว่าการแสดงสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ แสดงความคิดเห็น แสดงความรู้สึก เหตุผลการแสดง

ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม

หลังจากวิเคราะห์ อภิปรายผลแล้วก็ทดลองแสดงใหม่อีกครั้ง หรือแสดงเพิ่มเติมบางส่วน แต่ถ้าการแสดงครั้งแรกสมบูรณ์ใช้ได้แล้วก็ไม่จำเป็นต้องแสดงเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ผู้เรียนจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอดของตน

3) การนำวิธีสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติไปใช้

(1) จุดประสงค์การสอน เป็นการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านเจตคติ เช่น การเห็นใจผู้อื่น การมีความเมตตากรุณา ฯลฯ บทเรียนที่เหมาะสมเป็นบทเรียนที่เกี่ยวกับพัฒนาสังคม พฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหา ถ้าเข้าเกณฑ์นี้การสอนโดยให้แสดงบทบาทสมมติจะมีความหมายต่อผู้เรียนมาก

(2) ผู้สอน ผู้สอนต้องทำความเข้าใจให้กระจ่างกับขั้นตอนการสอน เพื่อให้การสอนมีคุณค่าต่อผู้เรียน เช่น การเลือกปัญหาหรือเหตุการณ์มาศึกษา การเตรียมสถานการณ์ การเขียนบทบาทสมมติ และการวิเคราะห์อภิปราย ถ้าผู้สอนขาดความเข้าใจที่ถูกต้อง การสอนจะไม่บรรลุผลดังประสงค์

(3) เวลา การสอนแบบนี้ต้องใช้เวลามาก ผู้สอนต้องวางแผน โดยอาจให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหามาก่อนจากบ้าน จะช่วยลดเวลาได้บ้าง

(4) วิชา วิชาที่เหมาะสมกับการสอนแบบนี้ ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษหรือวิชาที่ต้องการพัฒนาเจตคติให้แก่ผู้เรียน โดยผู้สอนอาจเลือกเพียงบางบทเรียนที่เหมาะสมกับการใช้วิธีนี้

(5) วิธีสอนแบบนี้ใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับชั้น

ทศนา แชนมณี (2545, น. 67-71) กล่าวถึงวิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตนและนำเอาการแสดงออกของผู้แสดง ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่สังเกตพบมาเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

1. วัตถุประสงค์

วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่น หรือเกิดความเข้าใจในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับบทบาทสมมติที่ตนแสดง

2. องค์ประกอบสำคัญของวิธีสอน

2.1 มีสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ

2.2 มีการแสดงบทบาทสมมติ

2.3 มีการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออก

ของผู้แสดง และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

3. ขั้นตอนสำคัญ

3.1 ผู้สอน/ผู้เรียนนำเสนอสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ

- 3.2 ผู้สอน/ ผู้เรียนเลือกผู้แสดงบทบาท
- 3.3 ผู้สอนเตรียมผู้สังเกตการณ์
- 3.4 ผู้เรียนแสดงบทบาทและสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก
- 3.5 ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง
- 3.6 ผู้สอนและผู้เรียนสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับจากการแสดงและการชมการแสดง

4. เทคนิคในการใช้วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

4.1 การเตรียมการ ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะให้ชัดเจนและสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติที่จะช่วยสนองวัตถุประสงค์นั้น สถานการณ์และบทบาทสมมติที่กำหนดขึ้นควรมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง ส่วนจะมีรายละเอียดมากน้อยเพียงใด ขึ้นกับวัตถุประสงค์ ผู้สอนอาจใช้บทบาทสมมติแบบละคร หรืออาจใช้บทบาทสมมติแบบแก้ปัญหาซึ่งจะกำหนดสถานการณ์ที่มีปัญหาหรือความขัดแย้งให้และอาจให้ข้อมูลเพิ่มเติมมากบ้าง น้อยบ้าง ซึ่งผู้สวมบทบาทจะใช้ข้อมูลเหล่านั้นในการแสดงออกและแก้ปัญหาตามความคิดของตน

4.2 การเริ่มบทเรียน ผู้สอนสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้หลายวิธี เช่น โยงประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียนหรือประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนครั้งก่อนๆ เข้าสู่เรื่องที่จะศึกษาหรืออาจใช้วิธีเล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติที่เตรียมมาแล้วทั้งท้ายด้วยปัญหาเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียน อยากติดตาม หรืออาจใช้วิธีชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ จากการเข้าร่วมแสดง และช่วยกันคิดแก้ปัญหา

4.3 การเลือกผู้แสดง ควรเลือกให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการแสดง เช่น เลือกผู้แสดงที่มีลักษณะเหมาะสมกับบทบาท เพื่อช่วยให้การแสดงเป็นไปอย่างราบรื่นตามวัตถุประสงค์ได้อย่างรวดเร็ว หรือเลือกผู้แสดงที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับบทบาทที่กำหนดให้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนคนนั้นได้รับประสบการณ์ใหม่ ได้ทดลองแสดงพฤติกรรมใหม่ๆ และเกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้ที่มีลักษณะต่างไปจากตน หรืออาจให้ผู้เรียนอาสาสมัครหรือเจาะจงเลือกคนใดคนหนึ่งด้วยวัตถุประสงค์ที่ต้องการช่วยให้บุคคลนั้นเกิดการเรียนรู้ เมื่อได้ผู้แสดงแล้ว ควรให้เวลาผู้แสดงเตรียมการแสดง โดยอาจให้ฝึกซ้อมบ้างตามความจำเป็น

4.4 การเตรียมผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม ผู้สอนควรเตรียมผู้ชมและทำความเข้าใจกับผู้ชมว่า การแสดงบทบาทสมมตินี้จัดขึ้นมิใช่มุ่งที่ความสนุกเพลิดเพลินเท่านั้น แต่มุ่งที่จะให้เกิดการเรียนรู้เป็นสำคัญ ดังนั้นจึงควรชมด้วยความสังเกต ผู้สอนควรให้คำแนะนำว่า ควรสังเกตอะไรและควรบันทึกข้อมูลอย่างไร และผู้สอนอาจจัดทำแบบสังเกตการณ์ให้ผู้ชมใช้ ในการสังเกตด้วยก็ได้

4.5 การแสดง ก่อนการแสดงอาจมีการจัดฉากการแสดงให้ดูสมจริง ฉาก การแสดงอาจเป็นฉากง่ายๆ หรืออาจจัดให้ดูสวยงามแต่ไม่ควรจะใช้เวลามาก และควรคำนึงถึงความประหยัดด้วย เมื่อทุกฝ่ายพร้อมแล้วผู้สอนให้เริ่มการแสดงและสังเกตการณ์แสดง อย่างใกล้ชิด ไม่ควรมีการขัดการแสดงกลางคัน นอกจากกรณีที่มีปัญหาเมื่อการแสดงออก นอกทาง ผู้สอนอาจจำเป็นต้องให้คำแนะนำบ้าง เมื่อการแสดงดำเนินไปพอสมควรแล้ว ผู้สอนควรตัดบท ยุติการแสดง ไม่ควรให้การแสดงยืดเยื้อ ยืนยง จะทำให้ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย การตัดบทควรทำเมื่อเห็นว่าการแสดงได้ให้ข้อมูลแก่กลุ่มเพียงพอที่จะนำมา

วิเคราะห์และอภิปราย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ หรือตัดบทเมื่อการแสดงยืดเยื้อหรือเมื่อผู้ชม พอจะเดาได้ว่า เรื่องราวจะดำเนินต่อไปอย่างไร หรือในกรณีที่ผู้แสดงเกิดอารมณ์สะเทือนใจมากเกินไปจนแสดงต่อไปไม่ได้ ควรตัดบททันที

4.6 การวิเคราะห์หรืออภิปรายผลการแสดง ชั้นนี้เป็นชั้นสำคัญมาก เพราะเป็นชั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ เทคนิคที่จำเป็นสำหรับการอภิปรายในช่วงนี้ มีหลายประการที่สำคัญคือ การสัมภาษณ์ความรู้สึกและความคิดของผู้แสดงและจดบันทึกไว้บนกระดาน ต่อจากนั้นจึงสัมภาษณ์ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ถึงข้อมูลที่สังเกตได้ ผู้สอนควรจดบันทึกข้อมูลเหล่านี้บนกระดาน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเห็นประเด็นในการอภิปรายและสรุป ต่อจากนั้น จึงให้ทุกฝ่ายร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และสรุปประเด็นการเรียนรู้ สิ่งสำคัญมากที่ผู้สอน พึงคำนึงในการอภิปรายก็คือ การให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะใช้บทบาท เป็นเครื่องมือในการดึงความรู้สึกนึกคิด การรับรู้ เจตคติ หรืออคติต่างๆ ที่ซ่อนอยู่ในส่วนลึกของผู้แสดงออกมาเพื่อเป็นข้อมูลในการเรียนรู้ ดังนั้นการอภิปรายจึงมุ่งเน้นและอภิปรายในเรื่องของพฤติกรรม ที่ผู้สวมบทบาทแสดงออก และความรู้สึกที่เป็นเหตุ ผลักดันให้เกิดการแสดงพฤติกรรมนั้นออกมา การซักถามจึงควรมุ่งประเด็นไปที่ว่าผู้แสดงได้แสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง ทำไมจึงแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น และพฤติกรรมนั้นก่อให้เกิดผลอะไรตามมา การอภิปรายไม่ควรมุ่งประเด็นไปที่การแสดง ของผู้สวมบทบาทว่า แสดงได้ดี-ไม่ดีเพียงใด เพราะนอกจากจะเป็นการอภิปรายที่ผิดวัตถุประสงค์แล้วยังอาจทำให้ผู้แสดงเสียความรู้สึกได้ ในกรณีที่การอภิปรายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและผู้เรียนเสนอแนะแนวคิดและแนวทางอื่นๆ เพิ่มเติมแตกต่างไปจากที่ผู้สวมบทบาทแสดง ผู้สอนอาจให้มีการแสดงและ การอภิปรายเพิ่มเติม และสรุปบทเรียนอีกครั้งหนึ่ง

5. ข้อดีและข้อจำกัดในการใช้วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

5.1 ข้อดี

- 5.1.1 เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้อื่นได้เรียนรู้การเอาใจเขามาใส่ใจเราเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง
- 5.1.2 เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมของตน
- 5.1.3 เป็นวิธีสอนที่จะช่วยพัฒนาทักษะความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ ตัดสินใจและแก้ปัญหา
- 5.1.4 เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีความใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริง
- 5.1.5 เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมาก ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานและการเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียน เพราะข้อมูลมาจากผู้เรียนโดยตรง

5.2 ข้อจำกัด

- 5.2.1 เป็นวิธีสอนที่ใช้เวลามากพอสมควร
- 5.2.2 เป็นวิธีสอนที่ต้องอาศัยการเตรียมการและการจัดการอย่างรัดกุม หากจัดการไม่ดีพออาจเกิดความยุ่งยากสับสนขึ้นได้

5.2.3 เป็นวิธีสอนที่ต้องอาศัยความไวในการรับรู้ของผู้สอน หากผู้สอนขาดคุณสมบัตินี้ไม่รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนบางคน และไม่ได้แก้ปัญหาคำถามแต่ต้น อาจเกิดเป็นปัญหาต่อเนื่องไปได้

5.2.4 เป็นการสอนที่ต้องอาศัยความสามารถของครูในการแก้ปัญหา เนื่องจากการแสดงของผู้เรียนอาจไม่เป็นตามความคาดหวังของผู้สอน ผู้สอนจะต้องสามารถแก้ปัญหาหรือปรับสถานการณ์และประเด็นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

2.6.4 กรณีตัวอย่าง (Case) ทิศนา ขัมมณี (2522, น. 201-202) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับวิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case) ว่าเป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริง และตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาจากคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปรายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

1) วัตถุประสงค์

กรณีตัวอย่าง เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญและแก้ปัญหา โดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริง เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ความคิดของผู้อื่น ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น

2) องค์ประกอบสำคัญของวิธีสอน

(1) มีกรณีเรื่องที่คล้ายกับเหตุการณ์จริง
 (2) มีประเด็นคำถามให้คิดพิจารณาหาคำตอบ
 (3) มีการอภิปรายเกี่ยวกับผลสภาพการณ์ ปัญหา มุมมอง และวิธีการแก้ปัญหาของผู้เรียน และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

3) ขั้นตอนสำคัญ

(1) ผู้สอน/ ผู้เรียนนำเสนอกรณีตัวอย่าง
 (2) ผู้เรียนศึกษากรณีตัวอย่าง
 (3) ผู้เรียนอภิปรายประเด็นคำถามเพื่อหาคำตอบ
 (4) ผู้สอนและผู้เรียนประเด็นคำตอบ
 (5) ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับปัญหา วิธีการแก้ปัญหาของผู้เรียน และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

4) เทคนิคในการใช้วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

(1) การเตรียมการ ก่อนการสอน ผู้สอนจำเป็นต้องเตรียมกรณีตัวอย่าง ให้พร้อมกรณีตัวอย่างที่เหมาะสมจะต้องมีสาระ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ มีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริง กรณีที่นำมาใช้ส่วนใหญ่มักเป็นเรื่องที่มีสถานการณ์ปัญหาขัดแย้ง ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความคิดของผู้เรียน หากไม่มีสถานการณ์ที่เป็นปัญหาขัดแย้ง ผู้สอน อาจใช้วิธีการตั้งประเด็นคำถามที่ทำทนายให้ผู้เรียนคิดก็ได้ ผู้สอนอาจนำเรื่องจริงมาเขียนเป็นกรณีตัวอย่าง หรืออาจใช้เรื่องจากหนังสือพิมพ์ ข่าวและเหตุการณ์ รวมทั้งจากสื่อต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น เมื่อได้กรณีที่ต้องการแล้ว ผู้สอนจะต้องเตรียมประเด็นคำถามสำหรับ การอภิปรายเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่ต้องการ

(2) *การนำเสนอกรณีตัวอย่าง* ผู้สอนอาจเป็นผู้นำเสนอกรณีตัวอย่าง หรืออาจใช้เรื่องจริงจากผู้เรียนเป็นกรณีตัวอย่างก็ได้ (แต่ครูต้องมีความชำนาญในการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างนั้นและตั้งประเด็นคำถามได้เร็ว) วิธีการนำเสนอทำได้หลายวิธี เช่น การพิมพ์เป็นข้อมูล มาให้ผู้เรียนอ่าน การเล่ากรณีตัวอย่างให้ฟัง หรือนำเสนอโดยใช้สื่อ เช่น สไลด์ วิดีทัศน์ ภาพยนตร์ หรืออาจให้ผู้เรียนแสดงเป็นละครหรือบทบาทสมมติก็ได้

(3) *การศึกษาคกรณีตัวอย่างและการอภิปราย* ผู้สอนควรแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยและให้เวลาอย่างเพียงพอในการศึกษาคกรณีตัวอย่างและคิดหาคำตอบ ไม่ควรให้ผู้เรียนตอบประเด็นคำถามทันที ผู้เรียนแต่ละคนควรมีคำตอบของตนเตรียมไว้ก่อน แล้วจึงร่วมกันอภิปรายเป็นกลุ่ม และนำเสนอผลการอภิปรายระหว่างกลุ่มเป็นการแลกเปลี่ยนกัน ผู้สอนพึงตระหนักว่าการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างนี้ มิได้มุ่งหาคำตอบใดคำตอบหนึ่ง คำถามสำหรับการอภิปรายนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแน่นอน แต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและเหตุผลที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่กว้างขึ้น มองปัญหาในแง่มุมที่หลากหลายขึ้น อันจะช่วยให้การตัดสินใจ มีความรอบคอบมากขึ้นด้วยเหตุนี้ การอภิปรายจึงควรมุ่งความใส่ใจไปที่เหตุผลหรือที่มาของความคิด ที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ

5) *ข้อดีและข้อจำกัดในการใช้วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง*

(1) ข้อดี

ก. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น

ข. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง และได้ฝึกแก้ปัญหาโดยไม่ต้องเสี่ยงกับผลที่จะเกิดขึ้น ช่วยให้เกิดความพร้อมที่จะแก้ปัญหา เมื่อเผชิญปัญหานั้นในสถานการณ์จริง

ค. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนสูง ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และส่งเสริมการเรียนรู้จากกันและกัน

ง. เป็นวิธีสอนที่ให้ผลดีสำหรับกลุ่มผู้เรียนที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลายสาขา

(2) ข้อจำกัด

ก. หากกลุ่มผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ไม่แตกต่างกัน การเรียนรู้ อาจไม่กว้างเท่าที่ควร เพราะผู้เรียนมักมีมุมมองคล้ายกัน

ข. แม้ปัญหาและสถานการณ์จะใกล้เคียงกับความเป็นจริง แต่ก็ไม่ได้เกิดขึ้นจริงๆ กับผู้เรียน ความคิดในการแก้ปัญหาจึงมักเป็นไปตามเหตุผลที่ถูกที่ควร ซึ่งอาจไม่ตรงกับกรปฏิบัติจริงได้

2.7 ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว

ชุดกิจกรรมแนะแนวมีประโยชน์ในแนวทางเดียวกับชุดการสอน ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนวไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2521, น. 191) กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอน ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่ซับซ้อนและมีลักษณะเป็นนามธรรม เนื่องจากผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้ดีเท่าชุดการสอน

2. ช่วยเร้าความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา ชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตนเองและสังคม

3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกหัดการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

4. ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ผู้สอน และชุดการสอนผลิตได้เป็นหมวดหมู่สามารถหยิบไปใช้ได้ทันที

5. ทำให้การสอนเป็นอิสระจากอารมณ์ของผู้สอน ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าผู้สอนจะมีความบกพร่องทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด

6. ช่วยให้การสอนเป็นอิสระจากผู้สอน เนื่องจากชุดการสอนทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครู ผู้เรียนสามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจากชุดการสอนที่ได้รับการทดสอบประสิทธิภาพมาแล้ว
 สุมาลี โชติชุ่ม (2544, น. 29-30) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถตามความต้องการของตน ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้ทั้งสิ้น ตามอัตราการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น

2. ฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

3. จะเรียนเมื่อไหร่ก็ได้ไม่ต้องคอยครูผู้สอน ไม่จำกัดเวลาและสถานที่

4. ช่วยให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่ซับซ้อน และมีลักษณะเป็นนามธรรมสูงซึ่งไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้ดี

5. ทำให้การเรียนรู้เป็นอิสระจากอารมณ์และบุคลิกของครูผู้สอน

6. ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้กับผู้สอน

7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาในทุกๆ ด้าน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนวช่วยให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ได้เป็นอย่างดีขึ้น ช่วยเร้าความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และเพิ่มความสะดวกสบายให้กับผู้สอน เนื่องจากชุดการสอนผลิตเป็นหมวดหมู่สามารถหยิบไปใช้ได้ทันที

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปรมาภรณ์ สาระภักดี และฉันทนา กลุ่มจิต (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Designs) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาภาคปลาย ปีการศึกษา 2555 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากทั้งหมด 6 ห้อง จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากเลือกนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน กลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน โดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวเพื่อการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง และกลุ่มควบคุมไม่ได้รับโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวเพื่อการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบวัดความรู้สึกเห็น

คุณค่าในตนเอง ที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .92 และ 2) โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวเพื่อการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ Independent-Sample t-test และ Paired-Sample t-test ผลการวิจัย พบว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัฐกานต์ มหาวรรณ (2538) ศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้กิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความวิตกกังวลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวกับไม่ได้ เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนวิชาเลือกคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ โรงเรียนผดุงปัญญา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 โดยคัดเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนใกล้เคียงกันหรือเท่ากัน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผลการเรียนสูง ผลการเรียนปานกลาง และผลการเรียนต่ำ จำนวน 24 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 12 คน และกลุ่มทดลอง 12 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความวิตกกังวลของแคทเทิล ซึ่งวัดความวิตกกังวล 6 องค์ประกอบ จำนวน 60 ข้อ และกิจกรรมแนะแนวที่ลดความวิตกกังวล โดยให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบสอบถามความวิตกกังวล หลังจากนั้นกลุ่มทดลองให้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวที่ลดความวิตกกังวล กลุ่มควบคุมไม่ได้รับกิจกรรมใดเลย ต่อจากนั้น ให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบสอบถามหลังจากกลุ่มทดลองเข้าร่วมกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว มีความวิตกกังวลแตกต่างจากนักเรียนที่ไม่ได้ร่วมกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ฉวีวรรณ แวแสวง (2559) ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผ่อนคลายความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผ่อนคลายความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา 2) เปรียบเทียบการผ่อนคลายความเครียดของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม และ 3) เปรียบเทียบการผ่อนคลายความเครียดของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการทดลองกับระยะติดตามผล การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2558 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มจำนวน 60 คน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมกลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกโดยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผ่อนคลายความเครียดจำนวน 14 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แบบวัดความเครียดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .89 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผ่อนคลายความเครียด และ 3) โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผ่อนคลายความเครียด มีระดับความเครียดลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผ่อนคลายความเครียด มีการผ่อนคลายความเครียดสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนกลุ่มทดลองมีระดับความเครียดลดลงภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

3. การพูดภาษาญี่ปุ่น

3.1 ความหมายของการพูด

การพูดเป็นพฤติกรรมสื่อสารการใช้ภาษาที่ควบคุมไปกับการฟังกล่าวคือ เมื่อมีผู้พูดก็ต้องมีผู้ฟัง จึงจะเกิดความสมบูรณ์ จะขาดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้

สวานิต ยมาภัย (2525) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า “การพูด คือการใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกริยา ท่าทาง เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก และความต้องการของผู้พูดให้ผู้ฟังรับรู้ และเกิดการตอบสนอง”

วาทกรรม เป็นคำศัพท์หนึ่ง ซึ่งทางวิชาการนิยมใช้แทน การพูด พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2513, น. 831) ได้ให้ความหมายของคำว่า “วาท” หมายถึง คำพูด ถ้อยคำ, ลัทธิรวมกันเข้าเป็นวาทกรรม “วาทกรรม” หมายถึง กิจพูดหรือกิจเกี่ยวกับถ้อยคำ, งานพูดหรืองานเกี่ยวกับถ้อยคำในการสื่อสาร การพูด หมายถึง การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงรวมทั้งกิริยาอาการถ่ายทอดความรู้ ความคิดและความรู้สึกของผู้พูดให้ผู้ฟังได้รับรู้และเกิดการตอบสนอง ในการติดต่อสื่อสารด้วยการพูด ผู้พูดจะต้องระลึกว่าไม่เพียงแต่พูดเท่านั้นจะต้องรู้จักพูดให้ดีด้วย การพูด คือ กระบวนการสื่อสารความคิดจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง โดยมีภาษาน้ำเสียงและอากัปกริยาเป็นสื่อการพูดคือการแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกโดยใช้ภาษาและเสียงสื่อความหมายการพูด เป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีอนุภาพมากที่สุดในโลกการพูด เป็นสัญลักษณ์แห่งความเข้าใจระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

จากความหมายดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเองให้ผู้อื่นได้รับรู้ เข้าใจ โดยอาศัย การฝึกฝน มิใช่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ ธรรมชาติเป็นเพียงผู้ให้อวัยวะที่ใช้สำหรับออกเสียงมาเท่านั้น คนเราถ้าอวัยวะที่ใช้สำหรับออกเสียงไม่บกพร่อง ก็สามารถเปล่งเสียงออกมาได้ ซึ่งเป็นเรื่องของธรรมชาติ แต่ที่จะเปล่งเสียงออกมาให้เป็นภาษาที่สื่อสารกันเข้าใจในหมู่มนุษย์ด้วยกันนั้น ต้องอาศัยการเรียนรู้ คือเรียนรู้ถึงภาษาที่ใช้พูดจากันในหมู่เหล่า และอาศัยการฝึกฝน เพื่อให้พูดได้ดี บรรลุจุดมุ่งหมายของการพูดและใช้การพูดเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้

กล่าวโดยสรุป การพูดก็คือพฤติกรรมสื่อสารของมนุษย์ โดยอาศัยภาษา ถ้อยคำ น้ำเสียง ตลอดจนกิริยาท่าทาง และอื่นๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนแก่ผู้อื่น ให้เกิดผลตอบสนองตามที่ต้องการ

3.2 ความสำคัญของการพูด

“การพูด” เป็นปัจจัยสำคัญของกระบวนการสื่อสารของมนุษย์มาแต่สมัยโบราณ คนสมัยเก่าใช้วิธีพูดด้วยการบอกเล่าต่อกัน เพื่อประโยชน์ต่อการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ลูกๆ หลานๆ หรือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับตนสืบเนื่องกันมาไม่ขาดสาย ปัจจุบันการพูดยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น เพราะโลกได้มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว เกิดมีนวัตกรรมทางการศึกษา ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียงและภาพ สื่ออิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้แพร่หลายอยู่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ มีส่วนช่วยให้การสื่อสารทางการพูดให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง ทั้งในด้านการศึกษาและการเรียนรู้ทุกชนิดได้อย่างรวดเร็ว อิทธิพลของคำพูดสามารถทำให้ผู้พูดประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ มาแล้วจำนวนมากโดยเฉพาะอาชีพด้านการพูด เช่น ครูอาจารย์ พระสงฆ์ นักประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

การพูดดีย่อมถือว่าเป็นคุณสมบัติเด่นที่จะสร้างศรัทธา ความเลื่อมใสให้เกิดแก่ผู้ฟัง ในทางพระพุทธศาสนายกองค์การพูดที่ว่า วชิสุจริต หรือ มธุรสวาจา เพราะเป็นการพูดในทางสร้างสรรค์ เป็นการพูดของคนฉลาด สามารถให้เกิดประโยชน์แก่ผู้พูดและผู้ฟัง

3.3 รูปแบบวิธีการพูด

การพูดอาจแบ่งตามเกณฑ์ต่างๆ ได้หลายแบบด้วยกัน ในที่นี้จะกล่าวถึงการพูดเพียง 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 แบ่งตามวิธีพูดมี 4 ประเภท คือ

1. การพูดโดยฉับพลันหรือกะทันหัน (The Impromptu Speech) ได้แก่ การพูดที่ผู้พูดไม่รู้ตัวมาก่อนจะต้องพูดไม่ได้มีการเตรียมตัวล่วงหน้าทั้งในด้านเนื้อเรื่องที่พูด แต่ก็ได้รับเชิญหรือได้รับมอบหมายให้พูด เช่น การพูดกล่าวอวยพรในวันเกิด กล่าวอวยพรคู่บ่าวสาว กล่าวต้อนรับผู้มาเยือน กล่าวขอบคุณผู้มีอุปการะสนับสนุน การพูดกะทันหันนี้ หากผู้พูดได้รับเชิญในลักษณะดังกล่าวข้อที่ควรปฏิบัติ เพื่อให้การพูดประสบความสำเร็จ ก็ควรปฏิบัติตนดังต่อไปนี้

1.1 ต้องคุมสติให้มั่น อย่าประหม่าหรือตกใจตื่นเต้นจนเกินไป ทำจิตใจให้ปกติและสร้างความมั่นใจให้แก่ตนเองด้วยการสร้างความพึงพอใจและความยินดีที่จะได้พูดในโอกาสเช่นนั้น

1.2 ให้นึกถึงประสบการณ์ต่างๆ ที่เรียนรู้หรือได้พบเห็นมา ซึ่งเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีมีประโยชน์แก่ผู้ฟังและเป็นเรื่องราวที่เข้ากับบรรยากาศที่จะพูดแม้ว่าขณะนั้นจะมีเวลาโอกาสสั้นๆ ก่อนจะพูดก็ควรนึกคิดรวมทั้งขณะที่เดินจากที่นั่งไปยังที่จะพูด

1.3 กำหนดเรื่องที่จะพูดให้ชัดเจน กำหนดเวลาพูดให้เหมาะสมกับโอกาสและงานนั้นๆ อย่าพูดไปโดยไม่มีการกำหนดหัวเรื่องและกำหนดเวลาไว้เพราะจะมีผลให้การพูดไม่ดี คนฟังก็เบื่อหน่าย

2. การพูดโดยการเตรียมการมาล่วงหน้า (The Extemporaneous) การพูดแบบนี้เป็นการพูดที่ผู้พูดได้มีโอกาสเตรียมตัวมาก่อนคือ ผู้พูดรู้ว่าตนเองได้รับเชิญหรือจะต้องพูดในเรื่องอะไรบ้าง จึงต้องมีการเตรียมตัวล่วงหน้าเท่าที่โอกาสเวลาจะอำนวยให้ ดังนั้นการเตรียมในเรื่องต่างๆ ที่จะพูดเป็นคุณสมบัติสำคัญที่นักพูดจะต้องปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ

3. การพูดโดยอาศัยอ่านจากต้นฉบับ (The Speaking from Manuscripts) การพูดประเภทนี้เป็นการพูดตามต้นฉบับที่เขียนขึ้นซึ่งเป็นการเตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นอย่างดี ส่วนมากเป็นการพูดทางพิธีการต่างๆ สำคัญๆ เช่น การกล่าวเปิดงานการกล่าวรายงาน การกล่าวเปิดประชุม การกล่าวรายงานการประชุม การกล่าวคำปราศรัย การกล่าวคำสดุดีการกล่าวคำให้โอวาท การกล่าวต้อนรับที่เป็นพิธีการสำคัญๆ ฯลฯ การพูดประเภทนี้ ผู้พูดจะต้องฝึกฝนตนในเรื่องการอ่านต้นฉบับให้คล่อง การฝึกสายตาเวลาพูดการฝึกอ่านย่อหน้าวรรคตอน และคำศัพท์ที่ยากตลอดทั้งสำนวนการพูดให้เหมาะสม

4. การพูดโดยวิธีท่องจำ (The Memorized Speaking) การพูดลักษณะนี้เป็นการพูดที่ผู้พูดจะต้องเตรียมตัวท่องจำเนื้อหาอย่างละเอียดจากเอกสาร ตำรา หนังสือต่างๆ อย่างแม่นยำ เช่น การท่องจำตัวเลข จำสุภาษิตคำพังเพย เนื้อหาที่สำคัญๆ การพูดแบบนี้เป็นการพูดที่ผู้พูดจะต้องใช้ความเพียรพยายามมากในการจดจำเนื้อหา และจะต้องมีเวลาในการเตรียมตัว เช่น การเทศน์ของพระสงฆ์ การสวดอ้อนวอนบวงสรวงพิธีกรรมของพราหมณ์ การทำพิธีกรรมทางไสยศาสตร์ และการทำพิธีกรรมของศาสนาต่างๆ เป็นต้น

แบบที่ 2 แบ่งตามจำนวนผู้ฟัง มี 2 ประเภท คือ

1. การพูดรายบุคคล เป็นการพูดตัวต่อตัว ได้แก่ การพูดที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น การสนทนา การสัมภาษณ์ การเล่าเรื่อง การแนะนำตัว เป็นต้น

2. การพูดในที่ชุมนุมชน เป็นการพูดที่มีผู้ฟังเป็นจำนวนมาก เป็นการพูดที่มีแบบแผน ต้องมีการเตรียมตัว และฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ การพูดประเภทนี้ ได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย การปาฐกถา การแสดงสุนทรพจน์ เป็นต้น

3.4 ความหมายของการพูดภาษาญี่ปุ่น

การพูดภาษาญี่ปุ่น (Japanese Speaking) ถือเป็นการสื่อสารในรูปแบบหนึ่งที่ส่งสารโดยใช้ตัวภาษาเป็นสื่อกลาง จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพูด ได้มีพูดให้คำนิยามเกี่ยวกับการพูดไว้อย่างหลากหลาย ได้แก่

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532, น. 53-54) กล่าวว่า การพูด หมายถึงการผลิตภาษาและเป็นกระบวนการสื่อความหมาย ผู้พูดต้องถ่ายทอดความคิดความรู้ที่ออกมาเป็นรหัสของภาษาหรือเป็นรหัสของภาษาหรือเป็นคำพูดที่คนอื่นเข้าใจ และนอกจากจะใช้การเน้นหนักในคำและระดับเสียงสูงต่ำในประโยคเพื่อสื่อความหมายแล้ว ผู้พูดยังได้แสดงถึงวัฒนธรรมและสภาพของผู้พูด คือ แสดงจุดมุ่งหมายในการพูดว่าต้องการพูดอะไร พูดกับใคร ที่ไหนและพูดอย่างไร ฯลฯ ให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ นอกจากนี้ผู้พูดยังต้องมีความคล่อง (Fluency) และความถูกต้องชัดเจน (Accuracy) และไม่รู้ร้อที่จะโต้ตอบ มิฉะนั้นจะทำให้การพูดหยุดชะงักเพราะผู้ฟังไม่สนใจและไม่มีความอดทนที่จะฟังต่อไป

บุษบา สุวรรณโสภณ (2539, น. 18) ได้กล่าวไว้ว่า การพูดสื่อสารจะต้อง ประกอบไปด้วย สิ่งต่อไปนี้

1. การกล่าวถ้อยคำ (Utterance Act) คือ การพูดหรือการกล่าวถ้อยคำขึ้นมาเพื่อใช้ในการสื่อสารและสิ่งที่พูดกล่าวมานั้นต้องมีจุดประสงค์ในการสื่อสารด้วย

2. การกล่าวคำพูดเพื่อก่อให้เกิด หรือบรรลุจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ตามสถานการณ์ (Propositionary Act) คือการที่ผู้พูดใช้คำพูดได้เหมาะสมกับสถานการณ์และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้นๆ

3. การแสดงเจตนาในการกล่าวคำพูด หมายถึง การแสดงซึ่งความตั้งใจ ของผู้พูดในการกล่าวถ้อยคำ เช่น การขอร้อง การตักเตือน เป็นต้น

การพูดภาษาญี่ปุ่น เมื่อผู้พูดได้ฝึกพูดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จะช่วยให้ผู้พูดเกิดความคล่องในทักษะการพูด ขณะที่เราฝึกพูดจะสามารถฝึกฝนทักษะต่างๆ ได้ด้วย ได้แก่

1. การออกเสียง (Pronunciation)

เป็นการฝึกสำเนียงการพูดวลี คำศัพท์ หรือประโยค ช่วยให้ออกสำเนียงได้เสมือนเจ้าของภาษา

2. การเน้นเสียง (Stress)

เป็นการฝึกออกเสียงรูปแบบหนึ่งที่จะออกเสียงโดยการเน้นวลี คำศัพท์และประโยค เพื่อให้เกิดความต่างของความหมาย และการสื่อความหมายของสำนวนที่ต้องการให้เข้าใจ

3. การขึ้นเสียงสูง-ต่ำ (Intonation)

เป็นการฝึกขึ้นเสียงตามการออกเสียงของวลี คำศัพท์ และประโยค ซึ่งการขึ้นเสียงสูง และเสียงต่ำที่ถูกต้อง จะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจ และทราบถึงจุดประสงค์ที่ต้องการสื่อได้อย่างแม่นยำมากขึ้น

4. การใช้ภาษาพูดให้เหมาะสมกับสถานการณ์ (Propositionary Act)

เป็นการใช้ภาษาญี่ปุ่นในการพูดให้สอดคล้อง เหมาะสมตามบริบทของแต่ละสถานการณ์ ซึ่งอาจจะหมายถึงระดับของภาษาที่เหมาะสมกับบุคคลที่ต้องการสื่อสาร ฯลฯ

ปัจจุบัน การเรียนภาษาญี่ปุ่นมุ่งเน้นการเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารเป็นสำคัญ ฉะนั้น นักเรียนจึงต้องฝึกฝนทักษะการพูดอย่างสม่ำเสมอ อย่าอายหรือกลัวว่าจะพูดผิด สามารถฝึกได้ทุกเมื่อ ไม่จำเป็นต้องมีคู่สนทนาอยู่ด้วย นักเรียนอาจจะฝึกพูดคนเดียวหน้ากระจกเงา เมื่อฝึกฝนทักษะการพูดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จะทำให้เกิดความชำนาญในการพูดมากขึ้น ซึ่งจะทำให้พูดภาษาญี่ปุ่นเก่งขึ้นโดยไม่รู้ตัว

กล่าวโดยสรุป การพูดภาษาญี่ปุ่น (Japanese Speaking) หมายถึง การถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกให้ฟังได้รับรู้และเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายในการพูด โดยผ่านสื่อกลางก็คือ ภาษาญี่ปุ่น ขณะที่พูดผู้พูดจะเกิดการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับผู้ร่วมสนทนา โดยเฉพาะการพูดกับเจ้าของภาษา เพื่อสื่อความต้องการของผู้พูดให้ทราบ ฉะนั้น ทักษะการพูดจึงเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็น สำหรับการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

3.5 การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น)

“ภาษาญี่ปุ่น” เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นภาษาต่างประเทศที่สอง ที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติม เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ แต่ทั้งนี้ก็ยังขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของสถานศึกษาแต่ละแห่ง จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความพร้อม และความเหมาะสม

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 193-194) ระบุไว้ว่า “กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นาเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม”

3.6 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น

วาเอ็ต (Valette, 1997, p. 120) ได้ให้ความหมายของการพูดเพื่อการสื่อสารว่า มิได้เป็นแค่การออกเสียงคำและการออกเสียงสูง-เสียงต่ำในประโยคเท่านั้น แต่เป็นการพูดตามหน้าที่ของภาษา กล่าวคือ เป็นการทำให้ผู้อื่นเข้าใจถึงจุดประสงค์ในสิ่งที่ตนพูด และการพูดของผู้พูดที่มีความสามารถในระดับที่สูงขึ้นไป ต้องสามารถเลือกใช้สำนวนภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาอีกด้วย

กล่าวโดยสรุปคือ การพูดเพื่อการสื่อสารเป็นการปฏิสัมพันธ์ทางคำพูดระหว่างบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ได้แก่ผู้พูดและผู้ฟัง ซึ่งจะต้องสามารถเลือกใช้สำนวนภาษาให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ รวมทั้งเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา

3.6.1 ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น

ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อผู้เรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศที่สอง ต้องสามารถพูด เจรจา สื่อสาร ตามสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามกฎเกณฑ์ทางภาษาญี่ปุ่น และสามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้อย่างราบรื่น คล่องแคล่วตามความเหมาะสมในระดับการสื่อสาร

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532, น. 53-54) กล่าวว่า ความสามารถในการพูดหมายถึงความสามารถที่ใช้ในการผลิตภาษาและเป็นกระบวนการสื่อความหมาย ผู้พูดต้องถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึกออกมาเป็นรหัสของภาษาหรือเป็นรหัสของภาษา หรือเป็นคำพูดที่คนอื่นเข้าใจ และนอกจากจะใช้การเน้นหนักในคำและระดับเสียงสูงต่ำในประโยคเพื่อสื่อความหมายแล้ว ผู้พูด ยังได้แสดงถึงวัฒนธรรมและสภาพของผู้พูด คือ แสดงจุดมุ่งหมายในการพูดว่าต้องการพูดอะไร พูดกับใคร ที่ไหนและพูดอย่างไร ฯลฯ ให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ นอกจากนี้ ผู้พูดยังต้องมีความคล่อง (Fluency) และความถูกต้องชัดเจน (Accuracy) มิฉะนั้นจะทำให้การพูดหยุดชะงัก เพราะผู้ฟังไม่สนใจและไม่มีความอดทนที่จะฟังต่อไป

วิไลพร ธนสุวรรณ (2536, น. 24) ให้ความหมายของการพูดว่า เป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่สำคัญและเป็นทักษะพื้นฐานของการเรียนรู้ทักษะเช่นเดียวกับการฟัง การพูด หมายถึง การแสดงออกซึ่งความคิด ความต้องการทางวาจา โดยใช้ภาษาเป็นสื่อเป็นการกล่าวออกเสียงเป็นถ้อยคำ วลี หรือเป็นประโยค รวมทั้งการใช้กริยาท่าทางเพื่อถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึก และความต้องการของผู้พูดให้ผู้ฟังได้รับรู้และเกิดการตอบสนอง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หลายคนได้เสนอแนวคิดและความหมายของความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศ เช่นความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ดังนี้

ไบรน์ (Byrne, 1987, pp. 22-24) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษว่า มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการฟังของมนุษย์โดยตรง ซึ่งผู้พูดทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสารให้กับผู้ฟังในการสื่อสารสองทาง คือ แลกเปลี่ยนข้อมูลหรือสารซึ่งกันและกัน และแลกเปลี่ยนบทบาทกันเป็นผู้พูดและผู้ฟัง

วิดโดว์สัน (Widdowson, 1989, pp. 37-128) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษว่า เป็นกิจกรรมสื่อสารที่มีชีวิตชีวา โดยการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้าโดยผ่านทางคำพูด และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารโดยการพูด มีทั้งการรับสารและการส่งสาร ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษนั้นเกี่ยวข้องกับน้ำเสียง ท่าทาง และทางกายภาพทั้งหมดของร่างกาย

ชนิดสิริ ศุภพิมล (2545, น. 33) ได้สรุปความหมายของความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษว่า เป็นความสามารถในการสื่อสารที่ประกอบด้วยเสียงและรหัสต่างๆ เพื่อสื่อความรู้สึกและความต้องการของผู้พูดให้ผู้ฟังเข้าใจและตอบสนอง รวมทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ ความคิดเห็น และก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ การพูดภาษาอังกฤษจะมีประสิทธิภาพหรือประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้พูดต้องคำนึงถึงการใช้สำนวนและประโยคทางภาษาที่มีความถูกต้องเหมาะสม

จากการศึกษาวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องของบุคคลต่างๆ ข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น หมายถึง ความสามารถของพฤติกรรมที่แสดงออกด้วยการสื่อสารประกอบไปด้วยเสียงและรหัสต่างๆ เพื่อการสื่อความรู้สึกและความต้องการของผู้พูดให้ผู้ฟังได้เข้าใจ และ

ตอบสนอง รวมทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ความคิดเห็นและก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

3.6.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น

พจมาน สมอิน (1998) ได้อ้างถึงความคิดของ บราวน์ (Brown, 1987, p. 104) และรูบิน (Rubin, 1975, pp. 41-51) ว่า ลักษณะที่ดีประการหนึ่งของผู้ที่เรียนภาษาได้ดีคือ ต้องมีความพร้อมที่จะเสี่ยงในการแสดงออกโดยการเดา และพร้อมที่จะถูกมองว่าโง่ เพื่อที่จะสื่อสารให้เป็นผล ผู้เรียนประเภทนี้จะใช้ความรู้ที่ตัวเองมีอยู่เพื่อผลิตภาษาออกมาสื่อสารได้

ความคิดนี้สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนในส่วนของลักษณะนิสัยของผู้เรียนเองที่เป็นคนกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสี่ยง ซึ่งน่าจะเป็นผู้มีความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นได้ดี

แครชเชน (Krashen, 1995, pp. 75-76) อธิบายว่า ผู้เรียนจะออกเสียงภาษาที่เรียนได้ เมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ภาษานั้นๆ โดยได้รับปัจจัยป้อนที่มีความหมายสามารถเข้าใจได้ และผู้เรียนต้องเรียนรู้ภาษาโดยปราศจากการบังคับ

กล่าวโดยสรุป ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นเป็นการใช้ความสามารถในการผลิตภาษาญี่ปุ่นด้วยตนเองจากการถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดออกมาเป็นข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน เหมาะสมกับกาลเทศะตามสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้ผู้ฟังหรือคู่สนทนาเข้าใจได้จากสื่อที่ผู้พูดสื่อออกมา ซึ่งอาจจะสื่อออกมาด้วยวจนภาษาและอวัจนภาษา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์นั้นๆ จนทำให้ผู้พูดเกิดการตอบสนองเป้าหมายของการพูดสื่อสารในสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นนั้น ต้องสามารถใช้คำพูด ท่าทาง หรือประโยคที่มี

3.6.3 ระดับความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น

กาญจนา ปราบพาล (2530) ได้สรุประดับความสามารถในการพูดตามแบบทดสอบความสามารถในการพูดของสถาบัน FSI (The Foreign Service Institute) ออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ความสามารถในการพูดระดับต้น (Elementary Proficiency) ผู้พูดสามารถเข้าใจคำถาม และประโยคบอกเล่าง่ายๆ โดยถามและตอบได้ด้วยความรู้ทางภาษาที่อยู่ในวงจำกัด

1. ความสามารถในการระดับใช้งานได้ในวงจำกัด (Limited Working Proficiency) ผู้พูดสามารถพูดในสถานการณ์พื้นฐานสังคมได้นั้น การแนะนำตัวสนทนาอย่างง่าย ๆ ที่มีได้เตรียมตัวมาก่อนนั้น เช่น เรื่องเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว

2. ความสามารถในการพูดระดับเริ่มมืออาชีพ (Minimum Professional Proficiency) ผู้พูด สามารถสนทนาเรื่องราวต่างๆ ด้านอาชีพ และสังคมได้ รวมถึงเรื่องที่ต้องใช้ความรู้เฉพาะสาขา

3. ความสามารถในการพูดระดับมืออาชีพเต็มรูปแบบ (Full Professional Proficiency) ผู้พูดสามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องในการสนทนาทุกระดับ โดยมีความบกพร่องด้านการออกเสียงไวยากรณ์น้อยมาก และสามารถโต้ตอบได้อย่างเหมาะสมทุกเรื่องแม้ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย

4. ความสามารถในการพูดระดับเจ้าของภาษา (Native or Bilingual Proficiency) ผู้พูดสามารถพูดได้เท่าเทียมกับเจ้าของภาษา และสามารถใช้คำศัพท์สำนวนภาษาพูดและการอ้างอิงทางวัฒนธรรมได้

สรุปได้ว่า ระดับความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น คือการแสดงออกถึงความสามารถในการพูดของผู้พูดที่มีความสามารถในการสื่อสารอยู่ในระดับการนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ระดับความสามารถในการพูดจึงเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสามารถในการสื่อสารของผู้พูดด้วย

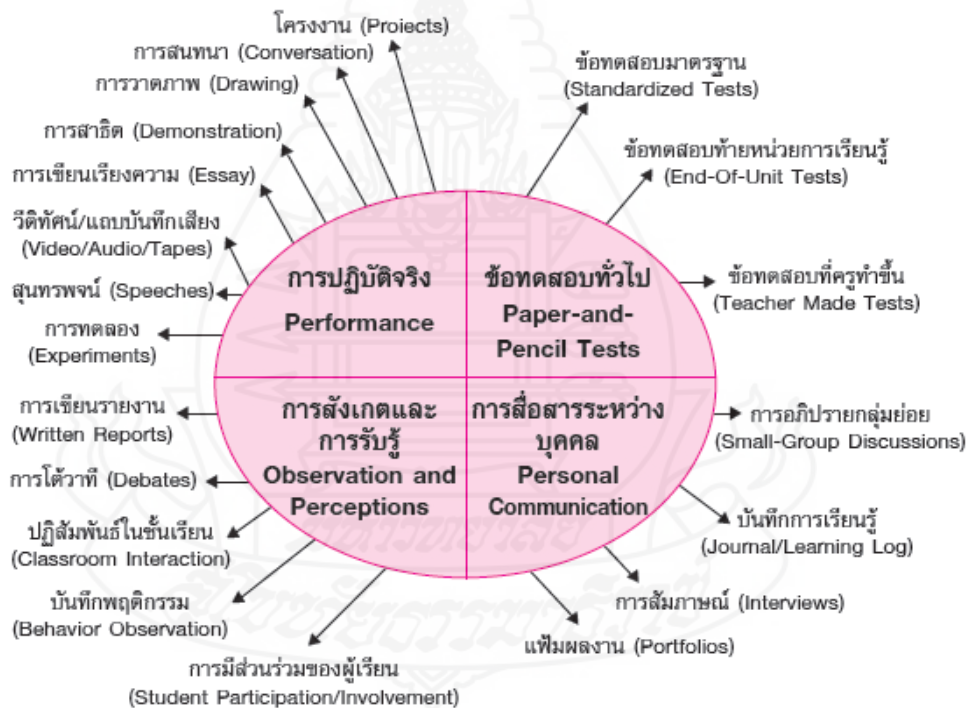
3.7 การวัดและประเมินความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น

การวัดและประเมินความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น ยึดแนวทางการประเมินผลการเรียนตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (2551, น. 12) ดังนี้

3.7.1 การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนต้องประเมินตามมาตรฐานการวัดระดับความรู้ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น

3.7.2 ใช้รูปแบบวิธีการประเมินที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหา วิธีการสอนและสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามลักษณะการประเมินผลทางภาษา ดังแผนภูมิการประเมินผล 1

3.7.3 การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนต้องเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม และให้กำลังใจผู้เรียน

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิการประเมินผล 1 (Assessment Profile)

ปรับจากแผนภูมิของ Heartland AEA (อ้างอิงใน Helena Curtain 2000)

ที่มา: ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น

การวัดและประเมินความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น วัดจากกิจกรรมต่างๆ อาทิ การสนทนา พูดสุนทรพจน์ การโต้วาทิ การตอบคำถามในชั้นเรียน การอภิปราย เป็นต้น

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538, น. 79-81) ได้สรุปรูปแบบการวัดและประเมินผลทักษะการพูดไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. การพูดเดี่ยวเพียงคนเดียวเช่นการกล่าวรายงาน การอธิบายการเล่าเรื่องการให้คำแนะนำในการทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งการกล่าวแสดงความคิดเห็นหรือการกล่าววิพากษ์วิจารณ์ เทคนิควิธีการวัดความสามารถทางการพูดประเภทนี้มักเป็นวิธีทดสอบแบบตรงเพราะผู้พูดได้แสดงทักษะพูดจริงในเนื้อหาที่ได้เตรียมมา

2. การสัมภาษณ์หรือการสนทนาซึ่งมักเป็นการพูดระหว่างบุคคล 2 คน โดยฝ่ายหนึ่งเป็นครูหรือผู้ที่ดำเนินการสอบ เป็นผู้ป้อนตัวกระตุ้นซึ่งมักเป็นคำถามให้ผู้เรียนได้แสดงทักษะพูดของตนเองการให้คะแนนอาจทำโดยครูผู้สอน และ/หรือกรรมการให้คะแนนที่เข้าร่วมฟังการสนทนาด้วยการสนทนามักเริ่มต้นด้วยการทักทาย เพื่อให้ผู้เรียนคลายความเครียดหรือความหวุ่นวิตกที่เกิดขึ้น และช่วยให้คุ้นกับสถานการณ์ของการสอบได้ดีขึ้น ต่อจากนั้นเป็นการเข้าสู่เรื่องที่มุ่งทดสอบซึ่งอาจเป็นเรื่องทั่วไปตามบทบาทสมมติที่กำหนดให้ผู้เรียน

3. การอภิปรายหรือการโต้วาทิ ซึ่งมีการแสดงความคิดเห็นเป็นกลุ่มโดยมีกรรมการให้คะแนนเป็นผู้ให้คะแนนผู้เรียนเป็นรายบุคคล แต่เนื่องจากการพูดเป็นกลุ่มแบบนี้ มีการพูดของผู้อื่นเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการพูดของแต่ละคน เช่น การกล่าวแก้ประเด็นของฝ่ายตรงข้ามในการโต้วาทิ การสนับสนุนความคิดเห็นของผู้อภิปรายอื่นหรือผู้โต้วาทิที่อยู่ฝ่ายเดียวกัน ซึ่งผู้เรียนจะต้องแสดงความสามารถในการพูดทั้งที่ได้เตรียมมาล่วงหน้าและที่คิดขึ้นในสถานการณ์อย่างฉับไวโดยไม่ได้เตรียมมาล่วงหน้า ความสามารถที่วัดได้จึงเป็นทั้งทางด้านแสดงความคิดเห็น การให้ข้อมูลข่าวสารของตนเอง และการแก้ข้อกล่าวหาโต้แย้งประเด็นหรือการสนับสนุนข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอของผู้อื่น นอกจากนี้การรักษาปฏิสัมพันธ์ในการพูดซึ่งเป็นมารยาททางสังคมที่ช่วยให้การพูดเป็นไปอย่างราบรื่นตามระเบียบวิธีการทางสังคมก็เป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การให้คะแนน

3.7.1 เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1) การออกเสียงว่าชัดเจนหรือไม่เพียงใด การส่งเสียงหนัก-เบา การใช้เสียงขึ้น-ลง การเว้นจังหวะในการพูด

2) ท่วงทีสีหน้า การสบตากับผู้ฟังว่าสอดคล้องและเหมาะสมกับการแสดงออกทางการพูดหรือไม่ และผู้พูดสามารถใช้อย่างได้ผลหรือไม่

3) ศัพท์ สำนวนที่ใช้ว่าเหมาะสมและได้ความหมายหรือไม่

4) โครงสร้างประโยคที่ใช้ว่าถูกต้องหรือไม่

5) ใจความสำคัญของการพูด

6) รายละเอียดสนับสนุนหรือโต้แย้งพร้อมทั้งการให้เหตุผล

7) การสรุปประเด็นหรือการขมวดท้ายการพูด

8) การรักษาสัมพันธภาพกับผู้ฟังที่พูดด้วยโดยการใช้อนุกรมสัมพันธ์ทางภาษาที่เหมาะสม เช่นกลวิธีการสอดแทรกคำพูดของผู้อื่นการนำเข้าสู่การพูดของตนเองอย่างราบรื่นไม่ห้วน ไม่ใช่การขัดคออย่างไม่สุภาพ กลวิธีการขึ้นต้นและการลงท้ายการพูดที่เหมาะสม

3.7.2 เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด กำหนดไว้ดังนี้

- 1) ไวยากรณ์
 - (1) ขอบเขต
 - (2) ความถูกต้อง
- 2) คำศัพท์
 - (1) ขอบเขต
 - (2) ความถูกต้อง
- 3) การออกเสียง
 - (1) เสียงคำเดี่ยวๆ (โดยเฉพาะข้อแตกต่างของหน่วยเสียง)
 - (2) การลงเสียงหนักเบาและจังหวะการพูด
 - (3) การใช้เสียงสูงต่ำในประโยค
 - (4) การเชื่อมเสียง/ การละเสียง/ การผสมเสียง
- 4) ความคล่อง
 - (1) ความเร็วของการพูด
 - (2) การติดขัดแล่งเลาะหว่างพูด
 - (3) การติดขัดแล่งเลาะก่อนพูด
- 5) ทักษะในการสนทนา
 - (1) การสานเรื่องตามหัวข้อที่พูด
 - (2) การให้ผู้อื่นได้เริ่มพูด หรือการให้ตนเองได้มีโอกาสดูและการพูดนอกประเด็น
 - (3) ความสอดคล้องสัมพันธ์กันของคำพูดของตนและผู้สัมภาษณ์
 - (4) การดำเนินการสนทนาให้ต่อเนื่อง การขยายความให้ชัดเจน การปรับปรุงแก้ไข การทบทวนตรวจสอบ การหยุด การใช้คำเสริม ฯลฯ
- 6) ทักษะการใช้ภาษาทางสังคม
 - (1) จำแนกทำเนียบและลีลาภาษา เช่น แบบเป็นทางการออกจากแบบกันเองแบบซักจูงใจ หรือแบบรอมชอมได้
 - (2) ท่าทางและสีหน้า
- 7) อวัจนภาษา
 - (1) การสบตาและการใช้ท่วงที
 - (2) ท่าทางและสีหน้า
- 8) เนื้อหาการพูด
 - (1) ความสอดคล้องเชื่อมโยงของข้อคิดเห็น
 - (2) ความเกี่ยวข้องกับประเด็น

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532, น. 68-70) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการให้คะแนนการพูดของผู้เรียน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ ดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว
 - 1.1 พูดตะกุกตะกัก ไม่ปะติดปะต่อกันจนไม่สามารถสนทนาได้
 - 1.2 พูดซ้ำมากและไม่สม่ำเสมอ ยกเว้นประโยคสั้นๆ หรือประโยคที่ใช้กันอยู่ประจำ
 - 1.3 มีความลังเลบ่อย พูดตะกุกตะกัก บางประโยคไม่สมบูรณ์
 - 1.4 มีความลังเลในการพูดบางครั้งบางครา มีตะกุกตะกักบ้างเพราะพูดประโยคใหม่และต้องจัดเรียงคำ
 - 1.5 พูดได้อย่างสบายและราบรื่นแต่ยังรู้ว่าไม่ใช่เจ้าของภาษาเมื่อพิจารณาจากความเร็วและความสม่ำเสมอของการพูด
 - 1.6 พูดได้ทุกหัวเรื่องอย่างสบายและราบรื่นเหมือนเจ้าของภาษา
2. ความสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ
 - 2.1 ไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เรียนพูดเลย
 - 2.2 เข้าใจเพียงเล็กน้อยที่เป็นส่วนย่อยๆ หรือคำเดี่ยวๆ
 - 2.3 เข้าใจบางกลุ่มคำหรือบางวลี
 - 2.4 เข้าใจเอกัตถประโยค (Simple Sentences) ที่สั้นๆ
 - 2.5 เข้าใจคำพูดที่ผู้เรียนพูดเป็นส่วนใหญ่
 - 2.6 เข้าใจคำพูดที่ผู้เรียนพูดทั้งหมด
3. ปริมาณของข้อความในการสื่อสาร
 - 3.1 ผู้เรียนมิได้นำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดเลย
 - 3.2 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดน้อยมาก
 - 3.3 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดบ้าง
 - 3.4 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดพอสมควร
 - 3.5 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดเป็นส่วนมาก
 - 3.6 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดทั้งหมด
4. คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสาร
 - 4.1 คำพูดที่ผู้เรียนพูดไม่ถูกต้องเลย
 - 4.2 มีคำพูดที่ถูกต้องตามโครงสร้างน้อยมาก
 - 4.3 มีคำพูดที่ถูกต้องบ้าง แต่ยังมีปัญหาด้านโครงสร้างอยู่มาก
 - 4.4 มีคำพูดที่ถูกต้องมาก แต่ยังมีปัญหาด้านโครงสร้างอยู่มาก
 - 4.5 คำพูดถูกต้องเป็นส่วนมาก มีปัญหาด้านโครงสร้างน้อยมาก
 - 4.6 คำพูดถูกต้องทั้งหมด
5. สำเนียง
 - 5.1 ออกเสียงผิดๆ จนผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจบ่อยครั้ง
 - 5.2 ออกเสียงผิดมากบ่อยครั้งและลงเสียงหนักผิดที่ทำให้เข้าใจยากต้องพูดซ้ำบ่อยๆ ผู้ฟังจึงจะเข้าใจ
 - 5.3 สำเนียงยังเป็นไทย ทำให้ต้องตั้งใจฟัง และการออกเสียงผิดบางครั้งทำให้เข้าใจผิดด้านไวยากรณ์และคำศัพท์

5.4 สำเนียงยังเป็นไทยอยู่บ้าง ออกเสียงผิดบางครั้ง แต่ก็สามารถเข้าใจได้

5.5 ออกเสียงไม่ผิดเด่นชัด แต่ยังไม่เหมือนเจ้าของภาษา

5.6 ออกเสียงเหมือนเจ้าของภาษา ไม่มีสำเนียงไทยเลย

6. ความพยายามในการสื่อสาร

6.1 ผู้เรียนหยุดเงียบเป็นเวลานาน โดยไม่ใช้ความพยายามพูดให้จบความ

6.2 ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารน้อยมาก ขาดความกระตือรือร้น

6.3 ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารบ้าง แต่ยังแสดงความไม่สนใจ

6.4 ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสาร แต่ไม่รู้จักใช้ท่าทางหรือสีหน้า

6.5 ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารอย่างแท้จริงและรู้จักใช้ท่าทางช่วย

6.6 ผู้เรียนพยายามพิเศษที่จะสื่อสาร โดยใช้ทั้งภาษาพูดและท่าทางเพื่อการแสดงออก

3.8 ประโยชน์ของการพูดภาษาญี่ปุ่น

การสื่อสารการพูด นับว่ามีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของคนเราเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้ที่เรียนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาญี่ปุ่น ไม่ว่าจะด้านการศึกษา การทำงาน หรือการท่องเที่ยว เป็นต้น ก็จะช่วยให้การสื่อสารเข้าใจ สร้างสัมพันธภาพให้ทั้งผู้พูดและผู้ฟัง ดังนี้

3.8.1 เป็นการสร้างความเข้าใจให้กับผู้ฟังได้อย่างรวดเร็ว เพราะการใช้คำพูดสื่อสารกันนั้น มักจะเป็นการสื่อสารสองทาง ทั้งผู้พูดและผู้ฟังมีโอกาสพูดจาโต้ตอบกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจและสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร

3.8.2 เป็นเครื่องมือสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลได้ผลที่สุด แม้แต่คนที่ไม่เคยรู้จักกัน การที่ได้พบปะพูดคุยสนทนากันได้เห็นหน้าตา อากัปกิริยา ท่าทาง บุคลิกลักษณะน้ำเสียง ท่วงทำนองการพูด ของแต่ละฝ่ายย่อมจะมีอิทธิพลชักจูงความสนใจ ก่อให้เกิดความประทับใจความสนิทสนมเป็นกันเองได้โดยง่าย

3.8.3 สามารถพิสูจน์ได้ว่าคำพูดที่พูดไปได้ผลหรือไม่ทันที เพราะในขณะที่พูดจาโต้ตอบกันนั้นทั้งสองฝ่ายจะมีโอกาสเห็นปฏิกริยาตอบสนองซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้ทราบได้ว่าสิ่งที่พูดออกไปนั้น ได้ผลหรือไม่ หรือเกิดผลอย่างไร

3.8.4 สามารถดัดแปลงแก้ไขคำพูดหรือยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับโอกาส เวลา หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น ในการพูดถึงเรื่องอะไรก็ตาม ถ้าผู้พูดสังเกตเห็นว่าผู้ฟังมีกริยาท่าทางไม่ค่อยเข้าใจในเรื่องที่ผู้พูดกำลังพูดอยู่ ผู้พูดอาจปรับเรื่องที่พูดให้ง่ายขึ้น เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป เพราะสังคมปัจจุบันยังต้องอาศัยการพูดเป็นหลัก หรือเป็นหัวใจสำคัญในการติดต่อสื่อสาร ทั้งต่อบุคคลหรือต่อกลุ่มคน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการพูดภาษาญี่ปุ่นอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ประโยชน์ต่อตนเอง

เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกของผู้พูดไปยังผู้ฟัง การพูดจะช่วยให้เราทำกิจการงานต่างๆ ได้สำเร็จ และช่วยให้เกิดมิตรภาพ ตลอดจนความเข้าใจซึ่งกันและกันได้

2. ประโยชน์ต่อสังคม

เป็นการแลกเปลี่ยน ความรู้ ความคิด และความรู้สึกซึ่งกันและกัน การพูดที่มีเจตนาดี และสร้างสรรค์จะช่วยพัฒนาสังคมได้มาก ในบางครั้งการพูดอาจทำให้เกิดความสุข ความบันเทิงแก่ผู้อื่นได้อีกด้วย

3.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อมรรัตน์ มะโนบาล (2559) ได้ทำการศึกษาความวิตกกังวลในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนระดับต้นที่มีพื้นฐานในการเรียนภาษาญี่ปุ่นแตกต่างกันในชั้นเรียนเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาความวิตกกังวลในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนระดับต้น และ 2) เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนที่มีพื้นฐานและไม่มีพื้นฐานในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความวิตกกังวล ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และสถิติทดสอบค่าที ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนระดับต้นมีความวิตกกังวลในการเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับมาก สอดคล้องกันสี่ทักษะ คือ ความวิตกกังวลเกี่ยวกับเพื่อนคนอื่นๆที่เรียนร่วมชั้น การเรียนรู้ไวยากรณ์ ภาษาญี่ปุ่น และความกลัวต่อการผิดพลาดอยู่ ส่วนผลการเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนที่มีพื้นฐานและไม่มีพื้นฐานในการเรียนภาษาญี่ปุ่นก่อนเข้ามหาวิทยาลัย พบว่าผู้เรียนมีความวิตกกังวลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 สอดคล้องกันทั้ง 4 ทักษะ โดยผู้เรียนที่มีพื้นฐานมีความวิตกกังวลที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนคนอื่นๆ ที่เรียนร่วมชั้นต่ำกว่าผู้เรียนที่มีพื้นฐาน

วิทเวอร์ท และโคชแลน (Whitworth and Cochran, 1996, pp. 306-314) ได้ทำการศึกษาผลของการบูรณาการกิจกรรมบำบัดเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดในที่ชุมชน กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่อาสาสมัครเข้ารับการทดลอง ซึ่งนักศึกษาจะได้รับการประเมินตนเองด้วยแบบวัด PRPSA มีความวิตกกังวลในการพูดในที่ชุมชนในระดับสูง โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้รับการฝึกทักษะการพูดโดยดูสื่อประกอบและทำกิจกรรมบำบัด กลุ่มที่ 2 ได้รับการฝึกทักษะการพูดและการดูสื่อประกอบ กลุ่มที่ 3 ได้รับการฝึกทักษะการพูดเพียงอย่างเดียว กลุ่มที่ 4 ไม่ได้รับการฝึกแต่อย่างใด ผลการวิจัยพบว่า 2 กลุ่มแรกที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย จะมีระดับความวิตกกังวลในการพูดในที่ชุมชนลดลงอย่างชัดเจน มากกว่า 2 กลุ่มหลังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สเตรง (Strang, 1957, p. 248) ได้ศึกษาวิจัยในสหรัฐอเมริกา พบว่า สิ่งที่ชาวอเมริกาหวาดกลัว และเกิดความประหม่าตื่นเต้นมากที่สุด คือ ความกลัวในการพูดหน้ากลุ่มคนหรือพูดต่อหน้าชุมชน ซึ่งมีค่าสูงสุดถึงร้อยละ 40.6 และศึกษาความวิตกกังวลในด้านการเรียนของเด็ก พบว่า เด็กแสดงความกลัวออกมาในเรื่องการสอนและการพูดหน้าชั้นเรียน

เคลเวนเจอร์ และคณะ (Clevenger and others, 1967) ได้ศึกษาการเต้นของหัวใจของนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ออกมาพูดหน้าชั้นเรียนพบว่า ในการออกมาพูดหน้าชั้นเรียนแบบกะทันหันนั้น อัตราการเต้นของหัวใจเพิ่มขึ้นและลดลงอย่างมีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาวิกฤตในการพูด อัตราการเต้นของหัวใจขึ้นสูงสุดเมื่อนักศึกษาถูกเรียกชื่อให้ออกมาพูดหน้าห้องและเมื่อเริ่มพูด

จากการศึกษางานวิจัย สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นและสำคัญต่อผู้รับบริการ ซึ่งสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปช่วยลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตัวเอง และช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เกิดประสิทธิภาพได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประเภทและแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการ
4. เครื่องมือการวิจัยและวิธีการพัฒนาเครื่องมือวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ประเภทและแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) ซึ่งมีแบบการวิจัย ดังตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงรูปแบบการวิจัย

กลุ่ม	ทดสอบก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	ทดสอบหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
กลุ่มทดลอง	E ₁	X	E ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

E₁ แทน การวัดก่อนการทดลอง (Pretest)

E₂ แทน การวัดหลังการทดลอง (Posttest)

X แทน การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 75 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน

3. ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการ

3.1 ตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1.1 ตัวแปรอิสระ คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่

- 1) ชุดกิจกรรมแนะแนว ครั้งที่ 1 เรื่อง ปฐมนิเทศ
- 2) ชุดกิจกรรมแนะแนว ครั้งที่ 2 เรื่อง นี้หรือตัวฉัน
- 3) ชุดกิจกรรมแนะแนว ครั้งที่ 3 เรื่อง วิตกกังวลไปไหน?
- 4) ชุดกิจกรรมแนะแนว ครั้งที่ 4 เรื่อง รู้คิด กล้าพูด
- 5) ชุดกิจกรรมแนะแนว ครั้งที่ 5 เรื่อง ไม่กล้าพูด ถือว่าพลาด
- 6) ชุดกิจกรรมแนะแนว ครั้งที่ 6 เรื่อง มาพูดภาษาญี่ปุ่นกันเถอะ
- 7) ชุดกิจกรรมแนะแนว ครั้งที่ 7 เรื่อง ฟัง ดู พูดตาม
- 8) ชุดกิจกรรมแนะแนว ครั้งที่ 8 เรื่อง ยิ่งพูด ยิ่งดี ยิ่งมีประโยชน์
- 9) ชุดกิจกรรมแนะแนว ครั้งที่ 9 เรื่อง やつとできました (ในที่สุดก็

ทำได้แล้ว!)

- 10) ชุดกิจกรรมแนะแนว ครั้งที่ 10 เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

3.1.2 ตัวแปรตาม คือ ความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

3.2 นิยามปฏิบัติการ ประกอบด้วย

3.2.1 ความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น หมายถึง อารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ความรู้สึกที่ไม่มั่นคง ความกระวนกระวายใจ ความไม่สบายใจ ความหวาดหวั่น ความหวาดระแวงสับสน ความตึงเครียด รวมถึงความตื่นเต้น ความประหม่า และความอายที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งคุกคามที่ไม่ทราบสาเหตุ ซึ่งเป็นความกังวลในการจดจำคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการออกเสียงภาษาญี่ปุ่น ตลอดจนความกลัวต่อความคิดของครูชาวญี่ปุ่น การเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตนเองกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ความคุ้นเคยกับวัฒนธรรมและแนวคิดของคนญี่ปุ่น ความคิดในเชิงลบที่มีต่อกิจกรรมในชั้นเรียน รวมถึง ความรู้สึกกลัวความผิดพลาด ความไม่มั่นใจในตนเอง ความคิดในเชิงลบที่มีต่อความสามารถของ

ตนเอง และการแสดงพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยผู้วิจัยพิจารณาแบ่งออกเป็น 3 ด้านดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 การวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น เป็นการทบทวนพฤติกรรม แยกแยะพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลเสียของความวิตกกังวล และเพื่อให้เกิดความต้องการที่จะเลิกวิตกกังวล โดยเรียนรู้และกำหนดเป้าหมายที่จะจัดการกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตน

ด้านที่ 2 การวางแผนและดำเนินการตามแผนเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น เป็นการวางแผนหาวิธีที่จะก้าวข้ามความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้ทราบถึงผลเสียที่ไม่กล้าพูด เห็นความสำคัญและคุณค่าของความพยายามพูดภาษาญี่ปุ่น โดยการเล่าปัญหาและอุปสรรคในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตน รวมทั้งฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นและฝึกแสดงท่าทาง (อวัจนภาษา) ตามเจ้าภาษาให้มั่นใจ

ด้านที่ 3 การประเมินผลและสรุปผลแผนการลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น เป็นการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดความภาคภูมิใจ และความมั่นใจในตนเอง ทบทวนวิธีการลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น และสรุปผลการเปลี่ยนแปลงของตนเอง

3.2.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ที่นำมารวมกันตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว โดยมีจำนวน 10 กิจกรรม ประกอบไปด้วย คู่มือครู ซึ่งมีคำชี้แจงแผนการจัดกิจกรรม สื่อหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรม กิจกรรมจัดโดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น กระบวนการกลุ่ม การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง และสื่อกับอุปกรณ์ต่างๆ ใช้เวลาในการดำเนินครั้งละ 50 นาที ในแต่ละกิจกรรม โดยทุกกิจกรรมจะมีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้นกิจกรรม และ 3) ชี้นสรุป เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมขึ้น

3.2.3 นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

4. เครื่องมือการวิจัยและวิธีการพัฒนาเครื่องมือวิจัย

4.1 เครื่องมือการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท ดังนี้

4.1.1 เครื่องมือที่ใช้สำหรับกลุ่มทดลอง ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 กิจกรรม (ภาคผนวก ง)

4.1.2 เครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดตัวแปรตาม ได้แก่ แบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น (ภาคผนวก ข)

4.2 วิธีการพัฒนาเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ทั้งเครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลองและเครื่องมือสำหรับวัดตัวแปร มีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้

4.2.1 การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการกำหนดโครงพัฒนาความสัมพันธ์ของทฤษฎี หลักการ แนวคิด และเทคนิคต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในแต่ละองค์ประกอบ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนการทำงาน ผู้วิจัยได้วางแผนกำหนดขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ ซึ่งมีขั้นตอน 11 ขั้นตอน คือ 1) วางแผนการ 2) ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 3) ศึกษาวิธีการพัฒนาเครื่องมือ 4) คัดเลือกข้อมูลที่ใช้อ้างอิง 5) ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือ 6) เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 7) เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ 8) ปรับปรุงเครื่องมือ 9) ทดลองใช้เบื้องต้น ตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือ 10) พิจารณาผลการทดลองใช้เครื่องมือ และ 11) จัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวพร้อมนำไปใช้จริง

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น และชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อทราบถึงแนวความคิด ความหมาย และองค์ประกอบต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 ศึกษาวิธีการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

ขั้นที่ 4 ผู้วิจัยพิจารณาเลือกแนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคทางจิตวิทยา มาประยุกต์ใช้กับชุดกิจกรรมแนะแนว ที่มีความเหมาะสมกับการลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นในแต่ละองค์ประกอบโดยกำหนดกรอบแนวคิดชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น เช่น เนื้อหา นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการของตัวแปร วัตถุประสงค์ กิจกรรม รูปแบบกิจกรรม และการวัดผล

ขั้นที่ 5 ดำเนินการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและเทคนิคต่าง ๆ ทางการแนะแนวและจิตวิทยา รวม 10 กิจกรรม

ขั้นที่ 6 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยชุดกิจกรรมแนะแนวที่พัฒนาขึ้น มีลักษณะดังนี้

6.1 เป็นชุดกิจกรรมแนะแนวที่มุ่งการนำไปใช้ในการลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

6.2 เป็นชุดกิจกรรมแนะแนวที่ดำเนินการจำนวน 10 ครั้ง และดำเนินการครั้งละ 50 นาที

ขั้นที่ 7 ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นจำนวน 10 กิจกรรม ที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกิจกรรมแนะแนว 5 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของความสอดคล้องทั้งในด้านเนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี เทคนิค วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยนำความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่า IOC เท่ากับ 0.94 (ภาคผนวก ค)

ขั้นที่ 8 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 9 ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม เกี่ยวกับลำดับขั้นตอน ระยะเวลา เนื้อหาต่างๆ ของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ตลอดจนหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นระหว่างการทดลอง และปรับแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

ขั้นที่ 10 ผู้วิจัยพิจารณาผลการทดลองใช้เครื่องมือ โดยผู้วิจัยนำผลการทดลองเบื้องต้นมาวิเคราะห์ พิจารณาข้อบกพร่องต่างๆ และนำข้อเสนอแนะของผู้ทดลองมาปรับปรุงให้มีคุณภาพ เพื่อนำไปใช้จริง

ขั้นที่ 11 ผู้วิจัยจัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นฉบับสมบูรณ์ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงจนได้มาตรฐานเพื่อใช้จริง จำนวน 10 กิจกรรม

ตารางที่ 3.2 ตารางเปรียบเทียบชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

องค์ประกอบ	ชื่อกิจกรรม	แบบวัดตัวแปร
1. การวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นเป็นการทบทวนพฤติกรรม แยกแยะพฤติกรรมที่เหมาะสม สมและไม่เหมาะสมในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลเสียของความวิตกกังวล และเพื่อให้เกิดความต้องการที่จะเลิกวิตกกังวล โดยเรียนรู้และกำหนดเป้าหมายที่จะจัดการกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตน	ครั้งที่ 1 เรื่อง ปฐมนิเทศ วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่ดีระหว่างครู (ผู้วิจัย) และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม 2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ ข้อตกลง และวิธีปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกิจกรรม	ข้อที่ 1-12
	ครั้งที่ 2 เรื่อง นีหรือตัวฉัน วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนทบทวนพฤติกรรมของตนในด้านการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น 2. เพื่อให้นักเรียนแยกแยะพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น	
	ครั้งที่ 3 เรื่อง วิตกกังวลไปไย? วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับความวิตกกังวลของตน 2. เพื่อให้นักเรียนเห็นผลเสียของความวิตกกังวล 3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเลิกวิตกกังวล	

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ชื่อกิจกรรม	แบบวัดตัวแปร
	ครั้งที่ 4 เรื่อง รู้คิด กล้าพูด วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้วิธีการจัดการกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น 2. เพื่อให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายจัดการกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตน	
2. การวางแผนและดำเนิน การตามแผนเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษา ญี่ปุ่น เป็นการวางแผนหาวิธีที่จะก้าวข้ามความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้ทราบถึงผลเสียที่ไม่กล้าพูด เห็นความสำคัญและคุณค่าของความพยายามพูดภาษา ญี่ปุ่น โดยการเล่าปัญหาและอุปสรรคในการพูดภาษา ญี่ปุ่นของตน รวมทั้งฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นและฝึกแสดงท่าทาง (อวัจนภาษา) ตามเจ้าภาษาให้มั่นใจ	ครั้งที่ 5 เรื่อง ไม่กล้าพูด ถือว่าพลาด วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนวางแผนหาวิธีที่จะก้าวข้ามความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น 2. เพื่อให้นักเรียนรู้ถึงผลเสียที่ไม่กล้าพูดภาษาญี่ปุ่น 3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการพูดภาษาญี่ปุ่น 4. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความพยายามพูดภาษาญี่ปุ่น ครั้งที่ 6 เรื่อง มาพูดภาษาญี่ปุ่นกันเถอะ วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนเล่าปัญหาและอุปสรรคในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตน 2. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นและฝึกแสดงท่าทาง (อวัจนภาษา) ตามเจ้าภาษา 3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและคุณค่าของการพูดภาษาญี่ปุ่น	ข้อที่ 13-24
	ครั้งที่ 7 เรื่อง ฟัง ดู พูดตาม วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นและฝึกแสดงท่าทาง (อวัจนภาษา) ตามเจ้าภาษาให้มั่นใจ 2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการพูดภาษาญี่ปุ่น 3. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความพยายามพูดภาษาญี่ปุ่น	

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ชื่อกิจกรรม	แบบวัดตัวแปร
2. การวางแผนและดำเนิน การตาม แผนเพื่อลดความวิตกกังวลในการ พูดภาษา ญี่ปุ่น (ต่อ)	ครั้งที่ 8 เรื่อง ยิ่งพูด ยิ่งดี ยิ่งมีประโยชน์ วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นและฝึกแสดง ท่าทาง (อวัจนภาษา) ตามเจ้าภาษาให้มั่นใจ 2. เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการพูด ภาษาญี่ปุ่น 3. เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความพยายามพูด ภาษาญี่ปุ่น	
3. การประเมินผลและสรุปผล แผนการลดความวิตกกังวลในการ พูดภาษา ญี่ปุ่น เป็นการประเมินผล การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิด ความภาคภูมิใจ และความมั่นใจใน ตนเอง ทบทวนวิธีการลดความวิตก กังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น และ สรุปผลการเปลี่ยนแปลงของตนเอง	ครั้งที่ 9 เรื่อง やっとできました (ในที่สุดก็ทำได้แล้ว!) วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนได้ประเมินผลการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของตนเอง 2. เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความเปลี่ยน แปลงของตนเอง 3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนให้เกิดความมั่นใจในตนเอง ครั้งที่ 10 เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทบทวนและสรุปวิธีการเอาชนะ ความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น 2. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงผลที่เกิดขึ้นกับตนเอง ภายหลังเอาชนะความวิตกกังวลในการพูด ภาษาญี่ปุ่น 3. เพื่อแสดงความขบใจนักเรียนที่ให้ความร่วมมือ ในการเข้าร่วมกิจกรรม	ข้อที่ 25-30

4.2.2 การพัฒนาแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น เป็นการกำหนดโครงสร้างพัฒนาความสัมพันธ์ของทฤษฎี หลักการ แนวคิด และเทคนิคต่างๆ ทางการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในแต่ละองค์ประกอบ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนการทำงาน ผู้วิจัยได้วางแผนกำหนดขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ ซึ่งมีขั้นตอน 11 ขั้นตอน คือ 1) วางแผนการ 2) ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 3) ศึกษาวิธีการพัฒนาเครื่องมือ

4) คัดเลือกข้อมูลที่ใช้อ้างอิง 5) ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือ 6) เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 7) เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ 8) ปรับปรุงเครื่องมือ 9) ทดลองใช้เบื้องต้น ตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือ 10) พิจารณาผลการทดลองใช้เครื่องมือ และ 11) จัดทำแบบวัดฉบับสมบูรณ์พร้อมนำไปใช้จริง

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น เพื่อทราบถึงแนวความคิด ความหมาย และองค์ประกอบต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 ศึกษาวิธีการพัฒนาแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น จากเอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการพูด

ขั้นที่ 4 ผู้วิจัยพิจารณาเลือกแนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคทางการแนะแนวและจิตวิทยาการปรึกษามาประยุกต์ใช้กับแบบวัด ที่มีความเหมาะสมกับการวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนในแต่ละองค์ประกอบ

ขั้นที่ 5 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาแบบวัดเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและเทคนิคต่าง ๆ ทางจิตวิทยา

ขั้นที่ 6 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นที่พัฒนาขึ้น มีลักษณะดังนี้

6.1 เป็นแบบวัดที่มุ่งการนำไปใช้ในการลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

6.2 เป็นแบบวัดที่ดำเนินการวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งก่อนและหลังการร่วมกิจกรรม โดยแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นที่พัฒนาขึ้น มีจำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็นสถานการณ์ทางบวก 15 ข้อ และสถานการณ์ทางลบ 15 ข้อ

ขั้นที่ 7 ผู้วิจัยนำแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นที่พัฒนาขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของความสอดคล้องทั้งในด้านเนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี เทคนิค วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยนำความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.86 (ภาคผนวก ค)

ขั้นที่ 8 ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 9 ผู้วิจัยนำแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นไปตรวจสอบหาความเหมาะสม ปรับแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริง ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร ที่ไม่ใช่อีกกลุ่มที่ใช้ในการทดลองจริง จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 10 ผู้วิจัยพิจารณาผลการทดลองใช้แบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยผู้วิจัยนำผลการทดลองมาวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 (ภาคผนวก ค)

ขั้นที่ 11 ผู้วิจัยจัดทำแบบวัดฉบับสมบูรณ์พร้อมใช้จริง โดยปรับปรุงแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงให้ได้มาตรฐานเพื่อใช้จริง แบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น จำนวน 30 ข้อ (ภาคผนวก ข)

4.3 ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือขึ้นมา 2 ลักษณะ คือ

4.3.1 เครื่องมือที่เป็นแบบวัด ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป และแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

- 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อ เพศ อายุ และระดับชั้น
- 2) แบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ทั้งนี้ข้อคำถามจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือสถานการณ์ทางบวกและสถานการณ์ทางลบ

เกณฑ์การพิจารณาคะแนน

มีเกณฑ์การพิจารณาคะแนนมี สถานการณ์ทางลบ ได้แก่ข้อ 1 ถึงข้อ 15 และสถานการณ์ทางบวก ได้แก่ข้อ 16 ถึงข้อ 30 ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	5 คะแนน
มาก	หมายถึง	4 คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง	3 คะแนน
น้อย	หมายถึง	2 คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง	1 คะแนน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับ เกณฑ์การประเมินผลตามมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 คะแนน โดยนำมาใช้ประเมินผลค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นด้านสถานการณ์ทางลบ ตามตารางที่ 3.3 ดังนี้

ตารางที่ 3.3 เกณฑ์การประเมินผลแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นด้านสถานการณ์ทางลบ

คะแนน	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1	1.00-1.80	มีความวิตกกังวลน้อยที่สุด
2	1.81-2.60	มีความวิตกกังวลน้อย
3	2.61-3.40	มีความวิตกกังวลปานกลาง
4	3.41-4.20	มีความวิตกกังวลมาก
5	4.21-5.00	มีความวิตกกังวลมากที่สุด

ที่มา: (ชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์, 2551; น. 15)

จากเกณฑ์การประเมินผลตามมาตรารัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 คะแนน ผู้วิจัยได้นำมาปรับใช้กับการประเมินผลค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดความวิตกกังวล ในการพูดภาษาญี่ปุ่นด้านสถานการณ์ทางบวก ตามตารางที่ 3.4 ดังนี้

ตารางที่ 3.4 เกณฑ์การประเมินผลแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นด้านสถานการณ์ทางบวก

คะแนน	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1	1.00-1.80	มีความวิตกกังวลมากที่สุด
2	1.81-2.60	มีความวิตกกังวลมาก
3	2.61-3.40	มีความวิตกกังวลปานกลาง
4	3.41-4.20	มีความวิตกกังวลน้อย
5	4.21-5.00	มีความวิตกกังวลน้อยที่สุด

4.3.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น เป็นชุดกิจกรรมที่จะช่วยลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นแก่ผู้เรียน โดยแต่ละกิจกรรมจะใช้เทคนิคที่แตกต่างกันออกไปเพื่อความหลากหลาย ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมขึ้น มีทั้งสิ้น 10 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 50 นาที โดยมีลักษณะดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.5 โครงพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

ชุดกิจกรรม	ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	เทคนิคที่ใช้
ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น	1	ปฐมนิเทศ	กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์/ การบรรยาย ซักถาม
	2	นี่หรือตัวฉัน	กลุ่มสัมพันธ์
	3	วิตกกังวลไปไย?	กรณีตัวอย่าง
	4	รู้จัก กล้าพูด	บรรยาย/ อภิปรายเดี่ยว
	5	ไม่กล้าพูด ถือว่าพลาด	กลุ่มสัมพันธ์/ การอภิปรายกลุ่ม
	6	มาพูดภาษาญี่ปุ่นกันเถอะ	กลุ่มสัมพันธ์
	7	ฟัง ดู พูดตาม	บทบาทสมมติ
	8	ยิ่งพูด ยิ่งดี ยิ่งมีประโยชน์	กลุ่มสัมพันธ์/ บทบาทสมมติ
	9	やっと思えまし た (ในที่สุดก็ทำได้แล้ว!)	การอภิปรายกลุ่ม
	10	ปัจฉิมนิเทศ	การอภิปรายกลุ่ม

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยทำบันทึกข้อความขออนุญาตเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

5.2 ผู้วิจัยนำแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นไปทดสอบประชากร จำนวน 75 คน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5.3 ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น มาใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 10 กิจกรรม โดยจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 กิจกรรมๆ ละ 50 นาที รวม 9 ชั่วโมง 10 นาที

5.4 ภายหลังจากเสร็จสิ้นการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นให้กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทำแบบวัดวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นเพื่อเก็บคะแนน ภายหลังจากการทดลอง (Post-test)

5.5 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของคะแนนจากแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนกลุ่มทดลองทั้งก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.2 ผู้วิจัยเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน (t-test dependent)

6.3 ผู้วิจัยเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการวิจัย กับช่วงระยะติดตามผล โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน (t-test dependent)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง และ 2) เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร ภายหลังจากการทดลองและระยะติดตามผล

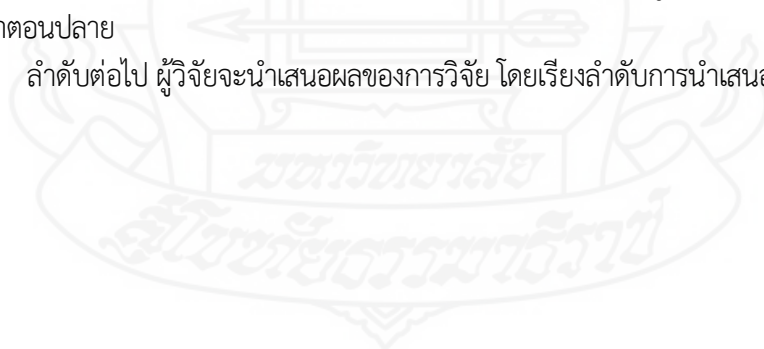
ในการวิเคราะห์และการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ใช้แทนความหมาย ดังนี้

ใช้ n	แทน	จำนวนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ใช้ \bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
ใช้ S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ใช้ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดลองสมมติฐาน
ใช้ df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
ใช้ *	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

โดยแบ่งการนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายเป็น 3 ข้อ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ทำแบบวัด
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ลำดับต่อไป ผู้วิจัยจะนำเสนอผลของการวิจัย โดยเรียงลำดับการนำเสนอ ทั้ง 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบวัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แบบวัดมีลักษณะเป็นแบบให้ระบุชื่อ-นามสกุลของผู้ทำแบบวัด และแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ดังนี้

1.1 เพศของผู้ทำแบบวัด

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลเพศผู้ทำแบบวัด

เพศ	N	ร้อยละ
ชาย	6	20
หญิง	24	80
รวม	30	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า เพศของผู้ทำแบบวัด พบว่า ผู้ที่ทำแบบวัด เป็นเพศชายร้อยละ 20 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 80

1.2 อายุของผู้ทำแบบวัด

ตารางที่ 4.2 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลอายุผู้ทำแบบวัด

อายุ	N	ร้อยละ
15ปี	9	30
16ปี	11	36.7
17ปี	9	30
18ปี	1	3.3
รวม	30	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า อายุของผู้ทำแบบวัด พบว่า ผู้ทำแบบวัดที่เป็นที่มีอายุ 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.7 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยร้อยละมากที่สุด และอายุ 15ปี กับอายุ 17ปี คิดเป็นร้อยละ 30 เท่ากัน ส่วนอายุ 18ปี คิดเป็นร้อยละ 3.3 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยร้อยละน้อยที่สุด

1.3 ระดับชั้นของผู้ทำแบบวัด

ตารางที่ 4.3 จำนวนและค่าร้อยละของระดับชั้นการศึกษาของผู้ที่ทำแบบวัด

ระดับชั้นการศึกษา	n	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 4	11	36.7
มัธยมศึกษาปีที่ 5	12	40
มัธยมศึกษาปีที่ 6	7	23.3
รวม	30	100

จากตารางที่ 4.3 ระดับชั้นการศึกษาของผู้ทำแบบวัด พบว่า ผู้ทำแบบวัดที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 40 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยร้อยละมากที่สุด และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 6 คิดเป็นร้อยละ 36.7 และ 23.3 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนก่อนและหลังการทดลอง ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วย t-test ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบแบบวัดก่อนการทดลองและหลังการทดลอง เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ตารางเปรียบเทียบแบบวัดก่อนการวิจัยและหลังการวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S.D.	t	df	
ก่อนการทดลอง	30	100.23	8.1	6.03	29	0.00*
หลังการทดลอง	30	98.47	13.98			

จากตารางที่ 4.4 พบว่า คะแนนก่อนการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 100.23 ส่วนคะแนนหลังการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 98.47 เมื่อ

นำคะแนนมาเปรียบเทียบพบว่า คะแนนหลังการทดลองลดลงกว่าคะแนนก่อนการทดลอง ซึ่งหมายความว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความวิตกกังวลลดลง

2.2 ผลการเปรียบเทียบแบบทดสอบหลังการทดลองและระยะติดตามผล เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษญี่ปุ่น ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ตารางเปรียบเทียบแบบทดสอบหลังการทดลองและระยะติดตามผล เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S.D.	t	df	
หลังการทดลอง	30	98.47	13.98	1.58	29	0.00*
ระยะติดตามผล	30	98.00	15.03			

จากตารางที่ 4.5 พบว่า คะแนนหลังทำการวิจัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 98.47 ส่วนคะแนนระยะติดตามผล หลังจากทำการวิจัยโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษญี่ปุ่น มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 98.00 เมื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบพบว่า ภายหลังจากการทดลองและระยะติดตามผล ความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษญี่ปุ่นของนักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ 2 ข้อ พบผลที่สำคัญคือ

1. นักเรียนกลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษญี่ปุ่น มีความวิตกกังวลลดลงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษญี่ปุ่น
2. ภายหลังจากการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษญี่ปุ่น นักเรียนกลุ่มทดลองมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกันกับระยะติดตามผล

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร ภายหลังจากการทดลองและระยะติดตามผล

1.2 สมมติฐาน

1.2.1 กลุ่มทดลองมีความวิตกกังวลลดลงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

1.2.2 ภายหลังจากการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น กลุ่มทดลองมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกันกับระยะติดตามผล

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 **ประเภทและรูปแบบการวิจัย** การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบมีกลุ่มเดียว โดยวัดก่อนและหลังการทดลอง

1.3.2 **ประชากร** เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 75 คน

1.3.3 **กลุ่มตัวอย่าง** เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย

1.3.4 **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท ดังนี้
1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น จำนวน 10 กิจกรรม

2) แบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.3.5 การเก็บและรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยทำบันทึกข้อความขออนุญาตเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

2) ผู้วิจัยนำแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นไปทดสอบประชากรจำนวน 75 คน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3) ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นมาใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 10 กิจกรรม โดยจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 กิจกรรมๆ ละ 50 นาที รวม 9 ชั่วโมง 10 นาที

4) ภายหลังจากเสร็จสิ้นการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นให้กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทำแบบวัดวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นเพื่อเก็บคะแนนภายหลังการทดลอง (Post-test)

5) ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของคะแนนจากแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนกลุ่มทดลอง ทั้งก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2) ผู้วิจัยเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน

3) ผู้วิจัยเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการวิจัย กับช่วงระยะติดตามผล โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน

1.4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า

1) เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และเป็นเพศหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80

2) เป็นผู้ที่มีอายุ 16 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 เป็นผู้ที่มีอายุ 15 ปี กับอายุ 17 ปี จำนวน 9 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 30 เหมือนกัน และเป็นผู้ที่มีอายุ 18 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3

3) เป็นผู้ที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 40 เป็นผู้ที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 และเป็นผู้ที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3

1.4.2 ภายหลังจากการทดลองนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4.3 ระยะติดตามผลภายหลังการทดลอง 2 สัปดาห์ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ผลจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นลดลงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ประกอบไปด้วยเทคนิคต่างๆ ได้แก่ การแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มสัมพันธ์ กรณีตัวอย่าง การอภิปรายกลุ่ม การระดมสมอง การวิเคราะห์เหตุการณ์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545, น. 48) กล่าวว่า ขั้นตอนของกิจกรรมแนะแนวที่จัดขึ้นในชั้นเรียนควรประกอบด้วย ชี้นำเข้าสู่กิจกรรม ชี้นำดำเนินการ ชี้นำสรุปและชี้นำประเมินผลกิจกรรม เพื่อมุ่งหวังให้ผู้รับบริการนำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ การปฏิบัติจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยน ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องกระตุ้นให้นักเรียนได้เป็นผู้ร่วมทำกิจกรรม ไม่ใช่เพียงแคผู้สังเกตการณ์เท่านั้น และจะต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีอารมณ์ร่วม ผ่อนคลายสนุกสนาน มีชีวิตชีวา โดยใช้เกม เพลง นิทาน กรณีศึกษา ฯลฯ เป็นสื่อแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชฎกานต์ มหาวรรณ (2538) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้กิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความวิตกกังวลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวมีความวิตกกังวลแตกต่างจากนักเรียนที่ไม่ได้ร่วมกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

2.2 ผลจากการเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นภายหลังการทดลองและระยะติดตามผล

แสดงให้เห็นว่า ความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นกับระยะติดตามผล พบว่า ผลของความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นในระยะติดตามผลลดลง แต่ผลคะแนนระยะติดตามผลไม่แตกต่างกันกับผลคะแนนหลังการทดลอง สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ โดยผู้วิจัยได้ทำการติดตามนักเรียนกลุ่มทดลองหลังสิ้นสุดการทดลองเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ นักเรียนสามารถเรียนรู้การแก้ไขปัญหา และจัดการกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นได้ด้วยตัวเอง เกิดความมั่นใจในการพูดมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ แวแสง (2559) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผ่อนคลายความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผ่อนคลายความเครียด มีระดับความเครียดลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผ่อนคลายความเครียด มีการผ่อนคลายความเครียดสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 3) นักเรียนกลุ่มทดลองมีระดับความเครียดลดลงภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในกลุ่มทดลองที่เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน มุ่งช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ร่วมแสดงความคิดเห็น ใช้เหตุผล ใช้ความคิด ร่วมสรุปโดยวิธีการต่างๆ ทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองสามารถลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นได้ด้วยตนเองอย่างถูกวิธี และตรงตามปัญหาที่ทำให้เกิดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น นักเรียนที่เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ ได้เข้ารับการฝึกพัฒนาศักยภาพ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตนเอง นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม จะมีความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นลดลง และสามารถพัฒนาศักยภาพของตัวเองให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

3.1.1 ควรนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลไปใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน หรือกลุ่มภาษาต่างประเทศอื่นๆ

3.1.2 การนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปใช้ ควรศึกษาวิธีการใช้ให้ละเอียดและควรมีการปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัย ปัญหา และยุคสมัย

3.1.3 ควรมีการติดตามผล เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนพูดภาษาญี่ปุ่นได้อย่างไร้ความวิตกกังวล

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การวิจัยครั้งนี้ช่วยให้ผู้วิจัยทราบถึงความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำผลที่ได้ไปศึกษาค้นคว้าต่อ เพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงในเชิงลึก โดยใช้เทคนิค ทฤษฎี และกระบวนการใหม่ๆ เช่น เทคนิคการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่ประสบปัญหาความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น และสามารถทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาด้านอื่นๆ ได้

3.2.2 ในการศึกษาครั้งต่อไป เมื่อทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงของความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นแล้ว ผู้วิจัยควรทำการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อช่วยลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน และควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน และกระตุ้นให้นักเรียนไม่เกิดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาญี่ปุ่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *กิจกรรมแนะแนวนักเรียน (คู่มือครู)*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2545). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือบริหารจัดการแนะแนว*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- โกศล มีคุณ. (2545). การประเมินคุณภาพของเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว. ใน *เอกสารประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว*. หน่วยที่ 14. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เจนจิรา ชัยปาน, ทราญขวัญ พรหมแก้ว และสิทธิ ศรีนาค. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลักสูตรสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ชั้นปีที่ 4*. (ภาค นิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย, สงขลา.
- ฉวีวรรณ แวงแสง. (2558). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อผ่อนคลายความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ณัฐกานต์ มหารวรรณ. (2538). *ผลของการใช้กิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความวิตกกังวลของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4*. กรุงเทพฯ: ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.
- ดาราวรรณ ต๊ะปิ่นตา. (2535). การลดความวิตกกังวลของพยาบาลประจำการที่ดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ด้วยวิธีการปรับเปลี่ยนความคิดร่วมกับการฝึกสติ. *พยาบาลสาร*, 19, 1-10.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). *กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: นิชินแอด-เวอร์ไทซิ่ง กรุ๊ป.
- บุษบา สุวรรณโสภณ. (2539). *การลดความวิตกกังวลของผู้เรียนทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมที่เน้นจิตพิสัย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัย-เชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปรมาภรณ์ สาระภักดี และฉันทนา กล่อมจิต. (2557). *ผลการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย-ขอนแก่น.
- ปวีรศ เพชรจันทร์. (2555). *ความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของนักเรียนหญิงผู้บกพร่องทางการมองเห็น ณ ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอด*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- ปาหนัน บุญหลง. (2528). *การพยาบาลจิตเวช เล่ม 1*. เชียงใหม่: เชียงใหม่สหนวกิจ.
- พนิดา ตาสี. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

- เมธิณี โอ คอนเนอร์. (2559). *ความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- รวีวรรณ ชินตระกูล. (2539). *หลักการแนะแนว*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- วิไลพร ธนสุวรรณ. (2536). เทคนิคการสอนการเขียนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา. ใน *เอกสารการสอน. กระบวนวิชา 058457*. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมภพ เรืองตระกูล. (2533). *คู่มือจิตเวชศาสตร์*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สมร ทองดี และปราณี รามสูตร. (2545). แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว*. หน่วยที่ 9. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรรัตน์ มะโนบาล. (2559). *การศึกษาความวิตกกังวลในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนระดับต้นที่มีพื้นฐานในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นแตกต่างกันในชั้นเรียนเดียวกัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ
- เฮลส์, ไตแอนน์ และเฮลส์. (2546). *โรควิตกกังวล*. แปลโดย แสงอุษา สุทธิธนกกุล. กรุงเทพฯ.: หมอชาวบ้าน.
- Byrne, Donn. (1987). *Teaching Oral English*. New York: Longman.
- Hang Xiuqin. (2006). SPEAKING SKILLS AND ANXIETY. *CELEA journal*, 29, 1. Yanshan University.
- Khairilzwan Abdullah & NurulLinaBt Abdul Rahman (2010). *A STUDY ON SECOND LANGUAGE SPEAKING ANXIETY AMONG UTM STUDENTS*. Technology University of Malaysia.
- Krashen, S. (1995). School libraries, public libraries, and the NAEP reading scores. *School Library Media Quarterly*.
- Lindy Woodrow. (2011). *Anxiety and Speaking English as a Second Language*. University of Sydney, Australia.
- Philips ,L. (2005). *A Study of the Impact of Foreign Language Anxiety on Tertiary Students' Oral Performance*. MA Dissertation, The University of Hong Kong.
- Shives, L. R. (2012). *Anxiety Disorder. Basic Concepts of Psychiatric-Mental Health Nursing*. (8th ed.). Philadelphia, PA: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins.
- Spielberger, C. D. (1983). *Manual for the state-trait anxiety inventory (STAI-Form Y)*. Palo Alto, CA: consulting Psychologists Press.
- Strang, Ruth. (1957). *The Adolescent Views Himself*. New York: McGraw-Hill.
- Valette, Rebecca M. (1977). *Modern language testing, a handbook 1*. New York: Harcourt, Brace.
- Varcarolis, M.E. (2013). *Essentials of psychiatric mental health nursing a communication approach to evidence-based care*. Saunders, an imprint of Elsevier.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ อาจารย์วิชิต บุญชื่อ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
 ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ ครูค.ศ.3
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ หัวหน้างานแนะแนว โรงเรียนท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
2. ชื่อ อาจารย์ศิริรัตน์ จันทระ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย
 ตำแหน่ง ครูค.ศ.3
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายงานบริการ
3. ชื่อ อาจารย์ตุลย์พร นาครพรรพ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย
 ตำแหน่ง ครูค.ศ.1
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ หัวหน้าศูนย์ภาษาต่างประเทศ
4. ชื่อ อาจารย์สุรัสวดี อ่อนเจริญ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม จังหวัดชลบุรี
 ตำแหน่ง ครูค.ศ.1
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ - ครูสอนภาษาญี่ปุ่น ประสบการณ์ 2 ปี
 - นักศึกษาทุนแลกเปลี่ยนประเทศญี่ปุ่น ระยะเวลา 1 ปี
5. ชื่อ อาจารย์จรรุณี คำกำจร
 สถานที่ทำงาน สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
 ตำแหน่ง อาจารย์
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ - อาจารย์สอนภาษาญี่ปุ่นที่สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
 - นักศึกษาทุนแลกเปลี่ยนประเทศญี่ปุ่น ระยะเวลา 1 ปี

ภาคผนวก ข
แบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

แบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น
เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย

คำชี้แจง

1. แบบวัดฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย

2. แบบวัดแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย

ผู้วิจัยขอรับรองว่า ข้อมูลที่ได้รับจากการทำแบบวัดฉบับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อตัวนักเรียน และต่อผลการเรียน

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือ และเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมและทำแบบวัด

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ถูกต้องกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวเอง

.....

1. ชื่อ-นามสกุล

(นาย / นางสาว) _____

2. เพศ

ชาย หญิง

3. อายุ

15 ปี 16 ปี 17 ปี 18 ปี

4. ระดับชั้น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่6

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย

คำชี้แจง

โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ความวิตกกังวล	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกไม่มั่นใจในตนเองเมื่อต้องพูดภาษาญี่ปุ่นในชั้นเรียนเช่น การแนะนำตนเอง การนำเสนอรายงาน เป็นต้น					
2	ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกกังวลอย่างมาก เมื่อข้าพเจ้าถูกเรียกให้ตอบและให้พูดในชั้นเรียนวิชาการพูดภาษาญี่ปุ่น					
3	ข้าพเจ้ารู้สึกตกใจกลัวแล้วเมื่อรู้ว่าตนเองไม่เข้าใจในสิ่งที่อาจารย์กำลังพูดภาษาญี่ปุ่น					
4	ข้าพเจ้ามีความวิตกกังวลหากสอบไม่ผ่านรายวิชาการพูดภาษาญี่ปุ่น					
5	แม้ว่าข้าพเจ้าจะเตรียมตัวในการพูดมาอย่างดี แต่ข้าพเจ้ายังรู้สึกวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น					
6	ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกกังวลว่าอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นจะแก้ไขข้อผิดพลาดทันที ทันใดที่ข้าพเจ้าพูดภาษาญี่ปุ่นผิด					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกใจเต้นแรงและตัวสั่นเมื่อรู้ว่ากำลังจะถูกเรียกให้พูดภาษาญี่ปุ่นในชั้นเรียน					
8	ข้าพเจ้ารู้สึกกระวนกระวายและวิตกกังวลเมื่อไม่เข้าใจประโยคบางประโยคที่อาจารย์พูดเป็นภาษาญี่ปุ่น					

ข้อ	ความวิตกกังวล	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
9	ข้าพเจ้ารู้สึกกระวนกระวายและวิตกกังวลจนลืมสิ่งที่ข้าพเจ้าเคยเรียนรู้มาหากต้องพูดในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย					
10	ข้าพเจ้ามักจะวิตกกังวลว่านักเรียนคนอื่นจะพูดภาษาญี่ปุ่นได้ดีกว่าข้าพเจ้า					
11	ข้าพเจ้าจะตื่นเต้นหากต้องพูดภาษา ญี่ปุ่นโดยไม่ได้เตรียมตัวล่วงหน้า					
12	ในช่วงเวลาเรียนภาษาญี่ปุ่น ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลเมื่อต้องตอบคำถามที่ไม่ได้เตรียมตัวล่วงหน้า					
13	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดที่ต้องพูดภาษาญี่ปุ่นต่อหน้าเพื่อนๆ					
14	เมื่อข้าพเจ้ารู้สึกประหม่าข้าพเจ้ามักจะลืมสิ่งที่ตั้งใจจะพูด					
15	ข้าพเจ้ารู้สึกประหม่าและสับสนเมื่อทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพูดภาษาญี่ปุ่นในชั้นเรียน					
16	ข้าพเจ้าเต็มใจถ้าต้องเรียนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มเติมเป็นพิเศษ					
17	ข้าพเจ้าไม่เข้าใจว่าทำไมบางคนรู้สึกเบื่อหน่ายเมื่อเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น					
18	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกประหม่าเมื่อต้องพูดภาษาญี่ปุ่นกับชาวต่างชาติ					
19	ข้าพเจ้ามีความมั่นใจเมื่อต้องพูดภาษา ญี่ปุ่นในชั้นเรียน					
20	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจเมื่อได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกับชาวต่างชาติ					
21	โดยทั่วไปแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการอภิปรายกลุ่ม					
22	ข้าพเจ้าชอบมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มที่ใช้ภาษาญี่ปุ่น					
23	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกเครียดเมื่อใช้ภาษาญี่ปุ่นขณะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม					
24	ข้าพเจ้าไม่กลัวที่จะใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อแสดงความคิดเห็นอย่างไม่เป็นทางการ					

ข้อ	ความวิตกกังวล	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
25	ข้าพเจ้ารู้สึกผ่อนคลายขณะที่พูดภาษา ญี่ปุ่น อย่างไม่เป็นทางการกับคนที่เพิ่งรู้จักกัน					
26	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกประหม่าเมื่อใช้ภาษา ญี่ปุ่น สนทนากับคนที่คุ้นเคย					
27	เมื่อต้องสอบพูดภาษาญี่ปุ่น ข้าพเจ้าไม่รู้สึก กังวลว่าจะพูดผิดหรือพูดถูก					
28	โดยปกติแล้วข้าพเจ้าไม่รู้สึกเครียดเมื่อสอบพูด ภาษาญี่ปุ่น					
29	เมื่อต้องสอบพูดภาษาญี่ปุ่นข้าพเจ้าจะเตรียม ตัวอย่างดีทำให้ไม่กังวล					
30	ข้าพเจ้าไม่วิตกกังวลว่าจะพูดผิดเมื่อต้องพูด ภาษาญี่ปุ่น					

ภาคผนวก ค

ผลการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าอำนาจจำแนก

ตารางที่ 1 ตารางแสดงความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาแบบทดสอบก่อนและหลังทำการวิจัย

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	5	1
2	1	1	1	1	1	5	1
3	1	1	-1	1	1	3	0.6
4	1	1	1	0	1	4	0.8
5	1	1	1	1	1	5	1
6	1	1	1	1	0	4	0.8
7	1	1	1	1	1	5	1
8	1	1	1	1	1	5	1
9	1	1	1	1	1	5	1
10	1	-1	1	1	1	3	0.6
11	1	1	1	1	1	5	1
12	1	1	1	1	1	5	1
13	1	0	1	1	1	4	0.8
14	1	1	1	1	1	5	1
15	1	0	0	1	1	3	0.6
16	0	1	1	1	0	3	0.6
17	0	1	1	0	1	3	0.6
18	1	1	1	1	1	5	1
19	1	1	1	1	1	5	1
20	1	1	1	1	1	5	1
21	1	0	1	1	1	4	0.8
22	1	1	0	0	1	3	0.6
23	1	1	1	1	1	5	1
24	1	0	1	1	1	4	0.8
25	1	1	1	0	1	4	0.8
26	1	1	1	0	1	4	0.8

ภาคผนวก ง

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษญี่ปุ่น

ชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ครั้งที่ 1 เรื่อง ปฐมนิเทศ

.....

สิ่งที่พัฒนา

การสร้างสัมพันธภาพและทำความเข้าใจชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่ดีระหว่างครู (ผู้วิจัย) และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ ข้อตกลง และวิธีปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกิจกรรม

แนวคิด

การปฐมนิเทศเป็นการสร้างความรู้จักคุ้นเคยกันระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้รู้จักคุ้นเคยกันมากขึ้น พร้อมให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ความมุ่งหมายและทราบถึงวัน เวลา สถานที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

เวลาที่ใช้

50 นาที

เทคนิคที่ใช้

กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และการบรรยายซักถาม

อุปกรณ์

1. บัตรชื่อ
2. สไลด์เพลง “aisatsu no uta” พร้อมเนื้อเพลง
3. สไลด์เรื่องการแนะนำตัวเป็นภาษาญี่ปุ่น
4. สมุดคู่มือคู่มือ
5. แบบทดสอบก่อนเข้าร่วมกิจกรรม

วิธีดำเนินการ

ชั้นนำ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง และให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะนำตนเอง
2. ผู้วิจัยเปิดสไลด์เพลง “aisatsu no uta”

ชั้นกิจกรรม

1. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมร้องเพลง “aisatsu no uta” และทบทวนเรื่องการแนะนำตัวเป็นภาษาญี่ปุ่นอีกครั้ง

2. ผู้วิจัยแจกบัตรชื่อให้นักเรียนคนละ 5 ใบ จากนั้นผู้วิจัยอธิบายการเล่นเกม “watashi no tomodachi” โดยให้นักเรียนกรอกข้อมูลของตนเองลงในบัตรชื่อให้สมบูรณ์ เมื่อนักเรียนเขียนเสร็จ ผู้วิจัยเปิดเพลง “aisatsu no uta” ให้เวลานักเรียนในเดินคละกันไป เมื่อเพลงหยุดให้จับคู่ ทักทาย และแนะนำตนเองเป็นภาษาญี่ปุ่นตามที่ได้ทบทวน แล้วยื่นบัตรชื่อให้คู่ของตน ทำจนครบ 5 รอบ โดยไม่ซ้ำคนเดิม จากนั้นให้นักเรียนนั่งลงเป็นวงกลมหันหน้าเข้าในวงกลม

3. ผู้วิจัยร่วมพูดคุยกับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นและความสำคัญของการเข้าร่วมการอบรมครั้งนี้

4. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะนำเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น ทราบจุดมุ่งหมายในการร่วมกิจกรรม

ขั้นสรุป

1. สรุปร่วมกันกับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมถึงสิ่งที่ได้จากกิจกรรมและนำไปประยุกต์ใช้
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนสรุปกิจกรรมลงในสมุดคู่มือคู่มือใจ เป็นการเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของตนเองว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพื่อเป็นการประเมินพฤติกรรมตนเอง
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเข้าร่วมกิจกรรม
4. ผู้วิจัยนัดหมายกับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในขณะทำกิจกรรมร่วมกัน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นต่อคำถามหลังกิจกรรม
3. สังเกตจากบรรยากาศของกลุ่มในการร่วมกิจกรรม

ตัวอย่างอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม

1. บัตรชื่อ

なまえ _____

学年 _____

好きなもの _____

2. เพลง“aisatsu no uta” พร้อมเนื้อเพลง

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=sdsr5iSsJiw>.

3. สไลด์เรื่องการแนะนำตัวเป็นภาษาญี่ปุ่น

<p>じこしょうかいをしましょう！</p> <p>なまえ _____</p> <p>学年 _____</p> <p>好きなもの _____</p> 	<p>じこしょうかいをしましょう！</p> <p>れい</p> <p>こんにちは。 _____ クワン _____ です。</p> <p>こうこう 3 _____ ねんせいです。</p> <p>好きなたべものは _____ ソムタム _____ です。</p>
--	---

ชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ครั้งที่ 2 เรื่อง นี้หรือตัวฉัน

.....

สิ่งที่พัฒนา

การรู้จักและเข้าใจตนเองด้านพฤติกรรมในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทบทวนพฤติกรรมของตนในด้านการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น
2. เพื่อให้นักเรียนแยกแยะพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น

แนวคิด

การรู้จักและเข้าใจตนเองด้านพฤติกรรมในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น จะช่วยให้นักเรียนทบทวนแยกแยะพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่พึงประสงค์เกี่ยวกับการเรียนภาษาญี่ปุ่นของตน ซึ่งจะสามารถช่วยลดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนได้

เวลาที่ใช้

50 นาที

เทคนิคที่ใช้

กลุ่มสัมพันธ์

อุปกรณ์

1. ใบงานเรื่อง นี้หรือตัวฉัน
2. สมุดคู่มือคู่มือใจ

วิธีดำเนินการ

ชั้นนำ

1. นักเรียนหลับตาทำสมาธิหายใจเข้าท้องพอง หายใจออกท้องยุบ ให้กำหนดรู้ที่อยู่ตลอดเวลาถึงลมหายใจเข้าและออก พิจารณาตนเอง 1-2 นาที ว่าที่ผ่านมามีสิ่งใดบ้างที่ทำให้ตนมีความสุข และนักเรียนมีความรู้สึกต่อตนเองอย่างไร
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนบอกว่ามีสิ่งใดบ้างที่ทำให้ตนมีความสุข และบอกความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเอง และความรู้สึกที่นักเรียนมีต่อตนเอง

ขั้นกิจกรรม

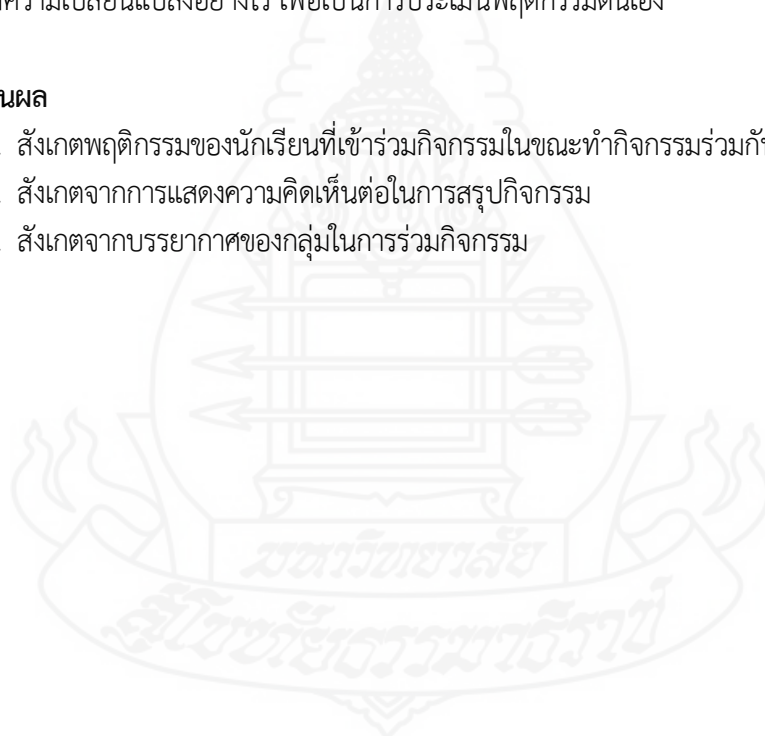
1. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเขียนประสบการณ์ความวิตกกังวลด้านการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นลงในใบงาน “นี่หรือตัวฉัน” ที่ผู้วิจัยแจกให้โดยใช้เวลาประมาณ 10 นาที
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเล่าประสบการณ์ความวิตกกังวลด้านการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนให้ผู้วิจัยและเพื่อนนักเรียนฟังตามความสมัครใจ
3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่นซักถามข้อสงสัยและผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติม
4. เมื่อนักเรียนเล่าจบ ผู้วิจัยถามนักเรียนคนอื่นว่า “ถ้าเป็นนักเรียน จะแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้อย่างไรบ้าง?” เพื่อให้เพื่อนช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับทางออกปัญหานั้นๆ ให้แก่นักเรียนเจ้าของปัญหา และเป็นแนวทางแก้ปัญหาให้แก่นักเรียนคนอื่นๆ ด้วย

ขั้นสรุป

1. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมช่วยกันสรุปความวิตกกังวลด้านการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น และวิธีแนวทางแก้ปัญหานั้น โดยการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนนำใบงานนั้นติดลงในสมุดคู่มือหัวใจ เป็นการเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของตนว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพื่อเป็นการประเมินพฤติกรรมตนเอง

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในขณะทำกิจกรรมร่วมกัน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นต่อการสรุปกิจกรรม
3. สังเกตจากบรรยากาศของกลุ่มในการร่วมกิจกรรม

ชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ครั้งที่ 3 เรื่อง วิตกกังวลไปใย?

.....

สิ่งที่พัฒนา

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับความวิตกกังวล เห็นถึงผลเสียและความต้องการที่จะกำจัดความวิตกกังวลของตน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับความวิตกกังวลของตน
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นผลเสียของความวิตกกังวล
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเลิกวิตกกังวล

แนวคิด

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับความวิตกกังวล จะทำให้ทราบสาเหตุของปัญหาได้ดีขึ้น จะทำให้ทราบถึงผลเสียของการวิตกกังวล และต้องการที่จะกำจัดความวิตกกังวลของตนให้หมดไป ซึ่งจะมีส่วนช่วยลดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนได้

เวลาที่ใช้

50 นาที

เทคนิคที่ใช้

กรณีตัวอย่าง

อุปกรณ์

1. บทความเรื่อง “รู้อย่างนี้...ทำก็ดี”
2. ใบงานเรื่อง “รู้อย่างนี้...ทำก็ดี”
3. กระดาษ A4 เปล่า
3. สมุดคู่มือคู่มือใจ

วิธีดำเนินการ

ชั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมและทบทวนกิจกรรมครั้งที่แล้ว

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกการกำหนดลมหายใจ โดยการสูดหายใจเข้าลึกๆ จะช่วยทำให้จิตใจสงบลง และชะลอการเต้นหัวใจให้ช้าลง อีกทั้งยังช่วยผ่อนคลายกล้ามเนื้อด้วย ลองใช้วิธี 4-7-8 สูดหายใจเข้านับ 4 จากนั้นกลั้นลมหายใจนับ 7 ผ่อนลมหายใจออกทางปากนับ 8

3. ผู้วิจัยถามนักเรียนว่าความวิตกกังวลคืออะไร แล้วให้นักเรียนทบทวนว่า ตัวเองมีความวิตกกังวลเรื่องใดบ้าง โดยเขียนลงในกระดาษ A4 เปล่า ภายในเวลา 5 นาที

ขั้นกิจกรรม

1. ผู้วิจัยแจกบทความเรื่อง “รู้อย่างนี้...ทำก็ดี” ให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมอ่าน โดยใช้เวลาอ่านประมาณ 2 นาที

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทำใบงานเรื่อง “รู้อย่างนี้...ทำก็ดี” โดยตอบคำถามจากใบงาน

3. ผู้วิจัยสุ่มเลือกนักเรียนตัวแทนให้นำเสนอคำตอบในใบงานของตนเอง โดยผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยและผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติม

4. เมื่อนักเรียนเล่าจบ ผู้วิจัยเสริมแรงนักเรียนโดยการชมเชย

ขั้นสรุป

1. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมช่วยกันสรุปกิจกรรมที่ได้ทำผ่านมา ร่วมกันเสนอความคิดเห็น และเสนอแนะแนวทางเพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนนำใบงานนั้นติดลงในสมุดคู่มือคู่มือใจ แล้วเขียนสรุปกิจกรรมที่ได้ทำในครั้งนี้เป็น การเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของตนว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพื่อเป็นการประเมินพฤติกรรมตนเอง

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในขณะทำกิจกรรมร่วมกัน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นต่อการสรุปกิจกรรม
3. สังเกตจากบรรยากาศของกลุ่มในการร่วมกิจกรรม

บทความเรื่อง “รู้อย่างนี้...ทำก็ดี”

ณ ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว ครูรัชพงศ์ (ครูวิชาภาษาญี่ปุ่น) สอนเรื่องคำทักทายในชีวิตประจำวันของภาษาญี่ปุ่น โดยครูจะให้สติกเกอร์แก่นักเรียนที่ตอบคำถามครู โดยนักเรียนในห้องเรียนมีความกล้าแสดงออกที่แตกต่างกันทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น ดังนี้

การะเกด เป็นเด็กขยันตั้งใจเรียนโดยไม่หันไปคุยกับเพื่อน มีสมาธิจดจ่อกับการเรียน ตั้งใจฟังที่ครูสอนและตอบคำถามครูทุกครั้งที่มีโอกาส เมื่อหมดคาบเรียน ปรากฏว่า การะเกดได้สติกเกอร์ 10 อัน

มะลิ เธอเป็นคนเรียนเก่ง แต่เธอไม่ชอบตอบคำถามของครู เพราะเธอกลัวว่าจะตอบผิด และโดนเพื่อนหัวเราะ เมื่อหมดคาบเรียน ปรากฏว่า มะลิไม่ได้สติกเกอร์เลยแม้แต่ดวงเดียว

จันทร์วาด เธอเป็นคนเรียนไม่เก่งเลย และชอบเอางานอื่นขึ้นมาทำระหว่างที่ครูสอน ซ้ำเธอยังไม่ชอบตอบคำถามของครู เพราะเธอกลัวว่าจะตอบผิดและโดนเพื่อนหัวเราะ เมื่อหมดคาบเรียน ปรากฏว่าเธอก็ไม่ได้สติกเกอร์เลยแม้แต่ดวงเดียว

เวลาร่างจันทร์วาดและมะลิจึงถามการะเกดว่าทำไมเธอถึงได้สติกเกอร์เยอะจังเลย เราอยากได้บ้าง การะเกดจึงบอกมะลิว่า เธอเป็นคนเรียนเก่ง แต่ถ้าเธอใส่ความกล้าที่จะพูดกล้าที่จะตอบ แม้วามันจะไม่ใช่คำตอบที่ถูกต้อง แต่เราก็พยายามที่จะตอบคำถามแล้ว ส่วนจันทร์วาด ถ้าเธอตั้งใจเรียนกว่านี้ ใส่ความกล้าที่จะพูดกล้าที่จะตอบ แม้วามันจะไม่ใช่คำตอบที่ถูกต้อง แต่เราก็พยายามที่จะตอบคำถามแล้ว เชื่อฉันสิว่า ถ้าพวกเธอทั้งสองคนทำแบบนี้แล้ว ก็จะได้สติกเกอร์เพิ่มขึ้นแน่นอน

หลังจากได้รับคำแนะนำจากการะเกดแล้ว คาบต่อมาจันทร์วาดและมะลิได้ปรับปรุงตัวเอง ตั้งใจเรียนและกล้าตอบคำถามครูมากยิ่งขึ้น ทำให้ได้สติกเกอร์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เหมือนการะเกด

ใบงานเรื่อง “รู้อย่างนี้...ทำก็ดี”

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากบทความเรื่องนี้ นักเรียนคิดว่าการกระทำมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

2. เพราะเหตุใดมะลิจึงได้รับสติ๊กเกอร์น้อยกว่าการกระทำ

.....

.....

.....

3. เพราะเหตุใดจันทร์วาดจึงได้รับสติ๊กเกอร์น้อยกว่าการกระทำ

.....

.....

.....

4. มะลิและจันทร์วาดควรปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะได้สติ๊กเกอร์เพิ่มขึ้น

.....

.....

.....

5. ในขณะที่นักเรียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เมื่อครูถามคำถามให้นักเรียนตอบ นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด

.....

.....

.....

ชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ครั้งที่ 4 เรื่อง รู้คิด กล้าพูด

.....

สิ่งที่พัฒนา

เกิดการเรียนรู้วิธีการในการจัดการ และกำหนดเป้าหมายจัดการกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้วิธีการในการจัดการกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น
2. เพื่อให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายจัดการกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตน

แนวคิด

การเรียนรู้หาวิธีการในการจัดการกับความวิตกกังวล และการกำหนดเป้าหมายในการจัดการกับความวิตกกังวลของตน จะช่วยลดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนได้ และทำให้มีความมั่นใจในการพูดมากขึ้น

เวลาที่ใช้

50 นาที

เทคนิคที่ใช้

บรรยาย และอภิปรายเดี่ยว

อุปกรณ์

1. วิดีโอคลิปเรื่อง “ลดความกลัวและความกังวล” และเรื่อง “10 เทคนิค วิธีเรียนภาษาญี่ปุ่นด้วยตนเอง ให้พูดได้เหมือนคนญี่ปุ่น”
2. ใบงาน เรื่อง “ลดความกลัวและความกังวลของฉัน”
3. ใบงาน เรื่อง “มาวางเป้าหมายที่จะทำให้พูดภาษาญี่ปุ่นเก่งขึ้นกันเถอะ!”
4. สมุดคู่มือคู่มือใจ

วิธีดำเนินการ

ชั้นนำ

ผู้วิจัยทักทายนักเรียน และนักเรียนหลับตาทำสมาธิหายใจเข้าท้องพอง หายใจออกท้องยุบ ให้กำหนดรู้ที่อยู่ตลอดเวลาถึงลมหายใจเข้าและออก พิจารณาตนเอง 1-2 นาทีว่าที่ผ่านมามีสิ่งที่ทำให้นักเรียนไม่กล้าที่จะพูดคืออะไร โดยไม่ต้องตอบผู้วิจัย

ขั้นกิจกรรม

1. ผู้วิจัยถามนักเรียนว่า “สิ่งที่ทำให้นักเรียนไม่กล้าพูด วิตกกังวลที่จะพูด คืออะไร?” โดยสุ่มถามนักเรียน 2-3 คน จากนั้นให้นักเรียนชมวิดีโอคลิป เรื่อง “ลดความกลัวและความกังวล” แล้วให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการชมวิดีโอลงในใบงานเรื่อง “ลดความกลัวและความกังวลของฉัน”

2. จากนั้นผู้วิจัยถามนักเรียนต่อว่า “เมื่อเรารู้ถึงความกังวลไม่กล้าที่จะพูดของเราแล้ว เราจะมีวิธีรับมือกับมันอย่างไร?” ให้นักเรียนคิดโดยที่ยังไม่ต้องตอบ แล้วให้นักเรียนชมวิดีโอคลิป เรื่อง “10 เทคนิควิธีเรียนภาษาญี่ปุ่นด้วยตนเอง ให้พูดได้เหมือนคนญี่ปุ่น”

3. แล้วให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายในการจัดการกับความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตน โดยทำใบงานเรื่อง “มาวางแผนเป้าหมายที่จะทำให้พูดภาษาญี่ปุ่นเก่งขึ้นกันเถอะ!”

ขั้นสรุป

1. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมช่วยกันสรุปกิจกรรมที่ทำร่วมกันวันนี้
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนนำใบงานนั้นติดลงในสมุดคู่มือคู่มือใจ เป็นการกำหนดเป้าหมายให้ตนเอง และเพื่อเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของตนเองว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพื่อเป็นการประเมินพฤติกรรมตนเอง

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในขณะทำกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นต่อการสรุปกิจกรรม
3. สังเกตจากบรรยากาศของการร่วมทำกิจกรรมของนักเรียน

ตัวอย่างอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม

1. วิดีโอคลิปเรื่อง “ลดความกลัวและความกังวล”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=p_JdG80h4og.

2. วิดีโอคลิปเรื่อง “10 เทคนิค วิธีเรียนภาษาญี่ปุ่นด้วยตนเอง ให้พูดได้เหมือนคนญี่ปุ่น”

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=6fXaMBo6ofE>.

ชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ครั้งที่ 5 เรื่อง ไม่กล้าพูด ถือว่าพลาด

.....

สิ่งที่พัฒนา

รู้จักการวางแผนจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น ทราบถึงผลเสียของการไม่กล้าพูด เห็นความสำคัญและคุณค่าในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนวางแผนหาวิธีที่จะก้าวข้ามความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น
2. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงผลเสียที่ไม่กล้าพูดภาษาญี่ปุ่น
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการพูดภาษาญี่ปุ่น
4. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความพยายามพูดภาษาญี่ปุ่น

แนวคิด

การรู้จักการวางแผนจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น จะทำให้ทราบถึงผลเสียของการไม่กล้าพูดภาษาญี่ปุ่น โดยจะช่วยให้เห็นนักเรียนตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าในการพูดภาษาญี่ปุ่น ส่งผลต่อความพยายามที่อยากลดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของตนลง และเพิ่มความมั่นใจในการพูดภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น

เวลาที่ใช้

50 นาที

เทคนิคที่ใช้

กลุ่มสัมพันธ์, การอภิปรายร่วมกัน

อุปกรณ์

1. กระดาษ A4 เปล่า
2. กระดาษโพสอิท
3. สมุดคู่มือคู่มือ

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยให้นักเรียนหลับตาทำสมาธิ หายใจเข้าท้องพอง หายใจออกท้องยุบ ให้กำหนดรู้อยู่ตลอดเวลาถึงลมหายใจเข้าและออก พิจารณาตนเอง 1–2 นาที ว่าทำไมตัวนักเรียนถึงมีความวิตกกังวล กลัว และการไม่กล้าพูดภาษาญี่ปุ่น

ขั้นกิจกรรม

1. ให้นักเรียนเขียนเกี่ยวกับ ข้อเสียของการไม่กล้าพูดภาษาญี่ปุ่น ลงในกระดาษโพสอิท ภายใน 5 นาที
2. ผู้วิจัยแบ่งกระดาษเป็น 2 ส่วน แล้วให้นักเรียนนำโพสอิทที่เขียนข้อเสีย ไปติดที่กระดาษส่วนที่ 1
3. ให้นักเรียนสรุปร่วมกันว่าข้อเสียมีอะไรบ้าง (ข้อที่เหมือนกันก็รวมกัน ข้อแตกต่างกันก็แยกออก)
4. จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันเสนอวิธีการรับมือ หรือแก้ปัญหานั้นร่วมกัน
5. ให้นักเรียนช่วยกันระดมและเสนอความคิดว่า ถ้าเรากล้าพูดภาษาญี่ปุ่น จะมีข้อดีอย่างไร
6. จากนั้นแจกกระดาษ A4 เปล่าให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น
7. แล้วให้เขียนเกี่ยวกับ การวางแผนรับมือ หรือแก้ไขปัญหามิกล้าพูดภาษาญี่ปุ่น ลงในกระดาษ A4 เปล่า ครึ่งแผ่นด้านซ้าย

8. แล้วให้เขียนเกี่ยวกับ ข้อดีของการกล้าพูดภาษาญี่ปุ่น ลงในกระดาษ A4 เปล่า ครึ่งแผ่นด้านขวา

ขั้นสรุป

1. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมช่วยกันสรุปกิจกรรม เพื่อนำไปวางแผนหาวิธีที่จะก้าวข้ามความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนนำกระดาษ A4 ที่เขียนนั้นติดลงในสมุดคู่มือคู่มือใจ เป็นการเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของตนว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพื่อเป็นการประเมินพฤติกรรมตนเอง

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในขณะทำกิจกรรมร่วมกัน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นต่อการสรุปกิจกรรม
3. สังเกตจากบรรยากาศของกลุ่มในการร่วมกิจกรรม

ชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ครั้งที่ 6 เรื่อง มาพูดภาษาญี่ปุ่นกันเถอะ

.....

สิ่งที่พัฒนา

การลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น และเสริมสร้างเจตคติที่ดีในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนเล่าปัญหาและอุปสรรคในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตน
2. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นและฝึกแสดงท่าทาง (อวัจนภาษา) ตามเจ้าภาษา
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและคุณค่าของการพูดภาษาญี่ปุ่น

แนวคิด

การได้เล่าถึงปัญหาและอุปสรรคในการพูดภาษาญี่ปุ่น จะช่วยให้นักเรียนได้ทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงของตน และได้รับคำแนะนำรวมถึงแนวทางในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยนักเรียนฝึกการพูดภาษาญี่ปุ่น และฝึกการแสดงออกด้วยท่าทางตามแบบฉบับเจ้าภาษา จะช่วยลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น และจะช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนได้

เวลาที่ใช้

50 นาที

เทคนิคที่ใช้

กลุ่มสัมพันธ์

อุปกรณ์

1. วิดีโอ尼ทาน
2. บัตรคำศัพท์
3. สไลด์เรื่องวิธีการนำเสนอ
4. สมุดคู่มือคู่มือ

วิธีดำเนินการ

ชั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียนและสอบถามความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนิทานญี่ปุ่น
2. ผู้วิจัยเปิดนิทานญี่ปุ่นเรื่อง *さんまのおふだ* (sammai no ofuda) ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนทั้งห้องร่วมกันสรุปเนื้อหากจากวิดีโอที่ได้ดูไป

ขั้นกิจกรรม

1. ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มให้นักเรียน กลุ่มละ 3-4 คนโดยละความสามารถ
2. ให้นักเรียนตั้งชื่อกลุ่มและแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มซึ่งประกอบไปด้วย หัวหน้ากลุ่ม ผู้บันทึก และ ผู้จับเวลา
3. ผู้วิจัยแจกบัตรคำศัพท์ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มได้คำศัพท์ไม่เหมือนกัน
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาความหมายของคำศัพท์ที่ได้รับ อนุญาตให้ใช้พจนานุกรมหรือเครื่องมือชนิดอื่นในการหาความหมายของคำศัพท์ได้

5. ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งนิทานหรือเรื่องเล่าจากคำศัพท์ที่ได้รับและพร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง โดยมีเงื่อนไข คือ ต้องใช้คำศัพท์ทุกคำที่กำหนดให้ และเนื้อเรื่องที่แต่งต้องมีความยาวไม่น้อยกว่า 2 นาที กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมนี้ 20 นาที ผู้วิจัยทำหน้าที่คอยสนับสนุนการจัดกิจกรรมและคอยให้คำปรึกษาด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน

6. เมื่อครบเวลาที่กำหนดผู้วิจัยฉายสไลด์เรื่องวิธีการนำเสนอ และให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน
7. ผู้วิจัยแจกเอกสารที่มีเนื้อหาเดียวกันกับสไลด์ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งอธิบายกติกาในการนำเสนอนิทานหรือเรื่องเล่า ดังนี้

7.1 สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องร่วมกันนำเสนอเนื้อหาของกลุ่มตัวเอง

7.2 ระหว่างเล่าเรื่องให้ยกบัตรคำศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อหานั้นให้เพื่อนในห้องดู

8. ผู้วิจัยให้นักเรียนจับผลากล้าดัดการนำเสนอและให้เวลาในการฝึกซ้อม 5 นาที

9. นักเรียนนำเสนอนิทานหรือเรื่องเล่าตามลำดับ

ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยกล่าวชมเชยนักเรียนที่สามารถช่วยกันแต่งนิทานหรือเรื่องเล่าได้ภายในเวลาที่กำหนด และสามารถนำเสนอให้เพื่อนร่วมชั้นฟังได้

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าถึงปัญหาและอุปสรรคในการพูดภาษาญี่ปุ่นและให้เล่าถึงการทำงานกลุ่มในกิจกรรมครั้งนี้

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนสรุปกิจกรรมลงในสมุดคู่มือใจ เป็นการเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของตนว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพื่อเป็นการประเมินพฤติกรรมตนเอง

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในขณะที่ทำกิจกรรมร่วมกัน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นต่อคำถามหลังกิจกรรม
3. สังเกตจากบรรยากาศของกลุ่มในการร่วมกิจกรรม

ตัวอย่างอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม

1. วีดิโอนิทาน

さんまいのおふだ 童話 動く絵本/日本の昔話

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=IHMxf3-iBz4>.

2. ตัวอย่างบัตรคำศัพท์

ぶた	いえ	おおかみ	むかしむかし	走る	かめ
びょうき	食べる	立てる	おそい	うさぎ	はやい
3 びき	たおれる	はしる	ねる	かつ	木
幸せ	兄弟	木	おきる	わかい	おじさん
むかしむかし			まける		

3. เนื้อหาสไลด์เรื่องวิธีการนำเสนอ

みなさん、こんにちは。私たちは.....グループです。

今日は「.....」について、発表します。

どうぞ よろしくおねがいします。

.....

.....

.....

これで おわります。ありがとう ございました。

ชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ครั้งที่ 7 เรื่อง ฟัง ดู พูดตาม

.....

สิ่งที่พัฒนา

ลดความวิตกกังวล และมีความมั่นใจในการพูดภาษาญี่ปุ่น

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นและฝึกแสดงท่าทาง (อวัจนภาษา) ตามเจ้าของภาษาให้มั่นใจ
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการพูดภาษาญี่ปุ่น
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความพยายามพูดภาษาญี่ปุ่น

แนวคิด

การฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นโดยกำหนดบทบาทสมมติ จะช่วยนักเรียนลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นได้ รวมถึงการฝึกการแสดงออกด้วยท่าทางตามแบบฉบับเจ้าของภาษา ก็จะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการพูดภาษาญี่ปุ่นให้แก่ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

เวลาที่ใช้

50 นาที

เทคนิคที่ใช้

บทบาทสมมติ

อุปกรณ์

1. วิดีโอคลิปการซื้อของในญี่ปุ่น
2. ผ้าโพกหัวสีแดงกำหนดบทบาทสมมติ
3. บัตรประโยคสนทนาในการซื้อของ
4. สไลด์บทสนทนาการซื้อของ
5. สมุดคู่มือคู่มือ

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมและทบทวนกิจกรรมครั้งที่แล้ว
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนดูวิดีโอคลิปการซื้อของ จากนั้นให้นักเรียนคาดเดาความหมายของเนื้อหาในวิดีโอคลิปที่ได้ดูไปเป็นกลุ่ม
3. ผู้วิจัยสอบถามตรวจสอบความเข้าใจในเนื้อหาโดยการสุ่มถามเป็นกลุ่ม หากมีกลุ่มใดเข้าใจความหมายของเนื้อหาแตกต่างจากกลุ่มอื่น ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอธิบาย

ขั้นกิจกรรม

1. ผู้วิจัยตรวจสอบประโยคภาษาญี่ปุ่นที่นักเรียนได้ยินในวิดีโอ และนำเสนอบทสนทนาที่จะใช้ในคาบเรียนโดยให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามพร้อมทั้งตรวจสอบความเข้าใจประโยคต่างๆเป็นระยะๆ
2. ผู้วิจัยแสดงบทบาทสมมติตามบทสนทนา
3. ผู้วิจัยแจกผ้าโพกหัวสีแดงกำหนดบทบาทสมมติและบัตรประโยคสนทนาในการซื้อของให้นักเรียน โดยนักเรียน 1 คน จะได้รับผ้าโพกหัวสีแดงกำหนดบทบาทสมมติ (คนขาย) คนละ 1 ใบ และจะได้รับบัตรประโยคสนทนาในการซื้อของคนละ 1 ชุด ซึ่งใน 1 ชุด ประกอบไปด้วย

- 1) บทบาทสมมติคนขายและประโยคสนทนา
- 2) บทบาทสมมติคนซื้อ (ครั้งที่ 1) และประโยคสนทนา
- 3) บทบาทสมมติคนซื้อ (ครั้งที่ 2) และประโยคสนทนา

4) บทบาทสมมติคนขายหรือซื้อและประโยคสนทนา (โดยนักเรียนเป็นผู้กำหนดเอง) โดยบัตรประโยคสนทนาในการซื้อของแต่ละชุดเรียงลำดับไม่เหมือนกัน

4. ผู้วิจัยตรวจสอบอุปกรณ์ที่นักเรียนได้รับและให้นักเรียนกรอกข้อมูลลงในบัตรประโยคสนทนาและทบทวนเนื้อหา

5. ผู้วิจัยอธิบายวิธีการเล่น

5.1 นักเรียนเริ่มบทบาทสมมติโดยเรียงตามลำดับที่ตนเองได้รับแจกบัตรประโยคสนทนาในการซื้อของไปจนครบ

5.2 เมื่อถือบัตรประโยคสนทนาคนขาย นักเรียนจะต้องสวมผ้าโพกหัวสีแดงกำหนดบทบาทสมมติ (คนขาย) เพื่อให้เพื่อนสามารถสังเกตเห็นได้ง่าย

5.3 เมื่อแสดงบทบาทสมมติเสร็จในแต่ละครั้งให้นักเรียนจดบันทึกว่าเพื่อนซื้ออะไรจากตนเองและตนเองซื้ออะไรจากเพื่อน

6. ผู้วิจัยให้เวลานักเรียนทำกิจกรรมบทบาทสมมติประมาณ 10 – 15 นาที

ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยสุ่มให้นักเรียนนำเสนอว่าเพื่อนซื้ออะไรจากตนเองและตนเองซื้ออะไรจากเพื่อนบ้าง
2. ผู้วิจัยสอบถามนักเรียนถึงความรู้สึกในการแสดงบทบาทสมมติทั้งรูปแบบที่มีเนื้อหาที่กำหนดให้และรูปแบบที่นักเรียนต้องกำหนดเนื้อหาเอง
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนสรุปกิจกรรมลงในสมุดคู่มือคู่มือใจ เป็นการเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของตนว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพื่อเป็นการประเมินพฤติกรรมตนเอง

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในขณะที่ทำกิจกรรมร่วมกัน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นต่อคำถามหลังกิจกรรม
3. สังเกตจากบรรยากาศของกลุ่มในการร่วมกิจกรรม

ตัวอย่างอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม

1. วิดีโอคลิปการซื้อของในญี่ปุ่น

8 いくらですか？

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=__7L9R1Dgfk.

2. ผ้าโพกหัวสีแดงใช้กำหนดบทบาทสมมติ

3. บัตรประโยคสนทนาในการซื้อของ

A: いらっしゃいませ。

B:(จำนวน).....と.....(จำนวน).....をください。

いくらですか。

A: ぜんぶで.....円です。

B: はい、.....円です。

A:円の おつりです。 ありがとうございます。

4. สไลด์บทสนทนาการซื้อของ

ชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ครั้งที่ 8 เรื่อง ยิ่งพูด ยิ่งดี ยิ่งมีประโยชน์

.....

สิ่งที่พัฒนา

ลดความวิตกกังวล และมีความมั่นใจในการพูดภาษาญี่ปุ่น

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นและฝึกแสดงท่าทาง (อวัจนภาษา) ตามเจ้าของภาษาให้มั่นใจ
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการพูดภาษาญี่ปุ่น
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความพยายามพูดภาษาญี่ปุ่น

แนวคิด

การฟังแล้วฝึกพูดภาษาญี่ปุ่น รวมถึงการฝึกการแสดงออกด้วยท่าทางตามแบบฉบับเจ้าของภาษา จะช่วยลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น และจะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนได้

เวลาที่ใช้

50 นาที

เทคนิคที่ใช้

กลุ่มสัมพันธ์และบทบาทสมมติ

อุปกรณ์

1. วิดีโอคลิปสถานการณ์ต่างๆ
2. บัตรภาพที่แสดงสถานการณ์ต่างๆ
3. สมุดคู่มือคู่มือ

วิธีดำเนินการ

ชั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมและทบทวนกิจกรรมครั้งที่แล้ว
2. ผู้วิจัยถามตอบร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย เพื่อลดอาการเกร็ง

ขั้นกิจกรรม

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนดูวิดีโอคลิปการสนทนาในสถานการณ์ต่างๆและให้นักเรียนพูดประโยคที่ตนเองได้ยินและเข้าใจความหมาย ร่วมกันกับเพื่อนที่นั่งอยู่ด้านข้าง
 2. ผู้วิจัยยกตัวอย่างสถานการณ์ในชั้นเรียนแล้วให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคจากสถานการณ์ดังกล่าวร่วมกัน เช่น เมื่อนักเรียนเข้าเรียนเช้าจะพูดเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างไร? ขออนุญาตไปเข้าห้องจะพูดเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างไร? เมื่อเจอเพื่อนหรือครูชาวญี่ปุ่นระหว่างเดินจะพูดเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างไร? เป็นต้น
 3. จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนจับคู่และแจกบัตรภาพที่แสดงสถานการณ์ต่างๆ โดย 1 ภาพจะมี 2 คู่ที่ได้ภาพเหมือนกัน
 4. ให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคสนทนาอย่างง่าย รวมถึงการแสดงท่าทางที่เหมาะสมกับบทสนทนาและสถานการณ์ที่ได้รับ
 5. ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมและคอยกระตุ้นนักเรียนที่ทำกิจกรรมเสร็จก่อนหรือไม่ทันเวลา
 6. เมื่อแต่งประโยคเสร็จ ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนที่ได้บัตรภาพที่แสดงสถานการณ์เดียวกันกับตนเองและผลัดกันนำเสนอประโยคและท่าทางที่ตนคิดและจดบันทึกบทสนทนาที่ได้ฟังจากเพื่อน โดยนำเสนอแบบ 1:1 เมื่อคู่ใดนำเสนอเสร็จให้จับคู่เดิมของตนเองและนั่งลง
 7. ผู้วิจัยแจกบัตรภาพที่แสดงสถานการณ์ใหม่ และดำเนินกิจกรรมต่อไปจนบัตรภาพหมด
- ขั้นสรุป
1. ผู้วิจัยสุ่มหยิบบัตรภาพและสุ่มให้นักเรียนนำเสนอบทสนทนาและท่าทางทั้งของตนเองและของเพื่อน
 2. ผู้วิจัยสอบถามนักเรียนถึงความยากและความง่ายในการทำกิจกรรม
 3. ผู้วิจัยให้นักเรียนดูวิดีโอคลิป <https://www.youtube.com/watch?v=OFYlfo05sYU> และครูสรุปท้ายคลิป
 4. ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนสรุปกิจกรรมลงในสมุดคู่มือคู่มือใจ เป็นการเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของตนว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพื่อเป็นการประเมินพฤติกรรมตนเอง

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในขณะทำกิจกรรมร่วมกัน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นต่อคำถามหลังกิจกรรม
3. สังเกตจากบรรยากาศของกลุ่มในการร่วมกิจกรรม

ตัวอย่างอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม

1. ตัวอย่างวิดีโอคลิปสถานการณ์ต่างๆ

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=aia4DkSb7bc>.

2. ตัวอย่างบัตรภาพที่แสดงสถานการณ์ต่างๆ

ชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ครั้งที่ 9 เรื่อง やつとできました (ในที่สุดก็ทำได้แล้ว!)

.....

สิ่งที่พัฒนา

การลดความวิตกกังวลและเพิ่มความมั่นใจในการพูดภาษาญี่ปุ่นของตนเอง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง
2. เพื่อนักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความเปลี่ยนแปลงของตนเอง
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนให้เกิดความมั่นใจในตนเอง

แนวคิด

การลดความวิตกกังวลและเพิ่มความมั่นใจในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนเอง เป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และมีความกล้าแสดงออกต่อการพูดภาษาญี่ปุ่นมากยิ่งขึ้น

เวลาที่ใช้

50 นาที

เทคนิคที่ใช้

การอภิปรายกลุ่ม

อุปกรณ์

1. ใบงาน “ฉันทำได้แล้ว”
2. สมุดคู่มือคู่มือใจ
3. แบบทดสอบหลังเข้าร่วมทำกิจกรรมทั้งหมด

วิธีดำเนินการ

ชั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมและทบทวนกิจกรรมครั้งที่แล้ว
 ขั้นกิจกรรม
 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเล่าประสบการณ์ในการลดความวิตกกังวลและเพิ่มความมั่นใจในการพูดภาษาญี่ปุ่นในรอบสัปดาห์ให้ผู้วิจัยและเพื่อนนักเรียนฟังตามความสมัครใจ
 2. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเขียนประสบการณ์ในการลดความวิตกกังวลและเพิ่มความมั่นใจในการพูดภาษาญี่ปุ่นลงในใบงาน “ฉันทำได้” ที่ผู้วิจัยแจกให้โดยใช้เวลาประมาณ 15 นาที

3. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละคนอ่านใบงานนั้นให้เพื่อนสมาชิกฟัง โดยผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยและผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติม

4. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมบันทึกพฤติกรรมตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยมีผู้วิจัยตรวจสอบการบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน

ขั้นสรุป

1. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม สรุปการลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นและให้นักเรียนยกตัวอย่างเพื่อนำไปประยุกต์ใช้การเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนนำใบงานนั้นติดลงในสมุดคู่มือคูใจ เป็นการเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของตนว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพื่อเป็นการประเมินพฤติกรรมตนเอง

3. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทำแบบทดสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรมทุกอย่างเสร็จสิ้น

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นต่อการสรุปกิจกรรม

3. สังเกตจากบรรยากาศของกลุ่มในการร่วมกิจกรรม

ใบงาน “ฉันทำได้แล้ว”

คำชี้แจง จงเติมช่องว่างให้สมบูรณ์

1. ความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของข้าพเจ้าที่ผ่านมา ได้แก่

.....

.....

.....

2. วิธีการที่ช่วยลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของข้าพเจ้า ได้แก่

.....

.....

.....

3. เมื่อข้าพเจ้าลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของข้าพเจ้าลงได้ ข้าพเจ้ารู้สึก

.....

.....

.....

4. อยากให้เพื่อนๆ รู้จักวิธีการที่ช่วยลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น เพราะ

.....

.....

.....

ชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ครั้งที่ 10 เรื่อง ปัจฉินิเทศ

.....

สิ่งที่พัฒนา

ปัจฉินิเทศ และเสริมแรงให้กำลังใจนักเรียน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนและสรุปวิธีการเอาชนะความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น
2. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงผลที่เกิดขึ้นกับตนเองภายหลังเอาชนะความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น
3. เพื่อแสดงความชอบใจนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม

แนวคิด

กิจกรรมปัจฉินิเทศ เป็นการแสดงความขอบคุณต่อตนเอง เพื่อนและทุกคนที่ทำให้เกิดกิจกรรมที่ดีที่มีประโยชน์และประสบความสำเร็จด้วยดี ทั้งนี้ทั้งนั้นจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม

เวลาที่ใช้

50 นาที

เทคนิคที่ใช้

อภิปรายกลุ่ม

อุปกรณ์

1. สมุดคู่มือคู่มือใจ
2. ใบงาน “ฉันเปลี่ยนไปแล้ว”

วิธีดำเนินการ

ชั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมและทบทวนกิจกรรมที่ผ่านมาทั้งหมดร่วมกัน
2. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับผลของกิจกรรมที่ช่วยให้ความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นลดลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย

ขึ้นกิจกรรม

1. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทำใบงาน “ฉันเปลี่ยนไปแล้ว”

2. หลังจากที่นักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนนำใบงานนั้นติดลงในสมุดคู่มือคู่มือใจ เป็นการเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของตนตั้งแต่เริ่มกิจกรรมแรกจนถึงกิจกรรมสุดท้ายว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพื่อเป็นการประเมินพฤติกรรมตนเอง

3. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสรุปผลของกิจกรรมที่ช่วยให้ความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นลดลง และสรุปประโยชน์ที่ได้รับหลังจากการฝึกการพูดภาษาญี่ปุ่น ฝึกการกล้าแสดงออกทางท่าทางประกอบการพูด (อวัจนภาษา)

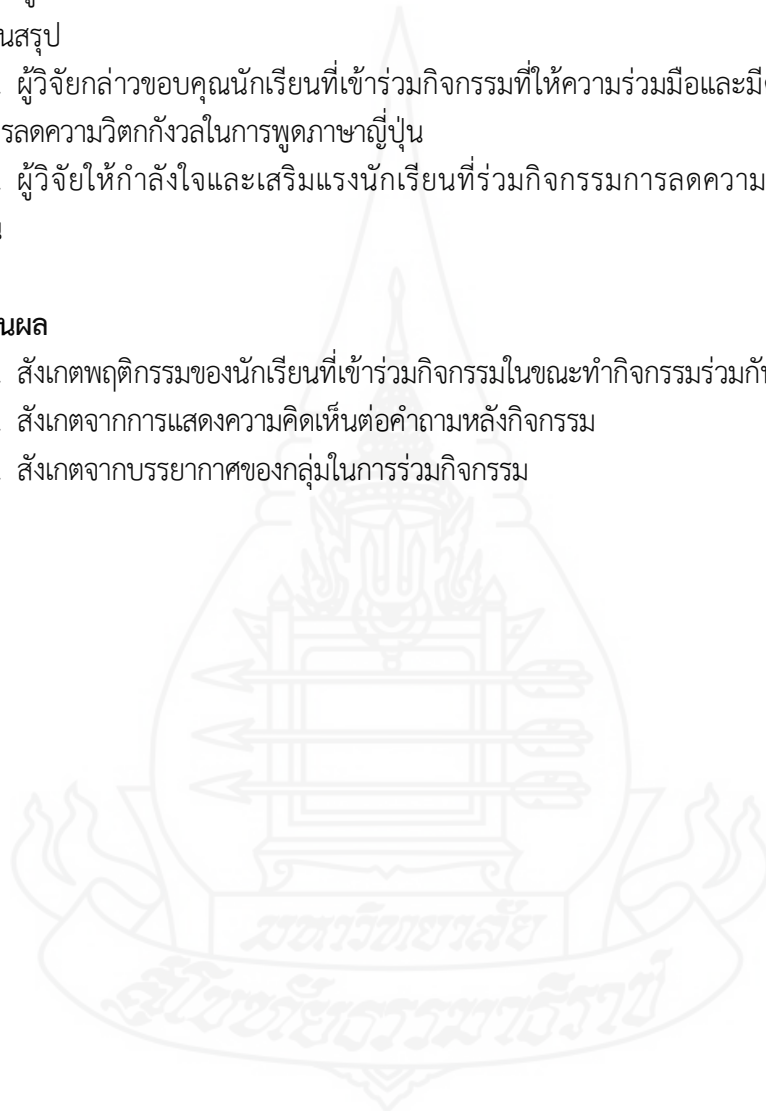
ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่ให้ความร่วมมือและมีความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมการลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

2. ผู้วิจัยให้กำลังใจและเสริมแรงนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมการลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่น

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในขณะทำกิจกรรมร่วมกัน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นต่อคำถามหลังกิจกรรม
3. สังเกตจากบรรยากาศของกลุ่มในการร่วมกิจกรรม

ใบงาน “ฉันเปลี่ยนไปแล้ว”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนถึงความเปลี่ยนแปลงของตัวเองเมื่อลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาญี่ปุ่นได้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายรัชพงศ์ พิลาคณ
วัน เดือน ปีเกิด	19 ตุลาคม 2531
สถานที่เกิด	จังหวัดหนองคาย
ประวัติการศึกษา	ศศ.บ. (ภาษาญี่ปุ่น) เกียรตินิยมอันดับ 2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศษ.บ. (การแนะแนว) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ประกาศนียบัตรบัณฑิต (วิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
ตำแหน่ง	ครูค.ศ.1 ปฏิบัติการสอนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น รองหัวหน้าศูนย์ภาษาต่างประเทศ

